

A Békés Megyei Könyvtár 2016. évi beszámolója

5600 Békéscsaba, Kiss Ernő u. 3.

Rakonczás Szilvia
igazgató

2017. január 23.

I. AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA, ILLETVE A KULTÚRÁÉRT FELELŐS ÁLLAMTITKÁRSÁG 2016. ÉVI SZAKPOLITIKAI CÉLJAIHOZ KAPCSOLÓDÓ INTÉZMÉNYI PROGRAMOK RÖVID SZÖVEGES BEMUTATÁSA	3
II. Szervezeti kérdések	5
III. Szakmai működés	7
1.1. Küldetésnyilatkozat	7
1.2. A gyűjtemény folyamatos fejlesztése, feltárása, őrzése, gondozása, rendelkezésre bocsátása	7
1.2.1. Beszerzés	7
1.2.2. Törlés	10
1.2.3. Állomány	11
1.2.4. Feltárás	11
1.2.5. Őrzés, gondozás	12
1.2.6. Egyéb munkafolyamatok az állománygondozás területén	13
1.2.7. Rendelkezésre bocsátás, tájékoztatószolgálat, tájékoztató eszközök	14
1.2.7.1. Olvasóterem	15
1.2.7.2. Gyermekkönyvtár	17
1.2.7.3. Helyismereti szakszolgálat	18
1.2.7.4. Egyéb szakszolgálatok	19
1.3. Tájékoztatás a könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól	20
1.4. Más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérése	22
1.5. Könyvtárak közötti dokumentum- és információcsere	22
1.6. Elektronikus könyvtári dokumentumok elérhetőségének biztosítása	22
1.7. A könyvtárhasználók segítése a digitális írástudás, az információs műveltség elsajátításában, az egész életen át tartó tanulás folyamatában	24
1.8. Az oktatásban, képzésben részt vevők információellátása, a tudományos kutatás és az adatbázisokból történő információkérés lehetősége	25
1.9. Kulturális, közösségi és egyéb könyvtári programok	25
1.10. Az életminőség javításának, az ország versenyképességének növelése tudás-, információ- és kultúraközvetítő tevékenységgel	29
1.11. A könyvtári minőségirányítás szempontjainak figyelembevételével szervezett szolgáltatások	29
1.12. A kiskorúak által is használható, internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek használata, a kiskorúak védelmét lehetővé tevő, könnyen telepíthető és használható, magyar nyelvű szoftver a kiskorúak lelki, testi és értelmi fejlődésének védelme érdekében	30
1.13. A gyűjtemény és a szolgáltatások helyi igényeknek megfelelő alakítása	30
1.14. Közhasznú információs szolgáltatás	30
1.15. Helyismereti információk és dokumentumok gyűjtése	30
1.16. Szabadpolcos állományrész	30
2.) Intézményi terek/épületek, infrastrukturális fejlesztési tervek	31
3.) Megvalósult infrastrukturális fejlesztések, pályázatok, felújítási feladatok	32
3.1 Jelentősebb eszközbeszerzések	32
3.2 Pályázatok, projektek	32
4.) A menedzsment és a minőségirányítási tevékenységek megvalósulása 2016-ban, a megyei könyvtár kommunikációs tevékenységének bemutatása	35
4.1. Menedzsment	35

4.2. Minőségirányítás	36
4.3. Kommunikáció	37
4.4. Kiadványozás	40
5.) Elektronikus könyvtár – digitalizálási tevékenységek megvalósulása	41
6.) Innovatív megoldások, újítások	43
7.) Megyei könyvtár területi feladatellátása (a Kult. tv. 66.§ alapján).....	43
7.1. Kötelezpéldány szolgáltatás	43
7.2. ODR tevékenység.....	43
7.3. Területi ellátó munka.....	45
7.4. A kistélepülési könyvtári ellátás megszervezése.....	46
7.4.1. Állománygyarapítás, KSZR	47
7.4.2. Az állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása.....	48
7.4.3. Információs szolgáltatás	49
7.4.4. Közösségi szolgáltatások.....	49
7.4.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékossggal élők számára	51
7.4.6. Szakmai képzés, továbbképzés.....	51
7.4.7. Eszközbeszerzés	51
7.4.8. A megyei könyvtár által a kistélepülési megállapodásban vállalt további szolgáltatás	52
7.5. Nemzetiségi könyvtári ellátás	53
7.6. Statisztikai adatszolgáltatás	56
8.) Gazdálkodással kapcsolatos főbb adatok és értékelésük	57
8.1. Bevételi és kiadási előirányzatok alakulása:	57
8.2. Létszám és bérghdálkodás	58
9.) Partnerség és önkéntesség	58
10.) Mutatók	60

TARTALMI SZEMPONTOK A MEGYEI KÖNYVTÁRAK ÉVES BESZÁMOLÓJÁNAK ELKÉSZÍTÉSÉHEZ

A megyei könyvtárak alapvető feladatait a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Kultv.) határozza meg. A megyei könyvtár ellátja:

- a) a nyilvános könyvtár - Kultv. 55. §-ában meghatározott - alapfeladatait,
- b) a települési közkönyvtár – Kultv. 65. §-ában meghatározott - feladatait és
- c) a megyei könyvtár – Kultv. 66. §-ában meghatározott – állami feladatait, továbbá
- d) országos szolgáltatásként ellátja az Országos Dokumentumellátási Rendszerről szóló 73/2003. (V.28.) Korm. rendeletben a szolgáltató könyvtár számára meghatározott feladatokat,
- e) a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló 39/2013. (V.31.) EMMI rendeletben meghatározott feladatokat.

A feladatok bemutatása a beszámolóban:

I. AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA, ILLETVE A KULTÚRÁÉRT FELELŐS ÁLLAMTITKÁRSÁG 2016. ÉVI SZAKPOLITIKAI CÉLJAIHOZ KAPCSOLÓDÓ INTÉZMÉNYI PROGRAMOK RÖVID SZÖVEGES BEMUTATÁSA

Szakpolitikai célok 2016. évben:

- a) a „kulturális alapellátás” fogalmának bevezetése, melynek célja
  - a határon innen és túl élő magyarok számára a társadalmi emelkedéshez szükséges értékekhez való **hozzáférés** biztosítása; a kulturális szolgáltatások révén a kulturális értékekhez való hozzáférés **növelése**;

A könyvtári szolgáltatások fejlesztése, megvalósítása során a Békés Megyei Könyvtár az alábbiakban felsorolt tevékenységekkel törekedett a széleskörű hozzáférés, a lehetőségek szerinti minél szabadabb elérés feltételeinek megteremtésére 2016-ban:

- a könyvtár dokumentumainak teljeskörű feltárása (teljes körű állományellenőrzés)
  - online hozzáférés biztosítása a helyi és országos adatbázisokhoz, elektronikus könyvtárakhoz (pl. online katalógus, elektronikus könyvtár üzemeltetése)
  - akadálymentesített honlap működtetése (folyamatos karbantartás)
  - könyvtárközi szolgáltatások biztosítása (széleskörű tájékoztatás)
  - a helyismereti dokumentumok körének gyarapítása és széleskörű hozzáférésük megvalósítása (gyűjtés, digitalizálás, létrehozás)
  - a helyben élő nemzetiségek és a határon túli magyarság számára nyújtott szolgáltatások körének bővítése
- b) a **kulturális közösségfejlesztés**, a közösségi innováció, a közösségi tervezés, ennek részeként többek között
    - a helyi társadalom és gazdaság fejlődéséért támogató közösségi programok megvalósítása és a megvalósításának támogatása az életminőség színvonalának emeléséért.

A Békés Megyei Könyvtár épülete, közösségi rendezvények szervezésére alkalmas terei, a hagyományosan megszervezett országos és helyi szintű közösségi programok lehetővé teszik a közösségfejlesztést, a közösségi tervezésnek megfelelő helyszínt biztosítanak 2016-ban különösen az alábbi szolgáltatásokkal:

- klubok, csoportok működéséhez helyszín biztosítása (pl. gombászok)

- civil szervezetek befogadása (pl. Gouranga Egyesület, Vakok és Gyengénlátók Egyesülete Békés Megyei Szervezete)
- tanfolyamok, képzések számára helyszín és foglalkozásvezető biztosítása (pl. a digitális szakadék csökkentése informatikai képzések)
- innovációs csoportok működtetése (pl. Skool klub)
- helyben működő csoportok számára kiállítási lehetőség nyújtása (pl. foltvarrók, iskolák)

A megyei könyvtár 2016. évi munkatervét az alábbi szakpolitikai célok mentén terveztük:

- A kultúra **társadalmi szerepének** erősítése a nemzet és tagjai felemelkedésének érdekében

Helyi szinten a könyvtár sajátos eszközeinek felhasználásával segítette a közösségek tanulási, továbbképzési, igényeinek kielégítését; információnyújtással támogatta az állampolgárok felkészültségének növelését – társadalmi és gazdasági szempontból –, illetve törekedett a piacképesség növelésére is. Folyamatosan szem előtt tartotta a felzárkóztatási és esélyegyenlőségi szempontokat; a könyvtár hagyományos és elektronikus eszközeinek használatával bővítette a tehetség kibontakoztatására irányuló lehetőségeket.

- A kulturális intézményrendszer **szakmai-módszertani fejlesztése** a társadalompolitikai célok elérése érdekében

A megyei könyvtár 2016-ban erősíteni kívánta a szakmai, módszertani jelenlétét a térség nyilvános könyvtáraiban (34 településen), a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer kistéleplési könyvtáraiban (45 településen) és a fiókkönyvtárakban (3 városrészben). Kiemelt szerepe volt a minőségirányítási módszerek és technikák alkalmazásának, melyek bevezetése hatással lehetett a terület könyvtárainak munkájára is.

A nyilvános könyvtárak és a szolgáltató helyek bekapcsolásával olyan szakmai napokat, konferenciákat és személyes konzultációkat szerveztünk, amelyek a friss szakmai információkat széles körben juttatták el a rendszerben dolgozó megyei munkatársaknak; lehetőséget adtak a jó gyakorlatok megosztására, módszertani fejlesztő tevékenységekre. A könyvtárosok visszajelzése alapján megállapíthatjuk, hogy sikeresek voltak a szakmai programok, jelentős igényt elégitettek ki.

- A magyar kultúra külföldi megjelenésének erősítése

A Békés megyei helytörténeti állománynak, a Békési Gyűjtemény dokumentumainak folyamatos digitalizálásával országhatárok és időkorlát nélkül lesz elérhető a helyi gyűjtemény: irodalmi szövegek, történeti leírások, az építészeti alkotásokat és természeti értékeket bemutató művek. Az Arad megyei könyvtár nemzetközi konferenciáján új fejlesztéseinket és a mindennapos eredményeinket mutattuk be. Nemcsak részesei voltunk egy nemzetközi tapasztalatcserének, hanem betekintettünk a helyi könyvtárak gyakorlatába és elismerő visszajelzést is kaptunk a könyvtári szakmai tevékenységünkről. A sikeres szakmai tapasztalatcserét követően az Arad megyei könyvtár és a Békés Megyei Könyvtár további együttműködések is tervez.

A fenntartó által meghatározott feladatok:

Az alapító okiratban leírt alapfeladatokon túl nem határozott meg feladatot a fenntartó. Fenntartói elvárás a minőségi, szakszerű feladatellátás megvalósítása.

II. SZERVEZETI KÉRDÉSEK

2016. évben végbement szervezeti átalakítások, személyi változások, alapidokumentumok módosításai, az intézmény vezetésében és alapidokumentumaiban történt változások.

Kérjük a táblázat kitöltését és amennyiben szükséges a szöveges kiegészítését.

			2015. tény	2016. terv	2016. évi tény
Engedélyezett létszám (fő, töredék is lehet) összlétszám (fő)			32	33	32
Ebből vezető vagy magasabb vezető (fő, töredék is lehet)			5	5	5
Könyvtári szakmai munkakörben foglalkoztatottak	Könyvtáros szakképesítéssel	<i>összesen</i>	19	20	19
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	19	20	19
	Középfokú szakk. (kvtár asszisztens, adatrögzítő-OKJ)	<i>összesen</i>	5	5	5
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	5	5	3,5
	Egyéb felsőfokú	<i>összesen</i>	9	4	4
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	8	4	4,5
Mindösszesen könyvtári szakmai munkakörben		<i>összesen</i>	27	28	28
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	27	28	27
Egyéb alkalmazott	Egyéb alkalmazott felsőfokú	<i>összesen</i>	0	0	0
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	0	0	0
	Egyéb alkalmazott középfokú	<i>összesen</i>	0	5	5
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	0	5	5
Mindösszesen egyéb alkalmazott		<i>összesen</i>	0	5	5
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	0	5	5
Összes létszám:			32	33	32
Önkéntesek száma			3	3	1
Közfoglalkoztatottak száma			19	19	23
A megyei könyvtár szakember-ellátottsága (könyvtárosok száma/megye) lakosságának száma)			7,68 ⁻⁵	7,97 ⁻⁵	7,97 ⁻⁵

A 2016-ra engedélyezett létszám 32, a szükséges 1 fős létszámnövelést nem tudtuk elérni.

A tervezett SZMSZ módosítás nem történt meg, ennek oka egyrészt, hogy a pénzügyi, gazdasági tevékenységet végző Békéscsabai Kulturális Ellátó Központ munkája – mely befolyásolja a könyvtári tevékenységet is – szervezete folyamatosan formálódott, a könyvtári szervezeti felállást pedig ezzel egyidejűleg kívántuk véglegesíteni. Másik ok, hogy a minőségirányítási tevékenységben a szervezeti felépítés célszerűsítése lett az egyik fő feladat. A széles körben, visszatérő egyeztetésekkel végzett véleménygyűjtés, az önértékeléssel, a folyamatleírásokkal kapcsolatos tevékenységek a tervezettnél több időt vettek igénybe.

Az intézmény **vezetésében**, a szervezeti struktúrában nem volt változás. Az **eljárásrend célszerűsítése** a minőségmenedzsment részét képező mérések és elemzések következtetéseinek megfelelő, folyamatosan zajlik.

A munkaköri leírások nem változtak, a belépő munkatársak számára időben elkészültek.

A minőségirányítási folyamat részeként a vezetők négy szemközti beszélgetések során elkészítették a beosztottjaik egyéni értékelőlapjait, melyek a munkatárs munkaköri feladatainak

elvégzését értékelik általános és speciális könyvtárosi kompetenciák, vezetői tulajdonságok tekintetében.

Személyi változások történtek 2016-ban. Új munkatárs kezdte meg tevékenységét az olvasóteremben, a pályakezdő Juhász Zoltán informatikus könyvtáros szakon végzett a SZTE mesterképzésén.

Az állománygyarapító osztályon dolgozó Suba Tímea év végén lejárt szerződését nem hosszabbítottuk meg annak ellenére, hogy munkájával elégedettek voltunk. Külföldön vállal munkát a továbbiakban.

Az év második felében 2 munkatárs volt gyermekgondozási szabadságon, mindkettőjüket helyettesíteni kell a következő évben is.

A fiókkönyvtárakban többnyire közfoglalkoztatottak váltják egymást (3 fő), kivéve a Lencsési Könyvtárban, ahol 2016-ra 2 közalkalmazottat tudunk foglalkoztatni.

2016-ban a mezőmegyeri és jaminai fiókkönyvtárban is történtek személyi változások: augusztus hónaptól a jaminai könyvtárban közfoglalkoztatásban dolgozó két kolléganőt előbb Székely Andrea, majd októbertől Bolláné Kukla Ágnes közfoglalkoztatottak váltották. Az egyik kolléganő már korábban is a megyei könyvtár munkatársa volt, könyvtárosi ismeretekkel és gyakorlattal. A Mezőmegyeri Fiókkönyvtár korábbi közfoglalkoztatott munkatársa november 2-től a központi könyvtár olvasószolgálatában végez munkát. A Mezőmegyeri Fiókkönyvtárban Schimplné Vozár Mária teljesít szolgálatot közfoglalkoztatásban. Mezőmegyeren az Arany János Művelődési Ház épületében van a könyvtár. A művelődési ház zárva tartása idején (pl. téli szünet) a kolléganő a központi könyvtárban látott el feladatokat, és alkalmanként részt vett központi könyvtári rendezvényeken: pl. a Gyermeknapon és a Könyvtári Éjszaka programjain is.

A közfoglalkoztatás különböző formáiban 23 főt alkalmaztunk.

A kulturális közfoglalkoztatásban résztvevő 6 fő szakmai területen dolgozik: gyermekkönyvtári ügyelet (2 fő), kölcsönzőpult (1,5 fő), digitalizálás (1 fő), állománygyarapítás (1,5 fő). Tevékenységük nélkülözhetetlen, nélkülük nem lehetne az olvasószolgálati ügyeletet biztosítani. További 17 fő végez háttértevékenységet: takarítók, műszaki szakember, digitalizálók. Az összes alkalmazott 42 %-a közfoglalkoztatott.

Az önkéntesek számát nem tudtuk a tervezetnek megfelelően alakítani, 1 regisztrált, hosszabb ideig bedolgozó önkéntes segítette a titkárság, illetve a Lencsési Könyvtár tevékenységeit, továbbá 1 nem regisztrált önkéntes alkalmanként csatlakozik a nagyrendezvényeinkhez (gyermeknap, Országos Könyvtári Napok).

A pénzügyi, gazdasági feladatokat a Békéscsabai Kulturális Ellátó Központ látta el, a korábbi tervek ellenére továbbra is két helyszínen: a BMK feladatait közvetlenül ellátó 3 fő a BMK épületében dolgozott, a kulturális központtal kapcsolatos gazdasági feladatokat ellátók a Csabagyöngye Kulturális Központ épületében.

A fenntartó átfogó ellenőrzést és belső ellenőrzést is tartott az intézményben. A belső ellenőrzés értékelése egyértelműen pozitív volt. Az átfogó vizsgálat során feltárt – nem jelentős – hiányosságok pótlása és a javaslatok beépítése érdekében intézkedési terv készült 2017. évi határidőkkel.

III. SZAKMAI MŰKÖDÉS

1) Alapító okiratban megfogalmazott feladatok teljesülése (Alapfeladatok – kiegészítő tevékenységek szöveges ismertetése)

1.1. Küldetésnyilatkozat

A minden munkatárs bevonásával készült küldetésnyilatkozatot a minőségirányítási folyamat részeként 2016. nyarán újra felülvizsgálta a Minőségügyi Tanács. A korábbi nyilatkozaton nem változtatott, megfelelőnek találta. A nyilatkozat nyilvánosságra hozatala az intézményi honlapon megtörtént.

„Küldetésünknek tekintjük az egyetemes és helyi kulturális értékek megőrzését és közvetítését, az egyének és csoportok tudásgyarapítását, a hátrányokkal élők kulturális integrációját. Programjaink, szolgáltatásaink elősegítik az olvasáskultúra fejlesztését, teret nyújtanak a közösségi együttléthez.

Feladatunk Békés megye természeti értékeinek, kulturális, történelmi, néprajzi hagyományainak gyűjtése, megőrzése.”

1.2. A gyűjtemény folyamatos fejlesztése, feltárása, őrzése, gondozása, rendelkezésre bocsátása

1.2.1. Beszerzés

2016-ban a Könyvtárellátó volt beszerzési partnerünk, 37 %-os kedvezménnyel tudtunk könyveket vásárolni. A kölcsönzési jogdíjas DVD-eket is kedvezőbb áron lehetett így beszerezni, bár a kínálatuk nem elég széles. Az évközben történt, új honlapra való átállásuk nagyon megnehezítette és lassította a könyvrendelést, ezért vált szükségessé a gyorsabb és megbízhatóbb Libri-Bookline-nál vásárolni. A Kello-tól 2 775 000 Ft, a Libri-Bookline-tól, a Lírától és magánkézből 2 500 000 Ft értékben vásároltunk.

	2014	2015	2016
Könyvek, időszaki kiadványok, egyéb	6 950 549	6 185 710	5 275 653
Zenei dokumentumok	2 575 465	2 362 654	2 683 319
Folyóirat	3 589 143	3 811 114	3 657 609
ebből fiók	667 000	739 210	597 030
összesen	13 115 157	12 359 478	11 616 581

A jogszabályban előírt összeget, a megyei könyvtár központi támogatásának (116,1 millió Ft) több mint 10%-át dokumentumvásárlásra fordítottuk. Három évre visszatekintve a beszerzési összeg csökkenésének oka, hogy a gyűjteményfejlesztéssel foglalkozó osztály munkatársainak jelentős többletmunkát adott a 2016. évi teljeskörű állományellenőrzési feladatok előkészítése és megvalósítása. További befolyásoló tényező az is, hogy a korábbi évek hiányainak pótlása 2016-ra nagyrészt megtörtént.

Érdekeltségnövelő támogatás

A 2016-ban kapott 447 621 Ft támogatás 30 %-át (131 139 Ft) technikai eszközök vásárlására fordítottuk. A támogatás 70%-ából a zenei állomány DVD gyűjteményét gyarapítottuk, 315 496 Ft értékben 46 db DVD-t vásároltunk. Az ilyen arányú felhasználás megfelel a jogszabályoknak.

ODR támogatás

2015-ben 550 000 Ft támogatást kaptunk, amiből 381 000 Ft-ot dokumentumvásárlásra, 169 000 Ft-ot postaköltségre (a könyvtárközi dokumentumok küldésére) fordítottunk a felhasználás egy éve alatt, 2015.05.01. és 2016.04.30. között. A rendelkezésünkre álló dokumentumvásárlási összegből 2015. december 31-ig 305 458 Ft-ot költöttünk 127 kötetre, 2016-ban pedig még 77 220 Ft-ot 34 kötetre.

A 2016-os évre 500 000 Ft támogatást kaptunk: 333 500 Ft-ot dokumentumvásárlásra, 166 500 Ft-ot postaköltségre. Ebből 2016. december 31-ig 193 804 forintot használtunk fel 81 db dokumentum beszerzésére.

ODR támogatás	2015		2016		összesen	
	db	Ft	db	Ft	db	Ft
könyvek	34	77 220	81	193 804	115	271 024

A postaköltségre fordítható összeget felhasználtuk, mely nem elegendő a szolgáltatás teljesítésére.

NKA Könyvtámogatás

2016-ban az NKA Könyvtámogatási program keretében nagyon sok dokumentum érkezett, nagyon magas beszerzési árral a közvetítő, a szállítást és lebonyolítást vállaló Könyvtárellátón keresztül.

Kétszer kaptunk nagyobb tételt:

- I. 5 211 668 forintért 1 807 db dokumentumot
- II. 5 126 267 forintért 1 775 db dokumentumot

A könyvek mellett időszaki kiadványok, kották, hangoskönyvek és olyan dokumentumok is voltak, melyeket broszúraként vettünk állományba.

Az év második felétől folyamatosan érkeztek az NKA által támogatott kiadványok egyenesen a szerzőktől, kiadóktól, kihagyva a Könyvtárellátót. Nagyon sok plusz munkát jelent a könyv átvételéről szóló igazolás visszaküldése, ill. hiányos postacím esetén a jó cím kinyomozása.

Az így, apránként érkezett kötetetekből 2016-ban még állományba került 235 db 778 700 Ft értékben.

A 2016. évi NKA Könyvtámogatás összesen: 3817 db dokumentum 11 116 635 Ft, amiből 8 db broszúra 23 590 Ft értékben.

Márai-program

Könyvtárunk hatodik alkalommal kapott támogatást a program keretében.

A program célja: a nemzeti kulturális kincsek megőrzése, a hazai és a határon túli magyar kiadók által megjelentetett, értéket képviselő könyvek eljuttatása minél több olvasóhoz a hazai és a határon túli könyvtárakon keresztül; az olvasáskultúra fejlesztése; a kortárs magyar szerzők támogatása és megismertetése.

Könyvtárunk 2011 óta hatodik alkalommal részesül ebben támogatási formában. Az évente megítélt összeg változó, 2016-ban 700 000 Ft volt.

A hat év alatt összesen 9 050 644 Ft értékben 3885 db dokumentummal gazdagodott az állományunk az alábbi megoszlásban:

Könyv	3804 db	8 963 036 Ft
Hangoskönyv	81 db	87 608 Ft
összesen	3 885 db	9 050 644 Ft

IV. forduló 2014		V. forduló 2015		VI. forduló 2016	
db	Ft	db	Ft	db	Ft
325	697 071	628	1 450 644	306	700 000

Nemzetiségi támogatás - OIK

Az Országos Idegennyelvű Könyvtártól kapott támogatásból német, cigány, román, szerb és szlovák nyelvű dokumentumokat vásároltunk: 145 darabot 416 421 Ft értékben. A Békés Megyei Könyvtáron kívül az alábbi településekre szállítottunk könyveket ebből a támogatásból: Battonya, Elek, Gyula, Kétegyháza, Kondoros, Mezőberény, Szarvas, Tótkomlós.

Könyvtártámogató Alapítvány

Az Alapítvány 2016-ban 63 380 Ft értékben 4-féle folyóiratot fizetett elő, ebből kettő külföldi, továbbá 6 750 Ft értékben 2 db időszaki kiadvány vásárlásával gyarapította a könyvtár állományát. A támogatás jelentősége abban van, hogy az olvasók konkrét kérését teljesíti az Alapítvány.

Képviseelői támogatás (kulturális ügyekért felelős alpolgármestertől)

A Lencsési Könyvtár állománybővítésére 50 000 Ft támogatást kaptunk. Az ott dolgozó könyvtárosok javaslatára történelmi regényeket vásároltunk: 52 240 Ft-ért 24 darabot.

Ajándék

2016-ban 789 db dokumentumot 929 858 Ft értékben vettünk állományba ajándék címen. Jelentősen több a magánszemélyek felajánlása, de csak a gyűjtőkörbe tartozó, jó állapotú, az állományt nem fölöslegesen duzzasztó dokumentumokat vesszük állományba. Az ajándékként érkezett és a gyűjteménybe nem illő könyveket, lemezeket továbbítjuk más könyvtárakba vagy értékesítjük, illetve a nyáron működő utcai könyvcserélő helyen hasznosítjuk.

Átleltározás

2016-ban átleltározás címen 60 dokumentum 66 200 Ft értékben került állományunkba a pedagógiai szakkönyvtár köteteiből.

Kötelese példány

Kötelese példány címen 130 dokumentumot vettünk állományba 156 440 Ft értékben. Több kiadványt kaptunk a nyomdától mint az előző évben, de sajnos még mindig nagyon sok nyomda nem vesz tudomást arról a kötelezettségéről, hogy a székhelyük szerint illetékes megyei könyvtárnak is el kell küldeniük egy példányt az előállított kiadványból. A folyamatos kapcsolattartás nehezen megoldható, állandó munkatárs alkalmazása lenne a megoldás.

Kötelese példányként kapott települési (helyi) újságok száma: 46

Lapok száma összesen: 104 db (ebből elektronikus: 19; papír alapú: 85)

2016-ban két lap szűnt meg, időszakosan szünetel 11 lap.

Kötelese példányként kapott aprónyomtatványok (féleség): összesen 1346 féle

- könyvtári témájú:	340	- Gyulai Várszínház:	14
- naptár:	31	- Napsugár Bábszínház:	25
- turisztikai brosúra:	49	- Jókai Színház:	202
- vegyes (kicsi):	427		
- plakát:	258		

2016. évi beszerzés megoszlása a csoportos leltárkönyv szerint

Gyarapodás	Könyv		Zenei dok.		Időszaki		Kartográfiai		Összesen	
	db	Ft	db	Ft	db	Ft	db	Ft	db	Ft
Költségvetés	2 407	5 189 263	643	2 654 129	14	36 339	5	6 330	3 069	7 886 061
ODR	113	267 078	0	0	2	3 946	0	0	115	271 024
Márai	291	679 830	14	17 920	1	2 250	0	0	306	700 000
NKA Könyvtámogatás	3 744	10 916 757	21	51 880	44	124 408	0	0	3 809	11 093 045
Érdekltségnevelő	0	0	46	315 496	0	0	0	0	46	315 496
Támogatás (KTA, képv.)	24	52 240	0	0	2	6 750	0	0	26	58 990
OIK (nemzetiségi)	129	374 114	16	42 307	0	0	0	0	145	416 421
Kötelespéldány	107	143 740	0	0	23	12 700	0	0	130	156 440
Ajándék	688	799 998	44	62 800	57	67 060	0	0	789	929 858
Átleltározás	32	27 700	0	0	28	38 500	0	0	60	66 200
összesen	7 535	18 450 720	784	3 144 532	171	291 953	5	6 330	8 495	21 893 535

Zenei gyűjtemény dokumentumainak gyarapodása	db	Ft
Zenei CD	228 db	569 029
DVD	463 db	2 398 182
Videokazetta	1 db	500
Hangoskönyv	70 db	123 381
Kotta	22 db	53 440
összesen	784 db	3 144 532

A zenei dokumentumok gyarapításánál is gyűjtjük az olvasói igényeket, jelzéseket. Figyelemmel kísérjük a filmes és zenei szaklapok újdonság rovatait. A DVD vásárlásánál a kölcsönzői jogdíj nagyon megnöveli az árat, átlagosan 5200 Ft egy kölcsönzési jogdíjas DVD beszerzési ára. Folyamatosan nagy az igény hangoskönyvekre. Komolyzenei és könnyűzenei CD-ket fele-fele arányban vásárolunk.

1.2.2. Törlés

Kevés selejtezésre volt lehetőség 2016-ban az állományellenőrzés miatt, összesen 410 db dokumentumot töröltünk 425 937 Ft értékben.

A selejtezés oka szerint	db	Ft
Természetes elhasználódás	308	345 130
Megtérített követelés	11	18 442
Behajthatatlan követelés	91	62 365
Összesen	410	425 937

Dokumentumtípusok szerint	db	Ft
Könyv	351	239 504
Térkép	1	25
CD-ROM	1	7 500
Kotta	2	1 714
Hangoskönyv	2	2 691
DVD	23	108 160
Videokazetta	28	60 082
CD	2	6 261

Összesen	410	425 937
-----------------	------------	----------------

1.2.3. Állomány

2016. december 31-én állományunk 322 654 db dokumentum 257 538 466 Ft értékben.

2016-ban a könyvtári állomány 8 495 dokumentummal 21 893 535 Ft értékben gyarapodott. Az állományellenőrzés során feltárt hiány kivonása, valamint az elmaradt állományrendezés miatt szükségessé vált selejtezés 2017-ben fog megtörténni.

A 2016-os év tiszta gyarapodása 8 085 dokumentum volt 21 467 597 Ft értékben, míg 2015-ben a 4 098 dokumentum 12 677 721 Ft volt. Ez a magas szám az NKA Könyvtámogatási program keretében kapott 3 809 db kötetnek tudható be, valamint annak, hogy a kötelező állományellenőrzés miatt kevesebb dokumentum selejtezésére került sor 2016-ban.

1.2.4. Feltárás

Az újonnan beszerzett dokumentumok 99 %-át feldolgoztuk, rögzítettük az adatbázisban. Vannak olyan állományrészek, melyeknek még nem teljes a feldolgozottsága. Ezeket a 2017-es évtől folyamatosan fogjuk feltárni és láthatóvá tenni a Corvina rendszerben.

címleírások (2016-ban készítették)	db
Könyv	6 789
DVD	523
Hangzó anyag	161
Időszaki kiadvány	93
1945 előtt kiadott dokumentum	50
Kotta	29
Brosúra	9
Térkép	1
Régi könyv	1
Vegyes	1
Vizuális dokumentum	1
Multimédia	0
Összesen	7 658

2016-ban 7657 db dokumentum címleírása készült el. A dokumentumokhoz teljes leírást és tárgyszavazást készítettünk. A leírások egy része már szerepelt adatbázisunkban, így csak a példányadatok pótlását kellett elvégezni. Többkötetes, több éven keresztül kiadott művek (pl. Szép versek) esetén az adott kötetek adatait rögzítettük és a példányadatokat pótoltuk. Ha az adott mű nem szerepelt az adatbázisunkban, akkor a FSZEK adatbázisából, illetve a MOKKA adatbázisból töltöttük le az adatokat. A rekordok összehasonlítása, a saját adatbázisunknak megfelelő javítása és tárgyszavazása minden esetben megtörtént. Amennyiben megbízható forrásból nem lehetett leírás letölteni, helyben készítettük el; főként idegen nyelvű könyvek, helyi kiadványok, térképek és CD-ROM-ok esetében volt erre szükség, de előfordult frissen megjelent könyvek esetében is 611 alkalommal.

A bibliográfiai leírások mélységüket tekintve teljes leírások, a szabvány szerint tartalmazzak minden adatelemet, készül ETO-jelzet és tárgyszó. Kivételt képeznek a broszúrák az egyszerűsített leírással: szerző, cím, kiadás, ISBN-szám, és szükség esetén tárgyszó.

81 kötelezpéldány (75 könyv és 6 időszaki kiadvány), a volt pedagógiai szakkönyvtár anyagából 146 (66 könyv és 16 időszaki kiadvány) leírása készült el.

A zenei dokumentumok (CD, hangoskönyv, DVD és kotta) feldolgozása továbbra is jelentős többletmunkát adott.

8 212 db könyv leírását kellett javítani, döntő többségükre az állományellenőrzés során találtunk rá: raktári jelzet módosulása, átkerült a könyv egyik állományegységből a másikba, módosult a kölcsönzés típusa stb. A javítás minden esetben rekatalogizálást is jelentett.

912 db könyv tartalomjegyzékét csatoltuk a leírásokhoz, így címre és szerzőre, szükség esetén tárgyszóra lehet visszakeresni. Teljes analitikai feltárást idő hiányában nem tudunk végezni.

A 2016-ban lezajlott állományellenőrzés kapcsán tisztázódott, mely állományegységek nem kereshetők vissza elektronikus úton az adatbázisban:

- régi könyvek (könyvek és kéziratok),
- az 1945 előtt kiadott (főként idegen nyelvű) könyvek
- artotéka
- folyóiratok
- bakelitlemezek
- kották
- diafilmek
- mikrofilmek

1.2.5. Őrzés, gondozás

Az állomány gondozása folyamatos. Selejtezzük a tönkrement dokumentumokat, az olvasók által elveszített példányokat, ill. azokat, melyeket látogatóink hosszú idő után sem hoznak vissza. Ezek közül a fontos kiadványokat (pl. sorozat tagjai, helyismereti stb.) pótoljuk. Igyekszünk friss, naprakész állományt látogatóink rendelkezésére bocsátani, ezért az elavult és kevésbé keresett dokumentumokat is leválogatjuk: vagy selejtezzük, vagy külső raktárba helyezük át.

Az állomány védelme

Állományvédelmet szolgáló gépek	2015	2016
számítógép	11	11
szerver	1	1
A3-as szkennerek	3	3
A4-es szkennerek	2	2
Összesen	17	17

2016-ban állományvédelmi célra nem vásároltunk újabb készülékeket. A következő évben remélhetőleg lesz pályázati forrás további szkennerek és RFID rendszer vásárlására. Szükség van a mára elavult vagyónvédelmi kapu cseréjére, a teljes állomány védelmi kódokkal való felszerelésére. Az ellenőrzési pontokon a könyvtárosok jelenléte sem jelent teljes biztonságot, mert az épület adottságaiból adódóan (sok a különálló könyvtári tér, több útvonalon lehet elhagyni egy-egy teret) nem kizárt az eltulajdonítás.

2016-ban nem volt pályázati forrás sem tisztításra, sem restaurálásra, ezért a régi könyvek állományrész kéziratait, könyveit nem tudtuk a korábbiakhoz hasonlóan javíttatni. Ez a munka speciális szakértelmet és természetesen jelentős anyagi ráfordítást igényel, amit a költségvetésből nem tudunk erre a célra biztosítani.

Az állomány védelme érdekében további, költséget nem igénylő intézkedések történtek, illetve történnek: a takarító személyzet munkájának ellenőrzése, a takarítás módjának megbeszélése, az eszközök állapotának és mennyiségének figyelemmel kísérése folyamatos.

A könyvtári terület takarítását végző munkatársak mind közfoglalkoztatottak, személyi változáskor a munkabeosztást igyekszünk célszerűvé tenni, felkészítésüket a dokumentumvédelem szempontjaira is kiterjeszteni. A nyár folyamán az állományellenőrzés alatt alapos portalánítást végeztek.

Az épületben van őrző-védő szolgálat (1 fő portás), továbbá a tűzvédelmi rendszert folyamatosan ellenőrizzük, az előírásoknak megfelelően működik a mozgás-riasztási felülgépet.

1.2.6. Egyéb munkafolyamatok az állománygondozás területén

Állományellenőrzés

A 2016. év egyik legnagyobb feladata az állományellenőrzés volt. Minden munkatársnak adott feladatot, de a legnagyobb részét a Gyűjteményszervezési osztály végezte. A március elsejétől július végéig lezajlott tényleges ellenőrzés során tudtuk tartani az előzetesen elkészült Állományellenőrzési ütemtervet.

A könyvtár összes dokumentumát ellenőriztük, miközben folyamatos volt a problémák tisztázása, javítása. Az augusztustól október végéig terjedő időszakban az első hiánylista kinyomtatása után minden szolgáltatási egység a saját állományában ellenőrizte, hogy valóban nincsenek a dokumentumok a polcon, így október végére jelentősen lecsökkent a hiánylista. Az október 31-i állomány értékére vonatkozóan számoltuk ki a kálót. A tényleges hiányunk a megengedhető hiánynak 31 %-a lett, ami 5 868 db dokumentum, 4 082 917 Ft értékben. Amennyiben a fenntartó jóváhagyja és engedélyezi a hiány állományból való kivonását, 2017-ben elkezdjük a törlést.

Az állományellenőrzés kapcsán több olyan település könyvtárát látogattuk meg, ahol letétjeink vannak. Legtöbb helyen az ottani könyvtáros kollégák ellenőrizték a listákat. A letéti hiányunkat is 2017-ben vonjuk ki az állományból.

Az állományunknak egy része még nem szerepel az adatbázisban. 2017-ben ezek gépre vitelét el kell kezdenünk: Artotéka, mikrofilmek, RK-gyűjtemény, folyóiratok, diafilmek, bakelit lemezek, a kották egy része.

Az állományellenőrzés mellett komoly feladatot jelentett az NKA Könyvtámogatási program ütemtervének betartása. Az előzetesen megadott 40 napos visszaküldési határidőt szigorúan be kellett tartani, mivel a Könyvtárellátónak is elszámolási kötelezettsége volt a beszállító felé. A két fordulóban érkezett 3 582 db 10 337 935 Ft értékű dokumentum majdnem egy átlagos évi gyarapodásunknak felel meg.

A folyamatos selejtezést nem tudtuk megvalósítani 2016-ban. Az elhasználódott köteteket félretették a kollégák, az állományból való kivonást csak decembertől tudtuk elkezdni.

A tervszerű állományapasztás is fontos lett volna. Ez nem jelent feltétlenül selejtezést, hanem az állomány átrendezését, például a kevésbé kölcsönzött könyvek raktárba való áthelyezését. Ez a fiókkönyvtárakra is érvényes, ott is folyamatos leválogatásra van szükség.

A beszerzéseknél eltolódott az arány a szépirodalom (értékes és a könnyedebb) felé, aminek oka, hogy az olvasói kérések között nagyon ritkán jelentkezik szakirodalmi igény. Elégedettek a jelenlegi szakirodalmi állomány összetételével, illetve kérik könyvtárközi kölcsönzésben. Természetesen igyekszünk minden szakterület legfrissebb irodalmát beszerezni, erre elsősorban az ODR-támogatást használjuk. A gyakran frissülő területek esetében vannak lemaradásaink, például a jogi szakkönyveknél.

A könyv megérkezésétől az olvasóhoz jutásig tartó időszakot jelentősen csökkentettük. Sajnos a megjelenéstől az olvasóhoz jutásig terjedő időszakot nem tudunk jelentősen csökkenteni, hiszen az a beszerzési partnerünk gyorsaságától függ, milyen hamar szállítja le a könyvet.

1.2.7. Rendelkezésre bocsátás, tájékoztatószolgálat, tájékoztató eszközök

Nyitvatartás (heti nyitvatartási idő, hétvégi nyitvatartás, változások, figyelembe véve a költségvetési törvényben előírt követelményt)

Mutatók	2015. tény	2016. terv	2016. tény	változás %-ban előző évhez képest
Heti nyitvatartási órák száma (a könyvtár székhelyén) (óra)	42	42	42	0
Hétfői nyitva tartás (óra)	5	5	5	0
Munkaidőn túli nyitva tartás (óra/hét) hétfőtől péntekig 3-3 óra	15	15	15	0
Nyári zárva tartási idő (munkanap)	0	0	20	2000

A központi könyvtár nyitvatartása az elmúlt időszakban nem változott. A belső munkák, az előkészítő tevékenységek zökkenőmentes elvégzéséhez a könyvtáros munkatársak munkaidejének nyitvatartás előtti időszakát tesszük szabaddá.

BMK	ügyelet	nyitva
hétfő	9-14	14-19
kedd-péntek	9-11	11-19
szombat	---	14-19

A nyitvatartási idő előtti időszakban, a reggeli órákban (hétfőn 9 órától 14 óráig, keddtől péntekig 9 órától 11 óráig) a kölcsönzőpultban ügyeletet tart legalább 1 fő könyvtáros. Ebben az időszakban a tájékoztatás, a számítógép-használat, a napilap-olvasás és a dokumentumok visszahozatalának lehetősége adott.

Nyitvatartás a gyermekkönyvtárban

heti nyitvatartási idő:

36 óra teljes szolgáltatással

hétfői nyitvatartási idő:

4 óra/hét teljes szolgáltatással

Gyermekkönyvtár	ügyelet	nyitva
hétfő	---	14-18
kedd-péntek	---	11-18
szombat	---	14-18

A gyermekkönyvtár előre egyeztetett időpontban a nyitvatartási idő előtt is fogad csoportokat, teljes szolgáltatási kínálattal.

A nyitvatartás bővítésének igénye 2016-ban nem jelentkezett, a továbbiakban is a jelenlegi gyakorlatot folytatjuk.

A fiókkönyvtárak nyitvatartása

Fiókkönyvtárak	Lencsesi Könyvtár	Jamina Könyvtár	Mezőmegyer
hétfő-péntek	11-18	11-18	10-18
szombat	14-18	---	---
Heti nyitva tartás	39 óra	35 óra	40 óra
Hétfői nyitva tartás	4 óra	---	---

1.2.7.1. Olvasóterem

Az olvasóterem a könyvtár emeleti részén van, az érdeklődők itt találják meg a zenei részleget, a régi folyóiratokat és napilapokat, a helyismereti gyűjteményt és a nem vagy csak korlátozottan kölcsönözhető könyveket.

A tájékoztató könyvtárosok sokrétű feladatot látnak el, itt nyílik lehetőség a kutatómunkára, itt tudják a régi könyvek tárárt, a Békési gyűjteményt, a térképeket, a mikrofilmeket megnézni. Itt lehet a fizetett és ingyenes adatbázisokat használni (pl.: NAVA, ADT, OPTEN), az evangélikus egyház anyagkönyveinek adatbázisában kutatni. Ezeket a szolgáltatásokat csak a könyvtár falain belül érhetik el a használók.

A régi napi- és hetilapok közül a Körösvidék, a Békésmegyei Közlöny és a Békés elérésében szorgalmazzuk az állományunkból a Hungaricana-ba feltöltött változatok használatát.

Az olvasóterem fő használói a kutatók és a középiskolás tanulók, számuk az előző évekhez hasonló. Többségük saját számítógéppel érkezik, áramot és internetet kérnek (wifi) munkájukhoz. A helyiség csendessége alkalmas biztosít a nyugodt munkára és tanulásra. A csoportos látogatások száma ebben az évben nem gyarapodott, 12 csoportban 137 fő látogatta meg az olvasótermet.

2016-ban az olvasószolgálat új munkatárssal gyarapodott, aki aktívan részt vesz a BékésWiki szócikkeinek gyarapításában, ahová 3 hónap alatt 17 új bejegyzést készített el más tevékenységei mellett.

Az olvasóterem feladata a zártláncú TV hálózatra folyamatosan dokumentumajánlásokat készíteni, így az épületben működő, más intézményekbe érkezők (Békés Megyei Hírlap, KLIK, POK, Tüzeléstechnikai Kft. stb.) is kapnak tájékoztatást az állományról. 521 db ajánló készült el, melyekben könyveket, CD-ket, DVD-ket és kottákat mutattunk be.

A könyvtár nagyméretű közlekedőterületei alkalmasak kiállítások szervezésére. 2016-ban az olvasóterem munkatársai különböző évfordulókhoz köthető táblákat és vitrines könyvbemutatókat készítettek összesen 10 alkalommal. Programokhoz, aktuális évfordulókhoz bibliográfiák készültek: Szlovákia, ökológia/környezetvédelem, Bőjte Csaba, kétegyházi román hagyományok, egészségfejlesztés, 1956 stb.).

Az olvasóterem legnagyobb projektje az 1956-os évforduló volt, ehhez 3 bibliográfia (1950-es évek mindennapjai, 1956 Békés megyében, 1956 országos események) készült, korabeli napilapokból és röplapokból kiállítás. Az 1956-os napilapokból készült másolatokat a könyvtár használói a közlekedőterekben is olvashatták a rendezvények időszaka alatt.

Az olvasóterem munkatársai több rendezvényen is képviselték a könyvtárat, pl.: Kisnemesi Otthonok Országos Találkozója, Ünnepi Könyvhét gyulai megnyitója, Kulcsmozzanatok a protestantizmus Békés megyei történetéből című konferencia a Békés Megyei Levéltárban, Vitézi játékok, Kárpát-medencei könyvtárosok találkozója, ODR-konferencia Tatabányán, a közkönyvtárak gyakorlata témájú nemzetközi konferencia Aradon).

Az olvasóterem állományának felhasználásával különböző kiemelések és kiállítások készültek, ezekkel népszerűsítettük a könyvtár állományát:

- „In memoriam” – előző évben meghalt színészek emlékére
- Oscar-díj
- A magyar kultúra napja
- Nők a filmvászonon
- Valentin nap

- Zichy Mihály
- Március 15.
- Magyar zászló és címer napja
- József Attila – Költészet napja
- Yehudi Menuhin
- Gyereknapi (olimpia) kiállítás
- Lakáskultúra világnapja kiállítás
- Újrahasznosítás
- Műemlékvédelmi világnap
- Madarak és fák napja
- Kosztolányi Dezső
- Mozart
- II. világháború kitörésének emléknapja
- Karácsony
- Szilveszteri ajánló

A születésnapú újságok készítése 2016-ban is nagyon népszerű szolgáltatás volt. Helyben vagy más könyvtárból kért másolat felhasználásával készültek el az egyedi „újságok”. Személyes egyeztetés után igény szerint - nyomdai szolgáltatást igénybe véve - történik a kötetés, a fűzés vagy a mappázás. 2016-ban a vékonyhátlapos füzet formátumot a partneryomda megszüntette, áttértünk a sokkal stabilabb keményhátlapos változatra. Változás még az előző évek gyakorlatához képest, hogy a Hungaricana és az Arcanum Digitális Tudománytár lehetőségeit is kihasználjuk a munka során. Ha nincs meg az adott lapszám a gyűjteményünkben, akkor az említett két helyen keresünk először digitális verziót és csak utána folyamodunk könyvtárközi kéréshez. Átlagosan heti 3 újságot készítünk.

Születésnapú újság (db)	2013	2014	2015	2016
Műbörkötésben	35	59	65	71
Dossziéban	6	3	15	7
Füzet (átlátszó előlappal vékony karton hátlappal)	18	22	5	6
Füzet (átlátszó előlappal vastag karton hátlappal)	20	48	34	45
Kötés nélkül	22	51	34	25
Összesen	101	183	153	155

A fentiekén kívül folyamatosan készítettünk még könyv-, cd- és dvd-ajánlókat a honlapra és a Facebookra is.

Az olvasótermi számítógépek cseréjére lassan elkerülhetetlen, mert a napi munkát is nehéz rajtuk elvégezni, a retusálási feladatokat pedig csak nagy türelem árán, jelentős idővesztéssel.

Olvasótermi kölcsönzés (db)	DVD	LP lemez	Könyv	ChipDVD	Folyóirat
január	12	0	9	1	0
február	11	0	1	0	0
március	9	0	8	1	1
április	9	0	5	1	0
május	6	0	0	1	0
június	2	0	1	0	0
július	2	0	2	1	0
augusztus	5	2	2	2	1
szeptember	3	0	2	0	37
október	7	0	3	0	1
november	13	0	5	1	0

december	11	0	3	1	0
	90	2	41	9	40

1.2.7.2. Gyermekkönyvtár

A gyermekkönyvtár a korábbiaknak megfelelően, a szolgáltatások megismertetése és az olvasás megszerettetése céljából színes programokkal várta látogatóit. Folytatódott a Meseszombat sorozat, melynek keretében havonta egy szombati délután diafilmvetítéssel, papírszínházzal vagy felolvasással várjuk a gyermekeket, alkalmanként kézműves foglalkozás követi a mesét.

A program szervezését nehezíti, hogy csak akkor valósítható meg, amikor a két gyermekkönyvtáros együtt ügyel szombaton. Mivel azonban csak két fő látja el a könyvtárosi feladatokat, és a szabad hétvégék kiadása kötelező, ezért havonta csak egy alkalommal tudnak együtt ügyelni. 2016-ban csak 5 szombaton tudott megvalósulni a program, mert az egyik kolléganő szülési szabadságra ment.

A másik fontos és kedvelt programsorozat, a Mesejárat is folytatódott, ami 6 alkalommal történt meg. A program célja a gyermekkönyvtár bemutatása az óvodák nagycsoportosai számára, valamint az óvodákkal való intenzívebb kapcsolat kialakítása. Bármelyik békéscsabai óvoda nagycsoportja jelentkezhet a programra. Minden hónapban egy kiválasztott csoportot látogatnak meg a gyermekkönyvtárosok, előre egyeztetett időpontban. A foglalkozás során egy kis játék után mesélnek és beszélgetnek a könyvtárról, a beiratkozásról, majd a csoport által éppen feldolgozott témában összegyűjtött könyvtári könyveket nézegethetik meg a gyerekek.

A programsorozat következő évi folytatása nagyban függ a gyermekkönyvtáros és a helyettesítő személy időbeosztásától.

- Meseszombat: január 30., február 27., március 26., április 23., május 21.
- Mesejárat (a békéscsabai óvodákban): január 12. (2 óvoda), február 16., március 30., április 1., április 27.
- „Dakszlik, pipa és levendula” irodalmi foglalkozás
- Fanny kézműves műhelye (tavaszi szünetben)
- Költészetnapi diafilmvetítés
- „Vizit a Bookológián” könyvtári foglalkozás
- "Barangolás a mese birodalmában" könyvtári foglalkozás
- Gyereknapi
- II. Éjszaka a gyermekkönyvtárban (Széchenyi-émlékév)
- Népmese napja – diavetítés
- OKN: kreatív zöld könyvtár – papírszínház
- OKN: Játssz – újra – hasznosan (újrahasznosítás)
- Origami világnap
- Őszi szünet: filmvetítés, bagolykészítés, diavetítés + társasjáték
- Kerek világ: érzékenyítő délelőtt (foglalkozás fogyatékkal élők közreműködésével)
- Mikulás napi diavetítés
- Téli szünet: Fanny varróműhelye
- Év végi diavetítés
- Díjkiosztó (rajz- és irodalmi pályázatok)

A fentiekén kívül három pályázatot bonyolítottak le, tartalmukat tekintve rajz (Amikor a könyvtár bezár) és mese (Egy mojszi elindult vándorútra, Egy könyv élete a könyvtár után). Három kiállítást rendezett a gyermekkönyvtár, melyek a pályázatokra beadott munkákat mutatták be. A könyvtár gyermekrészelégét 2016-ban 35 csoportban összesen 680 gyerek látogatta meg, a kollégák 6 alkalommal települtek ki más intézményekbe, ahol 155 óvodással találkoztak.

Az éves munkát a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Gyermekkönyvtáros Szekciója által adományozott Vándor Bagoly díj koronázta meg.

A gyermekkönyvtár koncepciója, hogy az általa kiszolgált korosztály mindegyikének legyen megfelelő program. Így a Mesejártat és Meseszombat elsősorban az óvodás korosztálynak szól. Az általános iskolás korosztály programválasztéka lényegesen gazdagabb: író-olvasótalálkozók, rendhagyó irodalomórák és ismeretterjesztő játékok, szünidei kézműves foglalkozások, előadások, könyvtári éjszakák, stb.

Látogatók a gyermekkönyvtárban	2013	2014	2015	2016
Összesen (fő)	7 868	9 180	9783	9149

1.2.7.3. Helyismereti szakszolgálat

Helyismereti, helytörténeti szempontból a **Békési Gyűjtemény** kiemelt jelentőségű állományrész. A Békés megyével kapcsolatos dokumentumok folyamatos gyűjtésén, elérhetővé tételén túl elsődleges feladat a gyűjtemény digitalizálása. A gyűjtés hatékonyságának javítására készült egy lista a megyében található nyomdákról, melynek segítségével felhívtuk a figyelmüket a kötelespéldány-szolgáltatás fontosságára, aminek eredményeképpen a gyűjteményrész hatékonyabban gyarapodott.

2016-ban került sor egy a Levéltár által koordinált program keretében a Békés című hetilap minél teljesebb körű digitalizálására, melyhez a Békés Megyei Könyvtárban megtalálható újságok szolgáltak alapul.

Az 1956-os évforduló kapcsán elvégeztük a könyvtár gyűjteményében található röplapok és napilapok szkennelését. Feldolgozásuk és az elektronikus könyvtárban való közzétételük áthúzódik a 2017-es évre.

A könyvtár jelentős mennyiségű képzőművészeti meghívó- és katalógusgyűjteménnyel rendelkezik, ami korábban nem volt elektronikusan kereshető, de 2016-ban megtörtént az excel táblázatba rögzítése.

Folytatódott a Matarkába történő adatfeltöltés. 2016-ban az Új Auróra, a Békési Élet folyóiratok feltöltése befejeződött, a Bárka folyóiraté folytatódott. Összesen 1 356 új rekordot rögzítettünk.

Továbbra is népszerű a „100 éve történt” című tabló; korabeli hírlapokból készült kiemelések, cikkválogatások emlékeztetnek a múltra, hónapról-hónapra. 2016-tól különálló blogon (bekesmegyeikonyvtar.tumblr.com) publikáljuk a válogatott, korábban csak nyomtatott formában elérhető cikkeket.

A német nemzetiségi önkormányzat közreműködésével elkészült a Wilim János életét bemutató kötet, melyhez a kézirat- és régikönyves gyűjteményünk szolgált forrásokkal.

Az olvasóterem munkatársai a könyvtárat levéltári és más helyismereti rendezvényen is képviselték. Sajnos a komolyabb, elmélyült helyismereti kutatómunkára még mindig nincs kapacitás. Megfelelő végzettségű önkéntes, közfoglalkoztatott vagy állandó munkatárs jelenléte lehetne a megoldás, de törekvéseink mindeddig eredménytelenek maradtak.

1.2.7.4. Egyéb szakszolgálatok

Kölcsönzőtér

A földszinti kölcsönzői tér elsődlegesen a könyvkiválasztás, a kölcsönzés helyszíne, de itt is készültek különféle kiemelések, melyeket többnyire évfordulókhoz kötve készítettek el a munkatársak, összesen 43 témában: pl. Mi vár ránk a jövőben, Magyar kultúra napja, Mesterkurzus könyvek, Királyi házak sorozat, Mozgás (sport témájú könyvek), Itt a tavasz (tavaszhoz kapcsolódó könyvek), Március 15., a Víz világnapja, Kellemes Húsvétot!, a Föld napja, Anyák napja, A család nemzetközi napja, Naplót írunk, Levélregények, Különleges könyvek, Szlovákia (könyvtári éjszaka), Talentum tudományos könyvek, Hurrá nyaralunk!, Futball Európa-bajnokság 2016., Olimpia 2016, 1849. október 6., I. világháború, Elfeledett magyar irodalom, 1956, 20. századi hadtörténet, Karácsony, továbbá az új könyvek folyamatosan.

A közösségi szolgálatos gyerekek munkájának koordinálása, feladattal való ellátása is a kölcsönzőtérben történik.

Természetesen a fenti feladatokat a folyamatos tájékoztató és olvasókat segítő munka mellett látták el a munkatársak.

A Békés Megyei Europe Direct Tájékoztató Központ 2016. évi tevékenysége

A központ a Europe Direct hálózat tagjaként az Európai Bizottság támogatásával működik és szakmailag az Európai Bizottság Magyarországi Képviselete irányítja. A feladatokat 4 munkatárs látja el rész munkaidőben.

A tájékoztató központ feladata elsősorban a megye lakossága EU-val kapcsolatos információigényének kiszolgálása. Tájékoztatást nyújt az unió történetéről, intézményeiről, működéséről és azokról a jogokról, lehetőségekről, amelyekkel minden uniós polgár élhet. Testreszabott információt nyújt a mindennapi életben felmerülő témákról pl. munkavállalásról, továbbtanulásról, pályázati lehetőségekről és utazásról. Az ügyfélszolgálati tevékenység elérhető személyesen, telefonon és e-mail-ben.

2016. január és december között

- látogatók száma (az unós témájú könyveket kölcsönzők is beleértendők): 183 fő
- e-mail-es megkeresések száma: 23
- telefonos megkeresések száma: 41

Az információszolgáltató tevékenység fontos eszköze az internet. A központ weboldalát heti rendszerességgel frissítjük, a facebook oldalán pedig átlagosan heti 5 alkalommal posztoljuk a mindenkori aktualitásokat, az Európai Bizottság híreit, pályázati felhívások és a közelgő rendezvények részletes programjait. A linkgyűjtemény számos témában naprakész információkhoz irányítja el látogatóinkat. A közösségi médián keresztül a követők száma fokozatosan nőtt. Január elsején még 268, december 31-én 328 volt az oldal kedvelőinek száma.

A személyes és online ügyfélszolgálati munka mellett a munkatársak rendezvények szervezésével is foglalkoznak és rendszeresen részt vesznek képzéseken és találkozókön.

Képzések és találkozók:

- Országos Europe Direct Találkozó – február 15-17., Budapest
- Projektmenedzsment képzés – április 13-14., Budapest
- Annual General Meeting – október 17-19., Madrid, Spanyolország
- Országos Europe Direct Találkozó – november 9-11., Sárovar.

Rendezvények:

Az év során összesen 21 rendezvény valósult meg, amiből 5 volt harmadik fél rendezvényén történő részvétel, 12 rendezvény meghatározott hallgatóság számára, 5 pedig széleskörű hallgatóság számára szervezett.

	Rendezvények címe	helyszín
1.	Rendhagyó európai uniós ismeretek óra	Békéscsaba
2.	Lakossági fórum a biztonságos külföldi munkavállalásról	Orosháza
3.	Az internet és ami mögötte van: TE! A kibertér veszélyes kalandjai	Békéscsaba
4.	Élet- és munkakörülmények Ausztriában	Békéscsaba
5.	Erasmus+ mobilitási óra Gál Grétával	Békéscsaba
6.	Mesélj Európa! angol nyelvi vetélkedő elődöntő	Békéscsaba
7.	Európa-nap a Gabonamúzeumnál	Békéscsaba
8.	Mobilitási óra Czeglédi Fruzsinnal	Békéscsaba
9.	Ünnepi Könyvhét - kivonulás	Békéscsaba
10.	Szlovák-nap	Békéscsaba
11.	Regionális roadshow	Árpád Fürdő, Békéscsaba
12.	Regionális roadshow	Gyulai Várfürdő
13.	Regionális roadshow	Orosháza-Gyopárosfürdő
14.	Autómentes nap	Szarvas
15.	Élet- és munkakörülmények Németországban – lakossági fórum	Békéscsaba
16.	Kutatók éjszakája	Szarvas
17.	Minden „ZÖLD-ség” számít – a gyulai ehető közösségi kert	Békéscsaba
18.	Pályaválasztási Vásár	Békéscsaba
19.	Autóbuszos kirándulás a Tisza-tavi Ökocentrumhoz és Hortobágyra	Poroszló, Hortobágy
20.	Zsúrizás a 4 for Europe országos középiskolás vetélkedőn	Szeged
21.	Online uniós karácsonyi kvíz	online
22.	Környezetbarát karácsonyi készülődés	Békéscsaba

Novemberben összeállítottuk a 2017-es évre szóló cselekvési tervünket és benyújtottuk a jövő évre szóló támogatási kérelmünket az Európai Bizottság Magyarországi Képviseletének. December hónap folyamán értesítést kaptunk az elfogadásáról.

A fiókkönyvtárak használati adatai

2016	személyes használat	kölcsönzött dokumentum	beiratkozott olvasók
Jamina	4659	6599	244
Lencsési	16041	20096	1222
Mezőmegyer	1520	1206	261
Összesen	22220	27901	1727

1.3. Tájékoztatás a könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól

Felvilágosítás

A passzív tájékoztatás útbaigazítás, közhasznú információszolgáltatás része elsősorban a földszinti közlekedőterben található kölcsönzőpultban ügyelő munkatársak közreműködésével történik, ahol hétköznapokon 8 órától 19 óráig mindig van ügyelet. A nyitva tartást megelőző időszakban nem könyvtáros végzettségű munkatárs ad felvilágosítást arról, hogy a könyvtár mikor, milyen szolgáltatásokat nyújt. Elsősorban a beiratkozás módja, a kölcsönzési lehetőségek, az irodai szolgáltatások (pl. másolás, szkennelés, fűzés) ügyében érdeklődnek itt a lakosok, de gyakoriak az aktuális kedvezményekre, a friss dokumentumok elérésére irányuló kérdések is.

Közhasznú tájékoztatásra (a mindennapi élet eseményeire vonatkozóan) is van igény, hiszen elsősorban a számítógépek használatával elérhető minden olyan információ, amivel hozzánk fordulnak az épület bármely intézményét, szolgáltatását igénybe vevő lakosok (pl.: menetrendek, nyitvatartások, intézmények működési helye, városi rendezvények, programok, munkalehetőségek). Az épületben működő intézményekkel, vállalkozásokkal, munkatársaikkal kapcsolatban is gyakran kell felvilágosítást adni. Ez a délutáni időszakban zavarhatja a kölcsönzési tevékenységet annak ellenére, hogy a nyitási idő után már legalább 2 fő könyvtáros tart ügyeletet a pultban. A minőségfejlesztési folyamatban továbbra is keressük a megoldást arra, hogy ez a tevékenység ne vonja el a munkatársak figyelmét a gyors és pontos, tartalmi munkavégzésről.

Aktív tájékoztatási forma a bejárat környékén elhelyezett hirdetőtáblán megjelenő hirdetések, programajánlók, a város és a megye kulturális intézményeinek eseményeit kínáló meghívók elhelyezése, folyamatos frissítése. Kedvelt és kihasznált övezet ez a rész, ahol folyamatosan láthatók kiállítások, könyvajánlások, évfordulós, alkalmi vitrines kínálók, tablók.

Az eligazító vagy módszertani, tanácsadó jellegű tevékenység, a könyvtárra, funkcióira, gyűjteményének összetételére, a feltárás szempontjaira, valamint a könyvtári-információs rendszer összességére egyaránt vonatkozik.

A földszinti könyvkiválasztó térben, az emeleti olvasóterem ügyeleti pultjánál és a gyermekkönyvtárban is folyik a fentiekhez hasonló tájékoztatás, de ezekben a terekben jellemzőbb a tényekre, adatokra irányuló faktográfiai tájékoztatás, az irodalomkutatás.

Tényekre vonatkozó adatszolgáltatási igénnyel jelentkeznek a kutatók, a formális, informális képzésben részt vevők (életrajzi adatok, események, dátumok, stb.). A bibliográfiai adatszolgáltatást kérők száma csökken, jellemző, hogy a kutatómunkát végzők, a tanulmányaikat folytatók érkeznek inkább szerzőre, címre vagy kiadási adatokra vonatkozó egyszerűbb kérdésekkel.

Jelentős mértékben csökkent a tájékoztatás legmagasabb szintű és az információforrások összességét igénybevevő formája, az irodalomkutatás iránti igény.

- Az aktív (szétsugárzó) irodalomkutatással a könyvtár a feltételezhető használói igényekre készül. Bibliográfiákat, személyre vagy alkalomra szabott témafigyelést egyre gyakrabban kell megvalósítanunk, akár elektronikus formában is. Elsősorban a kutatók érdeklődési körének ismeretében vagy a könyvtár nagyobb rendezvényeihez, évfordulókhöz, ünnepekhez kapcsolódóan készülnek jegyzékek, ajánlások (Wilim János, Lischka Lipót, 1956, stb.).
- A passzív (visszakereső) irodalomkutatás a leginkább a kutatók igényeinek kielégítésére vonatkozik. Ez a tevékenység alapos állományismeretet, jelentős szakmai felkészültséget igényel, megvalósítása nem egységesíthető, nincsenek kész megoldási sablonok – ami segíthet, az az elfogadó, olvasóbarát hozzáállás, a tapasztalat, a lelkiismeretes, türelemmel és hozzáértéssel végzett munka.

Irodalomszolgáltatás

A könyvtár a rendezvényeihez, programjaihoz rendszeresen készít tematikus irodalomjegyzéket, dokumentumajánlást.

Az online elérhető adatbázisok használati lehetőségének bővülésével megváltozott az irodalomszolgáltatás iránti igény. Az utóbbi években a felsőoktatásban tanulók a legtöbb információt közvetlenül tanáraiktól kapják, online módon elérik.

A kutatók a saját szakterületük online információforrásait hamar megismerik, s nem kérnek könyvtárosi segítséget. 2016-ban kiemelt feladat lett, hogy a kutatási céllal érkezőket megismertessük azokkal az adatbázisokkal, melyek az utóbbi évek erőteljes digitalizálási tevékenységének köszönhetőek (ADT, Hungaricana, digitalizált megyei napilapok).

Az átlag felhasználók számára nyújtott segítség is többnyire kimerül néhány webcím megadásában. Mindezekkel együtt a tájékoztatásban dolgozók naponta kb. 3-6 alkalommal végeznek irodalomszolgáltatás típusú tájékoztatást. Erre vonatkozó pontos adatrögzítés 2016-ban nem volt, a folyamatleírások bővítése során az adatgyűjtés, mint szolgáltatás is sorra kerül a következő évben.

1.4. Más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérése

Más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérésében legnagyobb segítség a könyvtár honlapján található linkgyűjtemény: <http://konyvtar.bmk.hu/konyvtarak>.

A megye települési könyvtáraival napi szintű kapcsolatot tartunk, adott helyzetben telefonon, e-mailben gyorsan elérjük egymást. Jellemzően a települési könyvtárak kéri a megyei könyvtár segítségét, de különösen helyismereti kérdésekben nem ritka a fordított helyzet.

A könyvtár honlapján elérhetők a folyamatosan frissülő, kistelepüléseket bemutató oldalak, a legfontosabb információk a szolgáltató helyekről. Továbbra is jellemző azonban a telefonos egyeztetés.

A megye határain túli információk beszerzésekor elsőként a megyei könyvtárakhoz fordulunk, hagyományosan jó a kapcsolat a vezetők, az adott terület szakemberei között egyaránt. Szívesen ajánljuk mások szolgáltatásait (pl. képzések, programok, bemutatók). Gyakran veszünk részt más könyvtárak által szervezett könyvtárszakmai rendezvényeken (Pl. könyvtárközi kölcsönzés - Tatabánya, baba-mama programok - Kecskemét, „illatos” olvasók – Szarvas).

Ha a szolgáltatási kínálatunkon túli igény érkezik az olvasók részéről, országos adatbázisok, szakkönyvtárak kínálatát közvetítjük, többnyire elektronikus formában kérünk dokumentumot, információt. Az elektronikus dokumentumküldésre és azok fogadására is felkészültek vagyunk, a technikai feltételek adottak, a kellő szakértelem megvan.

1.5. Könyvtárak közötti dokumentum- és információcsere

A könyvtárak közötti dokumentumcsere több szinten történik. A kistelepülésekről, a megye településeiről érkező igényeket általában a saját állományunkból teljesítjük. Amennyiben a saját gyűjteményünk nem elegendő, akkor sem küldjük más könyvtárba az igénylő partnert, hanem közreműködésünkkel beszerezheti a kért dokumentumot. Igyekszünk elkerülni a költséges utaztatást, ha lehet, elektronikus formátumot igénylünk.

Az Országos Dokumentumellátási Rendszer működését, a számszerű eredmények bemutatását a 7.2. fejezet tartalmazza részletesen.

1.6. Elektronikus könyvtári dokumentumok elérhetőségének biztosítása

A Békés Megyei Könyvtár többféle adatbázisban szolgáltat elektronikus dokumentumokat. Van közöttük általunk üzemeltetett és karbantartott szabad felhasználású alapokon működő gyűjtemény (BékésWiki, 56-os térkép), a Monguz Kft. által készített és karbantartott elektronikus könyvtár és adatbázis (ek.bmk.hu, europeana.bmk.hu) és országos rendszerben közétett tartalom (Hungaricana) is.

A **Békés Megyei Elektronikus Könyvtár** Békés megye könyvtárainak közös elektronikus könyvtára, amely Békés megyéről, a megye településeiről szóló, illetve valamilyen módon a megyéhez kapcsolódó, eredetileg papír alapú dokumentumok digitalizált változatait szolgáltatja a megye lakosságának – segítve ezzel az oktatást, tájékozódást, valamint a helyismereti információk szolgáltatását a települések múltja, lakossága, értékei iránt érdeklődők számára.

Elérhető: (http://ek.bmk.hu/jadox/portal/search.phtml#result_anchor)

Az elektronikus könyvtár alapvető célja, hogy összegyűjtse, rendszerezze és elektronikus formában bárki számára hozzáférhetővé, közkinccsé tegye azokat a dokumentumokat, melyek valamilyen módon kapcsolódnak a megye településeéhez; ingyenes és nyilvános szolgáltatásként minden hálózathasználónak egyforma eséllyel biztosítsa a digitális tartalmakhoz való hozzáférést.

Műfaji megkötés nélkül gyűjti és szolgáltatja azokat a magyar és idegen nyelvű elektronikus dokumentumokat, illetve a nyomtatott dokumentumok digitalizált változatait, melyek nem kereskedelmi célú, számítógépes formátumban történő szabad terjesztése megengedett.

Tartalom szerint:

- A Békés megyére és a megye településeire vonatkozó anyagok: a megye településeinek történetével és jelenével foglalkozó dokumentumok, valamint a települések jövőjére vonatkozó tervek, fejlesztési koncepciók, stb.
- A Békés megyében kiadott művek.
- A Békés megyei szerzők bárhol és bármilyen nyelven megjelent műveinek digitalizált változata, illetve azon szerzők művei, akik életük során valamilyen módon kötődtek a megye valamelyik településéhez.
- A Békés Megyei Könyvtár régi hírlap- és folyóirat-állománya.
- A Békés megyéhez kapcsolódó képes és videó dokumentumok.

Megjelenési mód szerint:

- Nyomtatásban megjelent művek digitalizált változata.
- Elsődlegesen elektronikus formában megjelenő művek (tanulmányok, szakdolgozatok, egyéb kéziratok, fotók, videók stb.).

Első verziója a könyvtár digitalizálási koncepciójának megfelelően, az Informatikai és Hírközlési Minisztérium IHM-ITP-8 kódszámú „24. óra – Kulturális kincseink digitalizálása” elnevezésű pályázaton nyert támogatással valósult meg. A jelenlegi verzió ennek továbbfejlesztése, a TIOP-1.2.3-08/1-2008-0062 projekt eredménye.

2016-ban a Békés Megyei Hírlap és elődjeinek publikálásával gyarapodott a szolgáltatás, így fölkerült az 1956-ban megjelent Viharsarok Népe 248 lapszáma.

A **BékésWiki online enciklopédia** helyi fejlesztésű közösségi oldal, a Wikipédia mintájára készül, Békés megyei tartalmakat megjelenítő, szabadon elérhető portál. Folyamatosan gyarapszik, szócikkeit képek, esetenként videók egészítik ki. 2016-ban 50 szócikkkel gyarapodott.

Az **EuropeanaLocal** projekt eredményeként az Európai Digitális Könyvtárhoz csatlakozva Békés megyei digitalizált dokumentumokat (elsősorban képeket) tettünk elérhetővé szabványosított formában. Legfontosabb partnereink a megyei feladatokat ellátó közgyűjtemények, múzeumok, levéltárak, könyvtárak voltak. A gyarapodás a 2016-os évben szünetelt, de a szolgáltatás működött.

Az **56-os forradalom Békés megyei emlékhelyei** címmel az évforduló kapcsán létrehoztunk egy Google térképet, melyre a megyében található emléktáblák, emlékhelyek, szobrok kerültek fel; ahol ismert volt, ott részletes adatokkal az avatásról, alkotóról. A térképen 73 bejegyzés található, melyeket 789 alkalommal töltöttek le.

Website megnevezése	Megtekintések			Egyedi látogatók		
	2015-ig összesen	2016-ig összesen	változás 2016-ban	2015-ig összesen	2016-ig összesen	változás 2016-ban
BékésWiki	231 379	490 206	78 839	n.a.	n.a.	n.a.
Elektronikus könyvtár	613 948	2 430 347	1 816 399	4 749	16 959	12 210
EuropeanaLocal	242 220	108 218	-134 002	11 059	10 641	-418
Hungaricana	n.a.	44 649	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Összesen:	856 168	3 073 420	2 172 603	15 808	27 600	11 792

Az oldalakba épített statisztikai eszközök mind más módon működnek – pl. a MediaWiki nem tud adatokat szolgáltatni az egyedi látogatók számáról – ennek ellenére az adatok arra engednek következtetni, hogy növekszik az online tartalmak iránti igény. A Hungaricana 2016-tól szolgáltat forgalmi adatokat, az előző évben nem volt adatszolgáltatásuk.

2016	Egyedi látogató	Látogatások	Oldalak	Találatok	Adatmennyiség
január	6315	15747	318913	453626	8.21 GB
február	6275	13607	306245	430716	9.37 GB
március	8509	16288	325788	456206	11.55 GB
április	4852	11631	275725	384044	8.95 GB
május	5610	12667	270800	379909	10.14 GB
június	8160	18916	304057	438598	14.39 GB
július	5547	13663	166589	239333	7.05 GB
augusztus	4768	11260	163364	255420	5.29 GB
szeptember	6913	15867	253859	380110	10.36 GB
október	7227	19336	360959	505006	19.23 GB
november	7426	20141	308889	443111	12.88 GB
december	2245	3801	59592	82046	2.09 GB
Összesen	73847	172924	3114780	4448125	119.50 GB

1.7. A könyvtárhasználók segítése a digitális írástudás, az információs műveltség elsajátításában, az egész életen át tartó tanulás folyamatában

A 2016-os évben is folytatódott az internet klub keretein belül működő képzéssorozat, melynek a tematikája a következő volt:

- 3D nyomtatás
- BékésWiki
- Böngészőhasználat
- Cewe fotókönyv és naptár
- Dropbox
- Facebook
- Fotózás
- Gmail-es levelezés
- Hungaricana
- OneDrive
- PDF
- Szkennelés, retusálás, Gimp
- Tablethasználat
- Wifi tesztelés tablettel
- Youtube videó mp3-ba konvertálása
- Eszközbemutató: akció kamera, nagyító látássérülteknek, felolvasógép vakoknak

Az internet klubnak törzsközönsége van: érdeklődő nyugdíjasok, évek óta járnak a klubba. Közülük néhányan időnként bemutatót, előadást is tartanak a többiek számára.

A használóképzés másik pillére 2016-ban az egy-egy alkalmas Workshop keretében tartott rövid, adott problémára fókuszáló sorozat volt, amelynek keretében 2-3 órás időtartamban a következő témákkal ismerkedhettek meg az érdeklődők.

- Elektronikus levelezés 1-2.
- E-ügyintézés 1-2.
- Facebook
- Hivatalos levél szerkesztése otthon
- Internet használat – e-mail 2.
- Karácsonyi képeslap szerkesztése (Gimp)
- Képműveletek 1-2.
- Műveletek digitális fotókkal 1-2.
- Notebook használat
- PDF, a hordozható formátum
- Retusálási trükkök a Gimp programmal 1-2.
- Szkennelés 1.
- Szkennelés és retusálás alapjai 2.

A workshopokat kétféle célközönség számára hirdettünk; a teljesen kezdők számára, illetve a haladó felhasználóknak. Összesen 192 fő vett részt ezeken az alkalmakon. Csak regisztrált olvasók vehettek részt a képzéseken.

Innováció volt 2016-ban a Technológia az oktatásért alapítvánnyal közösen szervezett SKOOL Klub, ahol 15 felső tagozatos lány tanulhatta a Scratch programozási nyelvet 10 alkalommal összesen 20 tanórán. Sikeres volt a program, újabb csoportot szervezünk 2017-re.

A cél az, hogy a kódolás megismerésén túl sikerélményt kapjanak a lányok, továbbá az, hogy a továbbtanulásukat, a pályaválasztásukat az informatika felé irányítsuk. Természetesen megismerhették az informatika életkoruknak megfelelő irodalmát is.

1.8. Az oktatásban, képzésben részt vevők információellátása, a tudományos kutatás és az adatbázisokból történő információkérés lehetősége

2016-ban nagyobb hangsúlyt fektettünk a Hungaricana adatbázis megismertetésére. Kutatóknak, tanulóknak a Hungaricana mellett az Arcanum Digitális Tudománytár (teljes szöveggel kereshető napilapok, folyóiratok kínálatával) is rendelkezésre áll könyvtárunkban.

Több iskolával van együttműködési megállapodásunk, melyek a programszervezésen túl az online elérési lehetőségek kipróbálására, megtanulására irányulnak. A 2015. decemberben kialakított számítógépes oktatóterem használatára újabb együttműködési megállapodást kötöttünk 2 általános iskola és a Békéscsabai Szakképzési Centrum vezetőivel.

A helytörténettel hosszabb ideje foglalkozó néhány helyi olvasón kívül Budapestről vagy külföldről érkezők is végeznek kutatótevékenységet. Helyi és távoli eléréssel egyaránt tudunk számukra információkat nyújtani. Elérhetnek információkat a BékésWiki adatbázisban, az elektronikus könyvtárunkban is.

Folyamatosan használják olvasóink az evangélikus egyház digitalizált anyakönyveit is, melyet csak a központi könyvtárban érhetnek el; 2016-ban 67 fő vette igénybe ezt a lehetőséget.

1.9. Kulturális, közösségi és egyéb könyvtári programok

A megyei könyvtár kulturális programjainak szervezése során kiemelt figyelmet fordít az érték közvetítésre, a könyvtár- és olvasásnépszerűsítésre, a digitális kompetenciafejlesztésre, az olvasáskultúra fejlesztésre. A közösségi, kulturális programokat tervezésekor figyelmet fordítunk a különböző életkori sajátosságokkal rendelkezőkre, az eltérő társadalmi rétegre. Minőségi kulturális szolgáltatásokat igyekszünk nyújtani, a megvalósítás az olvasói igények figyelembe vételével történik. Időszakonként olvasói elégedettségmérést végzünk. A visszajelzések szerint

olvasóink döntő többségben elégedettek az adott könyvtári programmal. A programok a kultúra szinte valamennyi területét felölelik: könnyű- és komolyzene, képzőművészet, irodalom, történelem, informatika, fizika, kémia, biológia, helytörténet, idegen nyelv (angol, román).

2016-ra célul tűztük ki a középiskolás korosztály nagyobb arányú elérését. Igényfelmérést követően célzottan kínáltunk programokat ennek a célcsoportnak (grafológiai előadás, Erasmus+ tájékoztató, környezettudatos életmód, 3D-s nyomtató).

Kiemelt könyvtári programok

Internet Fiesta

Az országos rendezvény alkalmával a könyvtár új informatikai oktatótermét kívántuk széles körben bemutatni. Az egyéni érdeklődők és a középiskolai csoportok számára is lehetőség nyílt a 3D-s nyomtatóval, a Hungaricana adatbázissal, és más könyvtári szolgáltatásokkal megismerkedni. A fiatalabbak körében különösen népszerű volt a retro számítógépes kiállítás, ahol a régi, egyedi, még működőképes számítógépeken és programokon kívül a modern technikával (Xbox) is találkozhattak.

Ünnepi Könyvhét

A városi programsorozat Géczi János és Likó Marcell bemutatkozásával indult, de a hét folyamán békéscsabai szerzők kötetbemutatóira is sor került. A központi épületben és a város főterén párhuzamosan zajlottak az események. A rendezvényt a helyi média is figyelemmel kísérte.

Gyermeknap

A városi szintű, a múzeummal és a kulturális központtal közösen szervezett napon a könyvtári programok az olimpia, a sport témaköréhez kötődtek. Izgalmas játékokkal, könyvtári feladatokkal, pontgyűjtő füzetekkel és ajándékokkal vártuk a legifjabbakat és szüleiket május utolsó vasárnapján – rendhagyó nyitvatartással. A látogatói visszajelzések alapján a programok népszerűek voltak a gyerekek és szüleik körében, csekély számú új beiratkozást hozott a program, leginkább a könyvtár megítélése, kedveltsége nőtt.

Könyvtári Éjszaka

A programok elsősorban Szlovákia és a helyi szlovák nemzetiségi hagyományok, kultúra és irodalom köré fonódtak, de továbbra is nagyon népszerűek voltak a pusztán szórakozást jelentő helyszínek is, mint az élményfotózás vagy a mozgásos feladatok terasza.

Országos Könyvtári Napok

A korábbi évekhez hasonlítva 2016-ban a Békés Megyei Könyvtárban megvalósult programok kiemelkedőek voltak. Jó programokkal és nagyszerű vendégekkel vártuk az érdeklődőket. Olyan neves előadók jártak a könyvtárban, mint a Dél-Alföldi Szaxofonegyüttes, Endrei Judit, Háy János, Nógrádi György, Böjte Csaba és a Role Zenekar, valamint Békéscsaba díszpolgára, Fekete Pál. A résztvevők száma, a könyvtár szolgáltatásai iránt érdeklődők (beiratkozás, kölcsönzés, előjegyzés) száma, a forgalmi és bevételi adatok egyértelműen megnövekedtek ebben az időszakban.

Roma kulturális napok

November 17-19. között háromnapos rendezvényen népszerűsítettük a roma kultúrát. A programok között volt könyvbemutató (roma holokauszt), Vigh Mihály cigánydalokat adott elő, a Barboncás társulat érzékenyítő foglalkozást tartott bábélművészet formában, a Balaton Zenekar koncertjére a felnőtteket vártuk. Nagy sikere volt az Igazgyöngy Alapítvány gyermekrajzkiállításának, és a roma gasztronómiai bemutatójának is.

Az előző évhez viszonyítva mindhárom fiókkönyvtárban gazdagabb programkínálattal találkozhattak az érdeklődők.

A Lencsési Könyvtár programjai

Januárban a Lencsési Óvoda nagycsoporthoz óvodásai látogattak el a könyvtárba, a téma: „*Sarkvidéki állatok*”. A könyvtárosok tájékoztatták a gyerekeket a kölcsönzés menetéről. Megismerkedtek a könyvtárral, a könyvek elhelyezésével és könyvtárhasználati tájékoztatást kaptak.

Februárban *Kreatív napot* tartott a könyvtár, aminek tartalma: könyvek, versek ajánlása, filmvetítés, valamint farsangi álarcok, szemüvegek, jelmezek készítése, jelmezbemutató és jelmezpróba.

Média: Csaba Tv riport

Márciusban a Lencsési óvodából több alkalommal érkezett óvodás csoport a könyvtárba. A gyerekek önállóan választottak könyvet a délutáni alvás előtti meseolvasáshoz, illetve megismerkedtek a könyvtári könyvekkel, és a kölcsönzés menetével.

Vetítés a békéscsabai vasútállomás felújításának folyamatáról, Milyó Pál képeiből több alkalommal.

Kézműves foglalkozás: tavaszi ajtódíszek, húsvéti dekorációk

Internet Fiesta eszközbemutató: tablet, e-book olvasó, GoPro kamera Ipad, videonagyító.

Virtuális kiállítás: „Kitárul az Ermitasz”.

Virtuális kiállítás: a Firenzei Uffizi Képtár bemutatása.

Virtuális kiállítás: A Moszkvai Történelmi Múzeum bemutatása.

Virtuális kiállítás a Madridi Királyi Palota bemutatása.

Virtuális kiállítás: A Tuniszi Bardo Nemzeti Múzeum bemutatása

Virtuális kiállítás: *Híres Magyar Könyvtárak*. / Debrecen, Eger

Virtuális kiállítás: Országos Széchenyi Könyvtár – Magyar Nemzeti Könyvtár bemutatása.

Virtuális kiállítás: Szabó Ervin Könyvtár 1954.

Áprilisi programok:

A Költészet napja: verseskötetek ajánlása.

Közös ajándék készítés Anyák napja alkalmából gyerekekkel felnőttekkel.

Májusban „*Szülőföldünk szelíd szépsége*” címmel *Dr. Grin Igor fotográfus kiállításának* megnyitója volt.

Média: Békés Megyei Hírlap, a Békés Megyei Médiacentrum tv stábja, a Csaba Tv.

A Lencsési Általános Iskola *Honismereti Szakkör* tagjai megtekintették a „*Szülőföldünk szelíd szépsége*” kiállítást. Ehhez kapcsolódva helyismereti könyveket tanulmányoztak és kölcsönöztek. A gyerekek megtekintették DVD-n a *Remény bajnoka* című filmet.

Júniusban a Lencsési Általános Iskola Könyvbarát szakköre a könyvtárban tartotta foglalkozását, megtekintették a „*Szülőföldünk szelíd szépsége*” fotókiállítást is.

Szarvas Péter polgármester a könyvtárban tartotta Lakossági Fórumát a 2. számú választókerületnek.

A Városi Kosárlabda Tábor 2 alkalommal (óvodásokkal, kisiskolásokkal) a Lencsési Könyvtárban tartotta meg a foglalkozását. A könyvtár sporttal, sportolással kapcsolatos könyvek bemutatásával készült (kézilabda, kosárlabda, röplabda, úszás, öttusa, olimpiák ismertetése).

Júliusban a Lencsési Könyvtár Utazási Kiállítást rendezett. Magyarországi, határon túli magyar területek tájai, felvidéki, délvidéki, erdélyi, burgerlandi, kárpátaljai tájak, kerékpártúrák stb. bemutatása történt meg könyvek formájában.

A Békés Megyei Könyvtár július havi zárva tartása ideje alatt a Lencsési Könyvtár is fogadta a megyei könyvtár olvasóit.

Augusztusban a Lencsési Községi Ház által kiírt „A Virágos Lencsésiért Környezetszépítő Verseny” pályázaton, a könyvtár különdíjat nyert.

Szeptemberben „Békéscsaba Vasúttörténete” címmel Józsa István Soma múzeológus-történész filmvetítéssel egybekötött előadást tartott a Lencsési Könyvtárban.

Újrahasznosított anyagok (PET-palack virágot, papírguriga lakásdekorációt, gombképeket, stb) felhasználásával kézműves foglalkozás volt.

Az Országos Könyvtári Napok nyitó rendezvénye „Az én világom” című előadás volt, Szvobodáné Piacsek Ilona népművészeti előadást, bemutatót tartott. A könyvtár a művész egyedi készítésű vert csipkéiből, valamint népviseleti ruhákból kiállítást rendezett.

A könyvtár könyvajánlások kihelyezésével megemlékezett az 1848-49-es szabadságharcról, és a 13 aradi vértanúról, az 1956-os forradalom 60. évfordulójáról.

Az „Öleld át a könyvtáradat!” programhoz csatlakozott a Lencsési Könyvtár.

Halloween party-t rendezett a könyvtár. A nyitvatartási idő alatt kézműves foglalkozáson, filmvetítéseken, jelmezes próbákon, kavicsfestésen vehettek részt az olvasók.

Szarvas Péter, Békéscsaba polgármestere a könyvtárban tartotta a lakossági fórumát a Lencsési lakótelep közös képviselőinek.

Már hagyomány a lakótelepen decemberi András napi disznótoros. Ehhez kapcsolódva a könyvtár meghosszabbított nyitvatartással, András napi kvíz kérdésekkel várta az olvasókat. Kézműves foglalkozás keretében papír malacot készíthettek az érdeklődők.

Mikuláskor és karácsony előtt könyvajánlással várták a könyvtárosok az olvasókat: néphagyományok, ügyes kezek, receptek, versek, regények, témákban.

Karácsonyi kézműves foglalkozás és a gyertyafényes verses-zenés délután Illés Adriánnal című ünnepi megemlékezéssel zárult az év.

Jaminai Fiókkönyvtár programjai

A fiókkönyvtárban hagyománya van az angol nyelv oktatásának, általában kéthetente voltak a felnőttek számára szervezett foglalkozások. Ugyancsak szívesen vettek részt a jaminaiak az életmód klub foglalkozásain kéthetente az év első felében.

Megemlékeztek az Anyák napjáról, a Népmese napjáról, volt rendőrségi tájékoztató előadás a biztonságvédelemről, a nyári szünetben olvasótáborban vehettek részt a gyerekek

Szeptemberben a Rózsa utcai Iskola ötödikeseit láttuk vendégül a Magyar Népmese Napján. A gyerekeket teával kínáltuk. „Hamuban sült” pogácsával, és a kölcsönzött könyvekkel indultak haza a gyerekek.

Az Országos Könyvtári Napok programsorozatban a Rózsa utcai harmadikosok vettek részt Kocziszky Fanni kézműves műhelyében, ahol megismerkedtek a papírfonás nehéz, de érdekes lépéseivel. Vantara Gyula országgyűlési képviselő megnyitotta a „Pillanatképek a Téglagyár múltjából” című kiállítást. Volt könyvtárhasználati foglalkozás, ahol a gyerekek megismerkedtek a könyvtárral, a kölcsönzés, használat rendjével.

Novemberben újra indult a Kézműves Klub, Szukenyik Katalin és Kokavec Ágnes vezetésével őszi díszek készültek, majd Born Gergely tartott nagy sikerű előadást 32 fő részvételével.

Decemberben tartotta második foglalkozását a Kézműves Klub, a Téliapóra készültek.

A „Mesék az esztendő körén” című foglalkozáson karácsonyi meséket dolgoztak fel, majd az Adventi teadélután első előadása várta az érdeklődőket a Tűz-kör dobkör.

Az Adventi teadélutánok 2. foglalkozásán Szák Kocsis Péter gitározott és énekelt a gyerekeknek és a szülőknek.

Ugyancsak decemberi programon Paulik László kápráztatta el a Madách utcai Iskola 4. osztályosait csodálatos hangszergyűjteményével, az *Adventi teadélutánok* záró rendezvényén pedig Pribojszki Ferenc furulyázott és tanított karácsonyi dalokat a résztvevőknek.

Mezőmegyeri Fiókkönyvtár programjai

Havonta egy alkalommal tartotta programjait a Rím szerda kör. Felolvasásokkal, zenés kísérettel elevenítették fel költők, írók műveit (Petőfi Sándor, Szabó Lőrinc, Vajda János, Szabó Magda, Tóth Árpád, Kaffka Margit), illetve bemutatkozási lehetőséget kaptak a helyi alkotók (Feigl Miklósné, Kiss Teréz és ifj. Nagy Bálint, Horváth Jánosné) is.

A Baba-mama klubban a helyi védőnő vezetésével beszélgetés, tanácsadás történt, miközben az 1-2 éves babák játszhattak. Egy-egy alkalommal meghívott vendég is volt. Gázsó Csilla kineziológus, majd Ledzényi János mentőápoló a gyermekbalesetekről, ill. azok megelőzéséről tartott előadást.

Havonta egy alkalommal a Mezőmegyeri Hírmondóban megjelentek a fiókkönyvtár könyvajánlói. Az ajánlóban megjelent könyveket az újság megjelenését követően rendszeresen keresték az olvasók.

1.10. Az életminőség javításának, az ország versenyképességének növelése tudás-, információ- és kultúraközvetítő tevékenységgel

A Békés Megyei Könyvtár szolgáltatási kínálatának alakítása során a korábbi időszakban is figyelembe vette, hogy a használók igényeihez való igazodással összhangban olyan minőségi szolgáltatást nyújtson, amely a magas kultúrát kínálja, segíti a formális, nem formális tanulási formákat lehetőség szerint minden korosztály számára, illetve a saját eszközeivel megteremtse a lehetőséget a naprakész gazdasági, társadalmi információkhoz jutáshoz, részt vegyen a képzésben, lehetőséget teremtsen az önképzésre.

2016-ban különösen az oktatóterem használatbavétele és a szolgáltatási kínálatba való bevonása, továbbá az egyéni fejlesztést segítő informatikai workshopok szolgálták a fenti célt.

A központi könyvtár tevékenységén túl a kistelepülésekre eljuttatott informatikai, irodalmi programok válnak egyre jelentősebbé. A kialakított új terek új lehetőségeket nyújtanak a szolgáltató helyeken. A bizonyító adatok összefoglalása a 7.4. fejezetben olvasható.

1.11. A könyvtári minőségirányítás szempontjainak figyelembevételével szervezett szolgáltatások

2014-ben elkezdődött az intézményi minőségfejlesztési tevékenység tervezése, 2015-ben a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával külső szakértőt vontunk be a munkába. Szabó Ferenc minőségmenedzser szakszerű irányításával, 2016-ban is havi rendszerességgel ült össze egy munkacsoport, a minőségirányítási tanács. Azon túl, hogy tervezetté vált a folyamat, lehetőség szerint a legtöbb munkatárs bevonásával, folyamatosan készülnek a dokumentumok, zajlanak az egyeztetések; a szemléletváltás érzékelhető a mindennapi tevékenységben. A minőségfejlesztési folyamat első szakasza (tervezés, dokumentáció elkészülte) a Minősített Könyvtár cím elnyerésére kiírt pályázat beadásával 2017 nyarán fog lezárulni.

A szolgáltatásokat a minőségirányítás szempontjainak figyelembevételével formáljuk, tevékenységeinket ennek szellemében végezzük. Elkészült 20 folyamat szöveges leírása, folyamatábrája. A hiányzó kockázatelemzések elkészítésére felkészültünk. A közvetlen vezetők irányításával elkészültek a munkatársi egyéni értékelőlapok.

A minőségirányítási tevékenységet a 4.2. fejezet foglalja össze.

1.12. A kiskorúak által is használható, internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek használata, a kiskorúak védelmét lehetővé tevő, könnyen telepíthető és használható, magyar nyelvű szoftver a kiskorúak lelki, testi és értelmi fejlődésének védelme érdekében

A gyermekkönyvtárban a K9 webprotection szoftvert vezettük be, az oktatóteremben a Webfilter Pro alkalmazást próbáltuk ki kísérletképpen. Egyik megoldás sem biztosít tökéletes védelmet, bár a K9 eddig tökéletesen működött. Az automatikus védelem mellett fontos, hogy a gyermekkönyvtárosok és az oktatók is figyelemmel kísérjék a gyerekek számítógépes tevékenységét.

1.13. A gyűjtemény és a szolgáltatások helyi igényeknek megfelelő alakítása

A gyűjtemény helyi igényeknek megfelelő alakításában látogatóink aktívan részt vesznek. Nagyon sok olvasói kérés érkezik, néha a kérések megelőzik a megjelenést, minden kérést jegyzünk és nyilvántartunk. Mindent megteszünk, hogy beszerezzük a kért dokumentumot, hacsak nem tér el nagyon a gyűjtőkörünktől. Figyelemmel kísérjük a civil szervezetek működését, újabb klubok alakulását, hogy a működésükhöz feltételezhetően kapcsolódó irodalmat tudjuk bővíteni. Az iskolákkal, pedagógusokkal való kapcsolattartás lehetővé teszi, hogy megismerjük és beszerezzük az újabb kötelező és ajánlott irodalmat a diákok számára. Szolgáltatásainkat is az igényeknek megfelelően alakítjuk, például 2016-ban megnövekedett a diafilmvetítések iránti igény. A gyerekkönyvtárba rendszeresen járó gyerekek és szüleik számára mindig bővíteni kell a diafilm kínálatunkat.

1.14. Közhasznú információs szolgáltatás

Folyamatosan végezzük a közhasznú információs szolgáltatást a könyvtár különböző olvasói övezeteiben. Részletesebben az 1.3. fejezetben.

1.15. Helyismereti információk és dokumentumok gyűjtése

A helyismereti információkról és dokumentumokról az internetről, újságokból, a szerzőktől, alkotóktól, a partnerintézményektől, a különféle programok szervezőitől vagy azok résztvevőitől, a kollégáktól tájékozódunk. A helyismereti tartalmú információhordozót helyismereti gyűjteményünkben helyezük el, akár aprónyomtatványról, akár könyvről, kéziratról, DVD-ről, CD-ről van szó.

1.16. Szabadpolcos állományrész

A Békés Megyei Könyvtár volt az ország első szabadpolcos könyvtára. Az évek során változó körülmények (épület, bútorzat) és a használói szokások alakulása sem módosított azon, hogy ez a rendszer a használók számára a legkedvezőbb a szabad hozzáférés, a könnyű tájékozódás szempontjából.

A könyvtár épületének adottsága, hogy jelenleg három, egymástól teljesen elkülönülő térben vehetik igénybe az olvasók a kölcsönzést, az olvasótermi szolgáltatásokat és a gyermekkönyvtár is különálló térben van. A szabadpolcos rendszer a szabványnak megfelel, témacsoportos kiemelések segítik a keresést.

A 2015-re tervezett polccsere sajnos 2016-ban is csak minimális szinten valósult meg (polcok áthelyezése), az elhasználódás miatt időszerű lenne a több mint 30 éves bútorok egy részének cseréje.

Mivel a szabadpolcos részt hely hiányában nem tudjuk bővíteni, az állomány egyre növekvő része kihelyezett, zárt raktárban van, ami nehezíti és lassítja a hozzáférést.

A szabadpolc rendjének megtartása mindennapos feladat, melyben a könyvtárosokon kívül a kulturális közfoglalkoztatottak, a diákmunkások, az iskolai közösségi szolgálatosok is részt vesznek.

2.) Intézményi terek/épületek, infrastrukturális fejlesztési tervek

A Békés Megyei Könyvtár épülete több mint 30 éves. Az épület elavult, sok tekintetben felújításra szorul (nyílászárók, épületgépészet, fűtési rendszer stb.).

2016-ban az épület üzemeltetését a BMK a Békéscsabai Kulturális Ellátó Központ közreműködésével látta el. Az épület műszaki állapotának karbantartása, a használatlaltal és a bérlőkkel kapcsolatos teendők nagyrészt zökkenőmentesen zajlottak, bár nagyon sok munkát adnak. Egy üzemeltetési feladatokat ellátó munkatárs mellett bőven adott munkát az épület a műszaki karbantartónak és a BKEK energetikusának is.

6 bérlő az épület megközelítőleg 40 %-ában működik. Csak üzemeltetési költséget fizetett a Békés Megyei Pedagógiai Oktatási Központ (172 m²), a KLIK Békéscsabai Tankerülete (1294 m²), a Békés Megyei Tüzeléstechnikai Kft. (102 m²). Az üzemeltetési költségeken túl bérleti díjat is fizetett a Békés Megyei Energetikai Szolgáltató Kft. (18 m²), a Nemzeti Művelődési Intézet Békés Megyei Irodája (237 m²) és a Mediaworks Kft. (553 m²). Az üzemeltetési költségekből nem volt bevétele a BMK-nak, a bérleti díjak az intézményi gazdálkodást csak abban segítették, hogy a felmerülő műszaki és technikai problémák megoldásának költségeit ki tudtuk fizetni. A bérbeadásból leghamarabb 2017-ben lehet haszná az intézménynek, aminek oka az, hogy a bérlők által használt területek eloszlása más lesz, illetve a Békéscsabai Tankerülettel 2017-re kötött megállapodás kedvezőbb a BMK számára.

Az épület kihasználtsága teljes, a raktározási problémákat nem tudtuk megoldani 2016-ban. Továbbra is szűkösek a központi épületben a könyvtári terek, a bútorok, eszközök raktározása nem megoldott. A külső, mozgatható, emeletes polcrendszerrel berendezett tömörraktár (Békés, Verseny utca 3.) könyvek tárolására alkalmas volt. Az eredetileg levéltári irattárolásra tervezett épületre a Kormányhivatal igényt tart, folyamatban van a békéscsabai székhelyű raktár kialakítása.

A munkatársak, a bérlők és a könyvtárlátogatók kérésére 2016-ban bérbe adtuk a korábban raktárnak használt büfé helyiséget, mely sajnos néhány hónapos működés után bezárt, nem volt elegendő a forgalom.

Terveztük a gyermekkönyvtár kölcsönzőpultjának cseréjét, de a folyamatosan jelentkező épületgépészeti meghibásodások, a jelentős mértékű kifizetések miatt erre nem került sor. Terveztük a kihasználatlan lépcsőházi tér átalakítását, de a fenti ok miatt az sem valósult meg.

Évek óta szeretnénk az állományvédelmet szolgáló védelmi rendszert kiépíteni, nem találtunk forrást, a következő évben újra tervezzük.

3.) Megvalósult infrastrukturális fejlesztések, pályázatok, felújítási feladatok

3.1 Jelentősebb eszközbeszerzések

Megnevezés	darab	forint	megjegyzés
Gépjármű	0	0	szükséges lesz 2017-ben
ebből személygépkocsi	0	0	szükséges lesz 2017-ben
Számítógép	4	531500	
ebből olvasói	4	531500	
ebből szerver	0	0	
Fénymásoló	2	153030	
Szkenner	1	21920	
Storage, egyéb adattároló (kapacitását a megjegyzésbe kérjük megadni Tb-ban)	6	111715	6 TB
IKR fejlesztés	0	0	csak szoftverkövetés
egyéb: szoftverek	6	268198	
egyéb: mesetablet	15	2476500	kistelepülések számára
egyéb: bútor KSZR		1788999	2 kistelepülésre
egyéb: nem informatikai eszközök (pl. mikrofon, irodatechnikai eszközök)		2782656	
Eszközbeszerzésre fordított összeg összesen (Ft)		8134518	

A 2016. évi eszközbeszerzések nagyobb része a kistelepülési ellátást szolgálja. Az egyéb informatikai eszközök mellett az átlagosnál több nem informatikai eszközt kellett vásárolnunk: porszívókat, irodatechnikai eszközöket.

3.2 Pályázatok, projektek

2016-ra több, könyvtári területet célzó, érintő Európai Uniós pályázat volt várható. Az intézmény vezetése és a pályázatírással foglalkozó munkatárs is folyamatosan figyelte a kiírásokat. Előkészületeket tettünk a pályázatok 2017-ben történő beadására.

A Nemzeti Kulturális Alap 2016-ban történt szervezeti változása miatt bizonytalan volt, hogy a korábbi, hagyományosan bevált pályázatok útján tudunk-e forrást biztosítani programokra (pl. OKN, Internet Fiesta), de az eredmények bizakodóvá tettek, 2016-ban is szép számban nyertünk NKA-s pályázatokat.

További pályázati lehetőségeket is azzal a szándékkal kerestünk (EMMI, más minisztériumok, civil szervezetek kiírásai), hogy az alaptevékenységünkhöz szorosan vagy csak érintőlegesen kapcsolódó témákban is sikeresen pályázzunk a központi könyvtár, a fiókkönyvtárak, a települési vagy a kistelepülési szolgáltató helyek számára.

A kistelepülési szolgáltató helyek és a peremkerületi fiókkönyvtárak szolgáltatásainak javítása érdekében koordináló, mentoráló tevékenységet folytattunk, melynek eredményeképpen 2016-ban is több kistelepülési könyvtár szépült, újult meg.

Hazai pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Felelős	Indulás ideje	Befejezés ideje
„Doberdónál hagyom az életemet”- az I. vh-t felidéző kulturális programok a Békés Megyei Könyvtár szervezésében	819.745	500.000	Szaszák György, Bérczesi Monika	2016.02.01.	2016.03.31.
Barborka – szlovák nyelvű rejtvényfüzet	360.000	100.000	Lonovics Lászlóné, Bérczesi Monika	2015.03.02.	2016.01.30.
Barborka – szlovák nyelvű rejtvényfüzet	165.000	150.000	Lonovics Lászlóné, Bérczesi Monika	2016.03.31.	2016.12.31.
Cigánykerék – Roma kulturális napok	250.000	250.000	Vetési Lajosné, Fehér Éva, Szarka Judit, Bérczesi Monika	2015.04.15.	2016.02.28.
Jót s jól! – felkészülés a Minősített Könyvtár Cím megszerzésére	500.000	500.000	Bérczesi Monika	2015.04.15.	2016.03.31.
Zene és irodalom	530.000	400.000	Bérczesi Monika	2016.03.09.	2016.08.08.
A könyvtárban hangoskodni: szabad II. - jazzkoncertek a Békés Megyei Könyvtárban	860.000	600.000	Bérczesi Monika	2016.04.21.	2016.12.31.
Ki nyer ma a könyvtárban? – zenei műveltségi vetélkedő	241.300	200.000	Rakonczás Szilvia, Bérczesi Monika	2015.10.15.	2016.12.23.
Operamesék – interaktív előadássorozat	322.000	200.000	Kertész Zoltán, Bérczesi Monika	2015.11.25.	2016.05.23.
Irodalmi könyvtárbusz általános iskolásoknak	338.200	300.000	Bérczesi Monika	2016.05.18.	2016.07.19.
Békés Megyei Hírlap Digitalizálására	7.741.920	7.741.920	Rakonczás Szilvia, Bérczesi Monika	2015.10.01.	2015.12.15.
Féja Géza: Emlékek muzsikája	250.031	250.000	Rakonczás Szilvia, Bérczesi Monika	2016.07.01.	2017.06.30.
Tréning a Minősített Könyvtár Cím megszerzéséért	495.500	350.000	Bérczesi Monika	2016.09.01.	2017.05.31.
OKN	1.500.000	1.500.000	Lukoviczki Anna, Bérczesi Monika	2016.10.03.	2016.10.09.
Könyvtári statisztika – szakmai továbbképzés	155.000	150.000	Rakonczás Szilvia, Bérczesi Monika	2016.09.01.	2017.01.31.
Író-olvasó találkozók	290.000	200.000	Bérczesi Monika	2016.10.04.	2017.03.23.
Irodalmi könyvtárbusz	300.000	300.000	Bérczesi Monika	2017.01.03.	2017.03.31.
A könyvtárban hangoskodni: szabad III.	275.000	275.000	Bérczesi Monika	2016.10.20.	2017.02.02.
Könyvtárközi	1.580.000	1.580.000	Kóti Hajnalka, Bérczesi Monika	2016.10.01.	2017.12.31.
Cigánykerék – roma kulturális napok	250.000	250.000	Bérczesi Monika	2016.03.31.	2017.02.28.
Békés Megyei Hírlap Digitalizálására 2000-2016.	5.199.328	2.580.000	Bérczesi Monika, Rakonczás Szilvia	2017.01.01.	2017.03.16.
Operamesék	307.290	150.000	Kertész Zoltán,	2016.11.25.	2017.03.23.

			Bérczesi Monika		
Zene és irodalom	530.000	400.000	Bérczesi Monika, Szarka Judit	2016.03.09.	2017.03.31.
Családbarát munkahely	1.940.000	-	Bérczesi Monika		
Határtalanul – jazzkoncertek külföldi fellépővel a BMK-ban	500.000	-	Bérczesi Monika		
A 30. év a BMK-ban	375.000	-	Rakonczás Szilvia, Bérczesi Monika		
Áchim L. András nyomában	250.031	-	Rakonczás Szilvia, Bérczesi Monika		
Könnyű álmot hozzon a szél	270.000	-	Rakonczás Szilvia, Bérczesi Monika		
Üzenet 1.0	275.000	-	Bérczesi Monika		
Könyvvarázs és hókuszpókusz	336.220	-	Bérczesi Monika		
Mistral koncert	222.500	-	Bérczesi Monika		
Német nemzetiségi dokumentumtár kialakítás a Békés Megyei Könyvtárban	1.195.697	-	Lukoviczki Anna, Bérczesi Monika		
Nemzetiségi BékésWiki adatbázis	894.634	-	Vincze Andrea, Bérczesi Monika		
Széchenyi emlékéj	500.000	-	Kiss Ildikó, Bérczesi Monika		
87. Ünnepi Könyvhét	3 877 500	-	Kertész Zoltán, Bérczesi Monika		

Európai Unió pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elyert összeg (Ft-ban)	Felelős	Indulás ideje	Befejezés ideje
A Békés Megyei Könyvtár oktatási- képzési szerepének infrastrukturális erősítése oktatóterem kialakításával TIOP-1.2.1.A1-15/1- 2015-0011	30.708.400	29.708.400	Bérczesi Monika	2015.12.10.	2016.01.15.
GCI-C-2013/2017-HU- 10 partnerségi megállapodás	5.712.000	5.712.000	Szarka Judit	2015.12.21.	2016.12.31.

Intenzív pályázati tevékenységnek köszönhető, hogy a tervezett költségvetésen túli forrásokat tudunk felhasználni eszközfejlesztésre, programok szervezésére.

A táblázatban felsorolt pályázatok egy részének már csak elszámolása volt feladat 2016-ban, a megvalósítás 2015-ben történt (Békés Megyei Hírlap Digitalizálása, TIOP-1.2.1.A1).

Európai Unió forrásból működtetjük az Európai Unió Tájékoztató Központot, a 2016. évi működésre kapott támogatás elszámolási határideje 2017. április.

4.) A menedzsment és a minőségirányítási tevékenységek megvalósulása 2016-ban, a megyei könyvtár kommunikációs tevékenységének bemutatása

4.1. Menedzsment

A 2015-ben bevezetett, az operatív teendőket számba vevő reggeli megbeszélések folytatódtak, a délelőtti műszakban dolgozók részvételével heti 2 alkalommal. Az előző évi gyakorlatot kiegészítettük azzal, hogy mindig készül feljegyzés, melyet a belső levelező-listán minden munkatárs megkap, a titkárságon pedig archiválja a jegyzőkönyvvezető.

A munkatársak képzésének, a továbbképzésben való részvételének akadálya a szűkös munkatársi létszámkeret. Rövidebb, 1-2 napos továbbképzéseken részt veszünk, a vezetőség szorgalmazza a jelentkezéseket. Megszabja a lehetőségeinket, hogy gyakran nem tudjuk helyettesíteni a távollévő munkatársat. 2016-ban különösen kedvezőtlenül alakult a helyzet, többen huzamosabb ideig voltak távol betegség miatt.

Az olvasószolgálati osztály vezetője informatikus könyvtáros szakon mesterképzésre jár, továbbá a pályázatokkal foglalkozó munkatárs segédkönyvtáros tanfolyam hallgatója volt. További 2 fő számára lenne fontos az OKJ-s, emelt szintű segédkönyvtáros végzettség megszerzése, de erre a szolgáltatás zavartalanágának biztosítása miatt nem volt lehetőség.

A minőségfejlesztési folyamat koordinálása, illetve fontosságának hangsúlyozása az intézményvezető feladata. A könyvtárosok számára szervezett rendezvényeken (egyesületi és szakmai napok) több alkalommal volt téma a könyvtári minőségfejlesztési tevékenység elmélete és gyakorlata.

A közfoglalkoztatási formák tervezése, célszerűsítése nem csupán intézményi szinten feladat, de az Országos Széchényi Könyvtár által szervezett kulturális közfoglalkoztatás megvalósításában koordinátori feladatot látunk el. A települési könyvtárak munkaerőhiányát ez a foglalkoztatási forma tudja enyhíteni, a megye 96 kulturális közfoglalkoztatottjának alkalmazását, tevékenységét figyelemmel kell kísérnünk.

A pályázati tevékenység szorgalmazása és a kiemelt évfordulók megünneplésével kapcsolatos szervező tevékenység is olyan feladat, ami kulcsfontosságú a szervezetben. 2016-ban az adatok szerint eredményes évet zártunk, de az ezen a területen jelentkező tervező tevékenységet a jövőben célszerűen összeállított dokumentációval, sablonokkal, kell segíteni, ki kell dolgozni a folyamatszabályozást (szöveges leírás, ábra, kockázatelemzés).

Az oktatóterem használati rendjét kialakítottuk már az első negyedévben, de az eredményesség érdekében újra kell gondolni, hogy hogyan lehet növelni a hatékonyságot (több csoport, több egyéni látogató, több szolgáltatásajánlás stb.).

A korábbi évekhez mérten kevés kiadványt tudtunk megjelentetni. A szórólapok, meghívók, egyszerű plakátok mellett csak egy könyvet adtunk ki Wilim Jánosra emlékezve. 2017-re már az első negyedévben ki kell alakítani a kiadványozási tervet, megvalósítását negyedévente szükséges ellenőrizni.

A médiamegjelenések a 2016-ban induló Békéscsabai Médiacentrum indulásával jelentős mértékben megszorodtak (7.Tv), illetve a korábinál rendszeresebben jelentkezett a könyvtár a Rádió1 műsorában, ahol havi rendszerességgel hangzottak el programajánló beszélgetések.

A helyi médiában 2016-ban 162 alkalommal jelent meg hír, riport, videó vagy cikk a Békés Megyei Könyvtárról vagy az általa szervezett eseményekről. Ez 35 alkalommal több, mint a 2015. évi megjelenés.

- Békés Megyei Hírlap (30 alkalom)
- Békéscsabai Médiacentrum Kft. (BEHÍR) online (39 alkalom)
- Beol online (24 alkalom)
- Csaba Tv (10 alkalom)
- Csabai Mérleg, (35 alkalom)
- Hír 6 online (2 alkalom)
- Körös Hírcentrum (15 alkalom)
- Egyéb (KIT hírlevél, Petőfi Iskola, Könyvtári Levelező/Lap, HVG) (3,1,1,1)

4.2. Minőségirányítás

A 2014 végén elkezdődött minőségirányítási folyamatot jogszabályi előírás és a könyvtár vezetésének ez irányú elkötelezettsége is indokolta. A Minőségirányítási Tanács (MIT) tagjai a különböző szolgáltatási területek választott képviselői. Mint az előző évben, úgy 2016-ban is folyamatosan, havonta ülésezünk, ez alól csupán a júniustól októberig terjedő időszak jelentett kivételt, amikor az állományellenőrzés megnövekedett terhelést jelentő feladatai és a nyári szabadságolások miatt nem ült össze a MIT. Ekkor egyéni feladatleosztások alapján folytatódott tevékenységünk. A havi találkozókon minőségirányítási szakember irányításával készültek a Minőségirányítási kézikönyv dokumentumai. A csoportülések után a tagok a közvetlen munkatársaik bevonásával készültek a következő feladatra: adatot és véleményt gyűjtöttek. A folyamat végeredményeként egyrészt minisztériumi minősítést várunk, de a munkatársakra, a használókra vonatkozóan az a nagyobb nyereség, hogy a közös munka, a feladatok célszerűbbé, hatékonyabbá tétele szemléletváltást hoz. Egy-egy tevékenységről, szokásról, eljárásról bebizonyosodik, hogy megérett a korszerűsítésre, szükség van a partnerek igényeihez igazodásra.

A 2016. évi munka eredménye 2017-ben lesz teljességében látható, amikor a szervezeti önértékelési, a teljesítményértékelési dokumentumok elemzése megtörténik.

Január

- MIT Munkaterv áttekintése, újragondolása, kiegészítése
- tevékenységjelentés készítése
- elektronikus mapparendszer kialakítása az átláthatóság és MIT tagok számára való hozzáférés biztosítása érdekében (Google Drive)
- az eddig elkészült minőségirányítási dokumentumok áttekintése, javaslatok fejlesztésre
- februári összdolgozói értekezlet előkészítése
- májusi teljesítményértékelés előkészítése

Február

- teljesítményértékelés kompetencialistájának összeállítása
- tudástérkép összeállítása

Március

- elkészült folyamatábrák áttekintése
- kommunikációs stratégia paramétereinek megbeszélése
- használói elégedettségmérés előkészítése az iskolások körében

Április

- használói elégedettségmérés előkészítése a nyugdíjasok körében – kérdőív megszerkesztése
- folyamatábrák készítése

Május

- teljesítményértékelés vezető-beosztott beszélgetései elindulnak
- tudástérkép előkészítése
- belső kommunikáció cselekvési tervének előkészítése

Június

- belső kommunikáció cselekvési tervének elkészítése

Július - Október

- a nyári szabadságolások és az intézményi állományellenőrzési feladatok miatt a MIT nem tartott üléseket

- minőségirányítási feladatok végzése egyéni feladatkijelölés alapján történt (szervezeti struktúra újragondolása, munkatársi értékelés, szakfelügyelet, nyertes pályázatok)

November

- minőségirányítási feladatok aktualizálása
- Minőségirányítási kézikönyv fejezeteinek, szükséges feladatok áttekintése
  - Munkaterv
  - Jövőkép
  - Küldetésnyilatkozat
  - Minőségpolitikai nyilatkozat
  - Organogram
  - Cselekvési terv
  - Továbbképzési terv
  - Stratégiai terv
  - Használói elégedettségmérés
  - Partnerazonosítás/partnerlista
  - Folyamatszabályozás
  - Használói útmutatók
  - Panaszkezelési szabályzat
  - Médiaszereplések listája
  - Munkatársi értékelés
  - Szervezeti kultúra felmérés
  - Munkacsoportok ügyrendje
  - Minőségfejlesztési pályázatok
  - Esélyegyenlőségi terv
  - Projektleírások
  - Innovációk
  - Teljesítménymérés
  - Benchmarking
  - Fenntartói értékelés
  - Szakfelügyelet
  - Nyertes pályázatok
  - Minőségi munkavégzés dokumentumai
  - Szervezeti kultúra vizsgálata
- szervezeti struktúra újragondolása
- tudástérkép elkészítése

December

- szervezeti struktúra újragondolás
- új MIT tagok megválasztása
- januári, vezetőséggel kibővített, kihelyezett MIT hétvége előkészítése.

4.3. Kommunikáció

A könyvtár eredményes működését a hatékony kommunikációval jelentős mértékben lehet segíteni. A manapság nagy zajjal telített világban több csatornán keresztül érjük el meglévő és leendő partnereinket, használóinkat. Mind a külső mind a belső csatornákat úgy választottuk meg, hogy azok a lehető legszélesebb spektrumban fedjék le a célcsoportjainkat. A könyvtári programokról, eseményekről szóló információkat több csatornán közvetíti a könyvtár:

- Békéscsaba Megyei Jogú Város honlapja, programajánló (<http://bekescsaba.hu/programajanlo>)
- a könyvtár weboldala (<http://konyvtar.bmk.hu/>)
- Facebook oldalak (<https://www.facebook.com/BekesMegyeiKonyvtar/?ref=hl>, <https://www.facebook.com/BMKGyermekekonyvtar/?fref=ts>, <https://www.facebook.com/kszr.bmk/?fref=ts>)
- Könyvtári Hírlevél

- szórólapok
- papír és elektronikus meghívók, szórólapok
- helyi rádiók
- helyi TV-k
- elektronikus és írott sajtó
- zárláncú Tv csatorna a könyvtár épületén belül

A titkárság feladata a különböző eseményeinkről informálni a sajtó munkatársait, a partnerintézmények vezetőit és azokat a személyeket, akik valamilyen módon kapcsolatba kerültek könyvtárunkkal, megadták elérhetőségüket.

Rendezvényeinkről, az új beszerzésekről folyamatos a tájékoztatás a belső TV hálózaton, Facebook oldalainkon, honlapjainkon. A közösségi felületeket felhasználjuk színes hírek, érdekességek közzétételére is.

Nyomatott megjelenésünk folyamatos a Csabai Mérleg című kéthetente megjelenő ingyenes városi lapban, ahol mindig közzétesszük az aktuális rendezvényeinket, időnként szolgáltatásainkat. A kéthetente megjelenő hírlevelünk elektronikus formában ad információkat a feliratkozott érdeklődőknek.

Programjainkhoz szórólapok, plakátok is készülnek, melyeket munkatársaink állítanak össze. Nyomatásuk is helyben zajlik. 2015 végén vásároltunk egy nagyformátumú nyomtatót, melynek segítségével akár A0 méretű plakátot is tudunk készíteni. Alkalmanként, kiemelt rendezvények esetében élünk ezzel a lehetőséggel, például 2016-ban az 1956-os programokhoz készült ekkora méretű információhordozó, plakát. A szórólapok terjesztését a könyvtárban dolgozó közfoglalkoztatottak segítségével végezzük.

Nagyon népszerű a BékésWiki oldalaira mutató QR kódot tartalmazó, saját készítésű könyvjelző sorozatunk. Évente készítettünk kártyanaptárt, melyet a könyvtár épületében is terjesztünk. Ezeket nagyon szeretik az olvasók.

A Facebook ingyenes hirdetési lehetőségeit is igyekszünk kihasználni. 2016-ban a Békés Megyei Könyvtár oldalát kedvelők száma 401 fővel gyarapodott.

Facebook	2015 kedvelők száma	2016 kedvelők száma	2016 gyarapodás	Napi összes elérés 2015-ben	Napi összes elérés 2016-ban
BMK FB	1 146	1 547	401	n.a.	393 529
Gyerek FB	211	366	155	55 501	103 646
KSZR FB	103	139	36	n.a.	5 721
EUDirect FB	n.a.	328	n.a.	n.a.	58 295
Összesen:	1 460	2 380	592	55 501	561 191

A Békés Megyei Könyvtár Facebook oldalának 2016. évi statisztikai adatai

Mért adat / Hónap	01.	02.	03.	04.	05.	06.
Oldal összes kedvelése (fő)	1146	1216	1264	1305	1353	1395

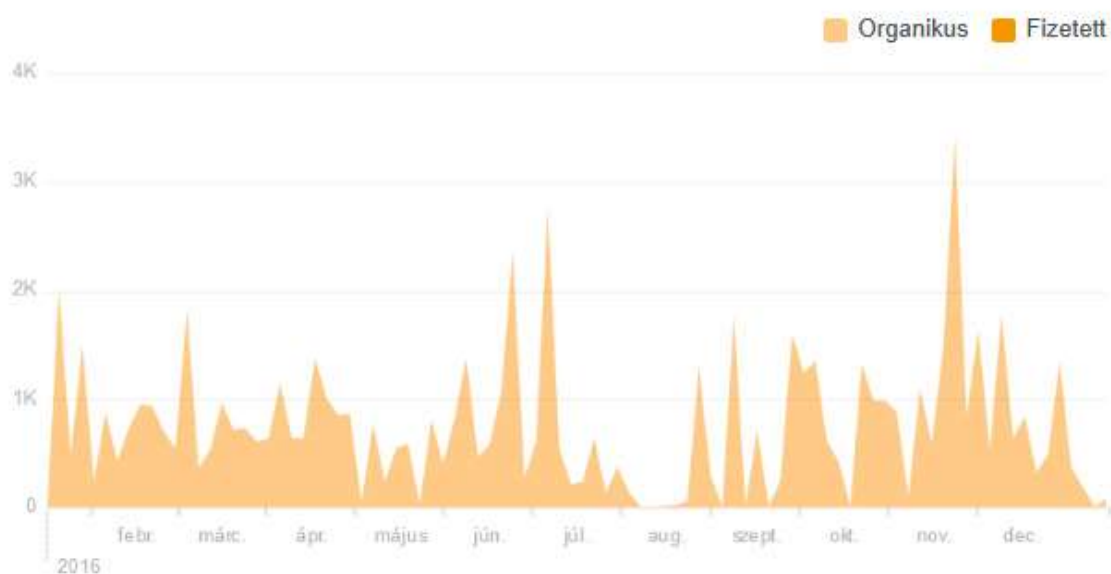

Mért adat / Hónap	07.	08.	09.	10.	11.	12.
Oldal összes kedvelése (fő)	1432	1440	1457	1483	1498	1547

Tapasztalataink szerint a Facebook bejegyzéseinket kedvelik az olvasók. A 2016. évi havi adatok lassú növekedést mutatnak. Néhány munkatárs részt vett egy képzésen, ahol a hatékony könyvtári megjelenésről tanultak. Célszerű lesz a következő évben újra szervezni hasonlókat.

Bejegyzés elérése

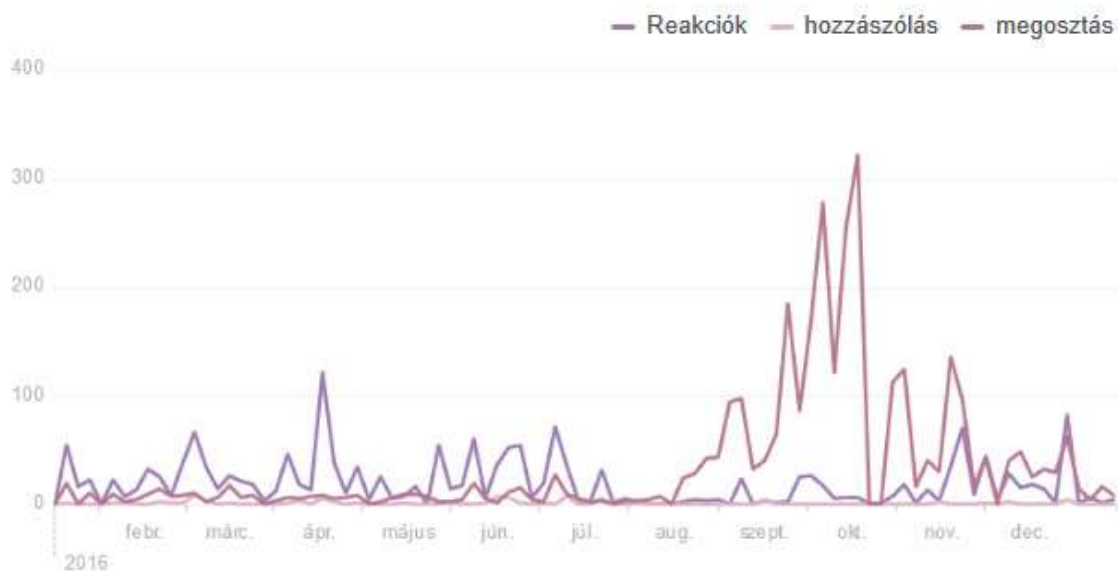
Azoknak az embereknek a száma, akiknek a bejegyzéseid megjelentek.

2016-ban nem volt fizetett hirdetésünk. Az elérések száma változó, a két legmagasabb érték nem kapcsolható sem szolgáltatási ajánláshoz, sem programkampányhoz.

Reakciók, hozzászólások és megosztások

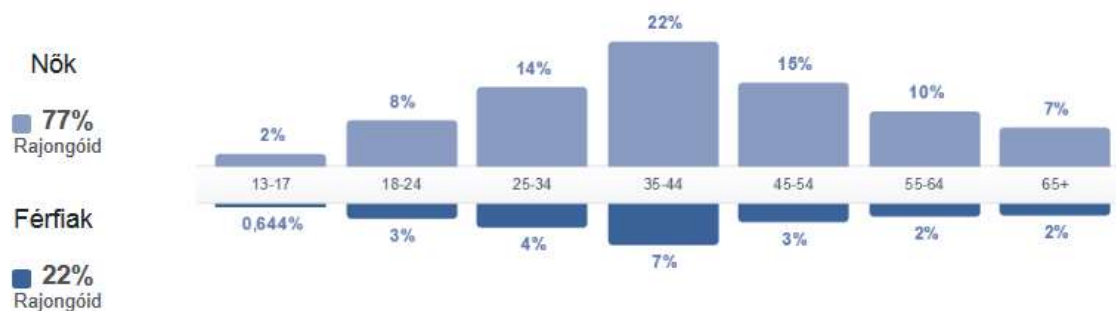
Ezekkel a lépésekkel több embert érsz el.

A megosztások számának jelentős mértékű emelkedése az októberi, Országos Könyvtári Napok programjainak népszerűsítésével van párhuzamban. Az előző grafikonnal összehasonlítva arra a következtetésre lehet jutni, hogy a megosztások jelentős mértékű növelésével sem értünk el több potenciális partnert.

Az oldaladat kedvelők

A bejegyzéseink tervezésekor figyelembe kell vennünk, hogy a rajongóink 80 %-a nő, több mint harmada fiatal felnőtt nő. Hozzájuk szólva kell megfogalmaznunk a bejegyzéseinket, az események megjelenítésénél is elsősorban az ő átlagos igényeiket célszerű szem előtt tartani.

További önálló FB-oldalaink működnek: gyermekkönyvtár, KSZR, BékésWiki, Europe Direct Tájékoztató Központ.

A fenti táblázatokból, grafikonokból következik, hogy az utóbbi években egyre aktívabb ugyan a könyvtár a közösségi oldalon, de a hatékonyság nincs párhuzamban a befektetett idővel, energiával. Célszerűnek tűnik megismételni a Facebook képzést annál is inkább, mert a személyi változások éppen ezt a területet érintették leginkább.

4.4. Kiadványozás

A Wilim János-émlékkönyv című kiadványt olvasói kezdeményezésre készítettük el. Egy szlovák nyelvű kertészeti témájú kiadvány fordítása volt a kiindulás. A néptanító életét bemutató kiadvány képekkel, térképekkel illusztrált kiadványt egy ünnepi ülésen mutattuk be. A helytörténeti gyűjtemény hiánypótló darabja készült el.

Kiss Ildikó, Kocziszky Fanny, Mecseki Éva gyermekkönyvtárosok az "Élt egy macska, cérnalábú..." nem a bagoly" című írása a Könyvtári levelező/lapban jelent meg (2016. 2. sz. 6-8. old.), témája a gyermekkönyvtárban készített vászonfigura és a könyvtári beiratkozás, a könyvtári viselkedés.

A KIT Hírlevélben Kertész Zoltán adott hírt a 3D-s nyomtató könyvtári szerepéről 2 részben (http://www.kithirlevel.hu/index.php?kh=az_elso_3d-nyomtato_magyar_konyvtarban_-_a_bekes_megyei_konyvtar_tapasztalatai_1). és http://www.kithirlevel.hu/index.php?kh=az_elso_3d-nyomtato_magyar_konyvtarban_-_a_bekes_megyei_konyvtar_tapasztalatai_2)

A két évvel korábban elhangzott aradi konferencia előadásainak szövege 2016-ban jelent meg a „Posibilități de învățare informală la” című konferenciakötetben a BMK bemutatkozásával, az akkor levetített prezentáció képeivel. A 2016-ban román nyelven elhangzott előadás címe magyarul: A Békés Megyei Könyvtár a digitális érában.

A könyvtár rendezvényeihez és a szolgáltatások ajánlásához mindig helyben készítünk szórólapokat, meghívókat, plakátokat. A szokásos tájékoztató jellegű aprónyomtatványokon kívül több alkalommal készítettünk nagyméretű plakátokat más intézmények (iskolák) számára is.

Az 1956-os évfordulóra emlékező eseményekhez is készültek kiadványok: plakátok, újságmásolatok, bibliográfiák.

5.) Elektronikus könyvtár – digitalizálási tevékenységek megvalósulása

Távrolról elérhető és helyben igénybe vehető szolgáltatások fejlesztése.

Szolgáltatás	2016-ban megvalósult (I/N)	Részletek
Honlap	I	Új arculatot kapott a KSZR honlap
OPAC	I	A Corvina IKR KSZR adatbázisának feltöltése folyamatos, településenként folyik a feldolgozás. A fejlesztőkkel állandó kapcsolatban vagyunk, kéréseinket beépítik a rendszerbe. A szoftver frissítését évente többször ők végzik.
Adatbázisok	I	A KSZR települések dokumentumait tartalmazó adatbázis fejlesztése folyamatos. Több, belső munkát segítő adatbázis készül.
Referenz szolgáltatás	I	A portál segítségével online referenz szolgáltatásra van lehetőség.
Közösségi oldalak	I	A Facebook oldal rendkívül kedvelt. A fiatalabb korosztálynak és szüleiknek, valamint a pedagógusoknak külön Facebook oldalt indított a Gyermekkönyvtár. A kistelepülési ellátásba tartozó könyvtáraknak is készült saját Facebook oldal. Mindhárom lapnak külön szerkesztője van.
Hírlevél	I	A hírlevélküldés e-mailben történik (konyvtar.bmk.hu/hirlevel.hu oldalról is elérhető) kétheti rendszerességgel.
Digitalizálás	I	A gyakran használt régi napilapok digitalizálása a kutatómunkához, a születésnapú újságok készítéséhez folyamatos. Az aprónyomtatványok digitalizálása elkezdődött. Több intézmény összefogásával készült el az Arcanum Kft. által digitalizált Békés című hetilap közzététele a Hungaricanában. Az 1956-os évforduló kapcsán a gyűjteményünkben lévő kordokumentumokat digitalizáltuk. Az 1956. évi Viharsarok Népe napilap számainak digitalizálása és publikálása megtörtént az elektronikus könyvtárban.

A távolról elérhető szolgáltatások népszerűsége folyamatosan nő, a könyvtárban regisztrált adatbázis-látogatási számok viszont ez nem jelzik, mert több helyben digitalizált helyi lap az egyre ismertebb országos felületekről is elérhető (<http://arcanum.hu/hu/adt/>, <http://hungaricana.hu>). Megismertetésükre bemutatókat, ismertetőket szerveztünk az Internet Fiesta és az Országos Könyvtári Napok alkalmából rendszeresen, illetve alkalmanként iskolákban, klubokban.

- Békés Megyei Elektronikus Könyvtár (<http://ek.bmk.hu/jadox/portal/>)
- BékésWiki online helyismereti enciklopédia (<http://bekeswiki.bmk.hu>)
- Europe Direct honlap (<http://ed.bmk.hu/>)
- EuropeanaLocal adatbázis (<http://europeanalocal.bmk.hu/jadox/>)
- Gyermekportál (<http://konyvtar.bmk.hu/web/gyermekportal>)
- Békés Megyei Könyvtárak Portál (<http://ekteszt.bmk.hu/>)
- Katalógushasználat a honlapról (Corvina IKR: <http://konyvtar.bmk.hu/>)
- Hosszabbítás a honlapról (<http://konyvtar.bmk.hu>)

A Békés Megyei Elektronikus Könyvtár (<http://ek.bmk.hu/jadox/>) Békés megye könyvtárainak közös elektronikus könyvtára, amely Békés megyéről, a megye településeiről szóló, illetve valamilyen módon a megyéhez kapcsolódó dokumentumokat szolgáltatja a megye lakosságának, segíti az oktatást, tájékozódást, valamint a helyismereti információszolgáltatását a települések múltja, lakossága, értékei iránt érdeklődők számára.

Alapvető célja, hogy összegyűjtse, rendszerezze és elektronikus formában bárki számára hozzáférhetővé tegye a dokumentumokat, ingyenes és nyilvános szolgáltatásként minden hálózathasználónak egyforma eséllyel biztosítsa a digitális tartalmakhoz való hozzáférést. Műfaji megkötés nélkül gyűjti és szolgáltatja azokat a magyar és idegen nyelvű elektronikus dokumentumokat, illetve a nyomtatott dokumentumok digitalizált változatait, melyek nem kereskedelmi célú, számítógépes formátumban történő szabad terjesztése megengedett.

Az elektronikus könyvtárban elérhető dokumentumok köre a közfoglalkoztatásban résztvevők alkalmazásával bővül. Könyvtáros irányításával szkennelnek, képet szerkesztenek, korrektúráznak.

A BékésWiki 2016-ban nyári diákmunkások segítségével és egy kolléga által írt szócikkkel gyarapodott, összesen 50 új lap készült el.

Website-használat	Megtekintések (oldal)			
	2013	2014	2015	2016
BékésWiki	101 239	152 540	231 379	490 206
konyvtar.bmk.hu	643 498	2 920 758	3 765 493	2 815 527
gyermekkonyvtar.bmk.hu	194 631	154 166	236 025	148 156
ek.bmk.hu	322 449	8 771 524	613 948	2 430 347
europeanalocal.bmk.hu	119 542	1 855 747	242 220	108 218
kszr.bmk.hu	n.a	n.a	n.a	1 448
corvina WebOpac	n.a	n.a	656 782	374 929
Hungaricana	n.a	n.a	n.a	44 649
Összesen:	1 381 359	13 854 735	5 745 847	6 413 480

Website-használat	Látogatások (alkalom)				Egyedi látogatók (IP-cím)			
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
BékésWiki	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
konyvtar.bmk.hu	34 165	127 271	143 785	101 526	11 838	45 219	57 622	39 604
gyermekkonyvtar.bmk.hu	15 007	23 812	26 224	32 842	2 537	5 789	9 864	10 670
ek.bmk.hu	4 890	605 563	9 887	116 636	3 100	11 039	4 749	16 959
europeanalocal.bmk.hu	11 662	304 075	33 296	32 962	8 358	13 679	11 059	10 641
kszr.bmk.hu	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
corvina WebOpac	n.a.	n.a.	n.a.	26 832	n.a.	n.a.	24 385	14 193
Hungaricana	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Összesen:	65 724	1 060 721	213 192	310 798	25 833	75 726	83 294	92 067

Állományvédelmi okból digitalizált dokumentumok 2016-ben	db
könyv	4
kis- és aprónyomtatvány	2314
napilap	414
Összesen:	2732

6.) Innovatív megoldások, újítások

Megnevezés	Leírás, ismertető
oktatóterem	A 2015. december végére kialakított 15 fő számára kialakított oktatóterem használata elkezdődött. Tájékoztatókat, eszközbemutatókat (3D-s nyomtató és szkener, hanglezdizitalizáló, stb.) tartottunk könyvtárosok, pedagógusok, iskolai csoportok számára.
SKOOL Klub	Programozást tanítottunk 10-14 év közötti (csak!) lányoknak.
Gyermekkönyvtári Éjszaka	Széchenyire emlékezve egy bentlövés, éjszakába nyúló nyáresti programon sok könyvtári feladatot oldottak meg az előzetes feladatokat is megoldó, gyakran könyvtárba járó gyerekek.
Tricikli	A nyári időszakban a szórólapozást segítette a tricikli.
EBSCO e-book	Előfizettünk az idegennyelvű e-book kölcsönzési lehetőségre.
Igényfelmérés szerinti programok megajánlása középiskolásoknak	Személyes kapcsolatfelvétel történt pedagógusokkal, kéréseik alapján szerveztünk könyvtári programokat.
100 éve történt - blog	<i>A korábban csak nyomtatásban (faliújságon) megjelenő cikkgyűjtemény blog formában is elérhető. bekesmegeikonyvtar.tumblr.com</i>
Plakátnyomtatás	Az oktatóteremben elhelyezett plotteren óriásplakátokat nyomtattunk iskolák számára (a Belvárosi iskola évfordulójára, a szlovák nyelvet tanító iskola tankönyvkiállítására, a kétegyházi iskola ünnepi műsorához stb.)
Wilim emlékünnepe	Wilim János békéscsabai néptanító emlékezve koszorúzást, emlékünnepeket tartottunk méhészek, kertészek bevonásával. Az erre az alkalomra kiadott könyv bemutatása is megtörtént.
Zenei ki nyer ma a könyvtárban?	A Petőfi Utcai Általános Iskola tanulóinak bevonásával megvalósított rádiófelvételeken a zenei könyvtár állományát népszerűsítettük.

7.) Megyei könyvtár területi feladatellátása (a Kult. tv. 66.§ alapján)

7.1. Kötelesspéldány szolgáltatás

A felénk irányuló kötelesspéldány szolgáltatást igyekszünk a megyében működő nyomdákban „tudatosítani”. Sajnos 2016-ban hiába állítottunk össze címlistát, elérhetőséget. Felvettük velük a kapcsolatot telefonon, e-mailen, elküldtük a rendeletet – 60/1998. (III.27) Korm. Rendelet –, de csak két nyomda vette figyelembe kérésünket és küldte el az általuk megjelentetett könyvek 1-1 példányát. 2017-ben újra kell gondolni a megkeresés formáját, a hatékonyabb megoldást kell keresni.

7.2. ODR tevékenység

Az ODR támogatást mindig adott év május elsejétől következő év április 30-ig kell felhasználnunk. A 2015-ben kapott támogatás megoszlása: 381 000 Ft dokumentumbeszerzésre, 169 000 Ft postaköltségre. 2016-ban 333 500 Ft dokumentumra, 166 500 Ft postaköltségre. A beszerzésnél szem előtt tartjuk azokat a régi kritériumokat, hogy a beszerzés elsősorban felnőtt szakirodalom legyen, de ne legyen pl. szakácskönyv. A támogatás segítségével van lehetőségünk lecserélni egy-egy szakterület elavult irodalmát, illetve bővíteni a választékot, növelni a példányszámokat, pótolni a hiányokat. A postaköltség támogatása általában kevés szokott lenni, kb. januárig fedezi a könyvtárközi kölcsönzések díját.

2016-ban több lett a hozzánk érkezett kérések száma. Csökkent az elektronikus kéréseké, de növekedett a könyveket kérők száma. Néhány éve megfigyelhető tendencia, hogy ugyanúgy, mint a könyvtári beszerzésnél, egyre több szépirodalmat kérnek tőlünk.

Az ODR szolgáltatást minden, általunk ellátott település könyvtárossal is megismertetjük. Szeretik, használják ezt a formát, nagyon sok kéréssel fordulnak hozzánk.

2016	Beérkezett kérés									
hó	könyv	hangoskönyv	video	hang-kazetta	kotta	DVD	elektro-nikus	CD	másolat	összesen
01.	48	0	0	1	1	0	1	0	0	51
02.	65	0	0	0	0	2	2	0	2	71
03.	65	0	0	0	0	0	10	0	2	77
04.	50	0	0	0	0	1	2	0	5	58
05.	67	0	0	0	0	1	4	0	0	72
06.	58	0	0	0	0	0	1	0	0	59
07.	44	0	0	0	0	0	4	0	0	48
08.	30	0	0	0	0	1	1	0	0	32
09.	84	0	0	0	0	0	2	0	2	88
10.	56	0	1	0	0	0	2	0	2	61
11.	54	0	9	0	2	0	4	0	1	70
12.	48	0	4	0	0	0	0	1	1	54
Össz.:	669	0	14	1	3	5	33	1	15	741

Teljesített									
könyv	CD	video	hang-kazetta	hangos-könyv	DVD	elektro-nikus	kotta	másolat	összesen
47	0	0	1	0	0	1	1	0	50
59	0	0	0	0	2	2	0	2	65
55	0	0	0	0	0	10	0	2	67
50	0	0	0	0	0	1	0	3	54
66	0	0	0	0	0	4	0	0	70
56	0	0	0	0	0	1	0	0	57
43	0	0	0	0	0	4	0	0	47
30	0	0	0	0	0	1	0	0	31
84	0	0	0	0	0	2	0	2	88
55	0	1	0	0	0	2	0	2	60
50	0	9	0	0	0	3	2	1	65
48	0	2	0	0	0	0	0	1	51
643	2	12	1	0	3	32	3	13	705

2016	Könyvtárunk által kért művek száma				
hónap	könyv	másolat	elektronikus dokumentum	nem teljesített	Összesen
1	7	0		2	9
2	5	0		2	7
3	5	0		4	10
4	3	0		0	4
5	5	0		5	12
6	5	0		3	9
7	3	0		7	12
8	11	0		4	19
9	6	0		4	10
10	1	0		3	6
11	4	0		0	5
12	7	0		8	15
Összesen	62	0		42	118

7.3. Területi ellátó munka

(Szervezési megoldások, szakmai tanácsadás, közös fejlesztések, dokumentum- és információszolgáltatás, a normatíva és az érdekeltségnövelő támogatás felhasználása)

A megyei könyvtár Békés megye területén 34 nyilvános könyvtár szakmai munkáját segítette. 4 alkalommal történt helyszíni tanácsadás (Körösladány, Gyula SZIE, Mezőhegyes). Folyamatos volt a kapcsolattartás, szükség szerint telefonon és e-mailen is. Módszertani segítséget nyújtottunk pályázati tevékenységben (pályázatírás, pályázati koordinálás) és a minőségirányítás területén is. Közös programok, rendezvények szervezésével segítettük a nyilvános könyvtárakat (nyilvános és KSZR könyvtárak szakmai napjai).

Tapasztalataink szerint a nyilvános könyvtárak egy része komoly nehézségekkel küzd (létszám, technikai eszközök, források hiánya), így számukra különösen fontos a megyei könyvtár munkatársai által nyújtott szakmai, módszertani iránymutatás (KSZR, kulturális közfoglalkoztatás, NKA pályázat, rendezvények, szakfelügyelet).

Folytatódott a nyilvános könyvtárak szakfelügyeleti vizsgálata (16 településen), amelyhez segítséget jelentett a megyei könyvtári szakértők gyakorlati tapasztalata, a vizsgálatokhoz kapcsolódó kérdésekben nyújtott információk. Különösen az összevont intézmények és a kettős funkciójú könyvtárak tevékenységét illetően volt szükség a szakmai tanácsokra.

Áprilisban közös szakmai tanulmányúton vettünk részt a 23. Nemzetközi Könyvfesztiválon 19 kollégával. Májusban a megyei könyvtár koordinálásával megyei szintű pályázatot nyújtottunk be a Nemzeti Kulturális Alaphoz a „Nagy Könyvtári Beavatás! Találkozunk a könyvtárban! Országos Könyvtári Napok programsorozat Békés megyei rendezvényei” címmel. A pályázat lebonyolításában is közreműködtünk, a szakmai és pénzügyi beszámolót a megyei könyvtár a megadott határidőre benyújtotta.

Az OKN programok között számos színvonalas könyvtári programmal találkozhattak az érdeklődők. A rendezvények, előadások, közönségtalálkozók, könyvbemutatók, akciók érdekes és hasznos elfoglaltságot nyújtottak az olvasók részére Békés megye települési könyvtáraiban és a KSZR szolgáltató helyein. További partnerek bevonásával – Alföldvíz Zrt., SZIE Egyetemi Könyvtárai, Körösök Völgye Natúrpark Egyesület, – a különböző intézménytípusok együttműködése biztosította a változatosságot. A programok Békés megyében a Békés Megyei Könyvtár koordinálásával 42 településen, 51 könyvtárban 238 programmal, közel 13 ezer résztvevővel valósultak meg.

A nyilvános könyvtárak körében végzett igényfelmérés eredményének figyelembe vételével statisztika témakörben tartottunk szakmai napot. A programon előadást tartott Somogyi József statisztikai referens (OSZK KI). Az ország távolabbi pontjairól (Nyíregyháza, Szolnok, Szentendre, Szeged) is érkeztek résztvevők. Az elégedettségi kérdőív adatai alapján tudjuk, hogy a résztvevők 91.7 %-a nyilvános könyvtárból, 4.2 %-a egyetemi, iskolai könyvtárból és 4.2 %-a kistélepülési szolgáltató helyről érkezett. A válaszadók 83.3 %-a szerint megfelelt az előadás az elvárásoknak, és 100 % részt venne hasonló konferencián.

A nyilvános könyvtárak munkáját további programokkal, szakmai napokkal, előadásokkal segíti a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Békés Megyei Szervezete.

A megye könyvtárai között is működik az ODR szolgáltatás, megkönnyítve így a dokumentumok széleskörű hozzáférését.

Az érdekeltségnövelő támogatás a megye könyvtáraiban eltérő mértékű volt. A támogatási összeg csekély, ennek ellenére felhasználása segítette a települési könyvtárak dokumentumbeszerzését, illetve a meglévő eszközpark fejlesztését.

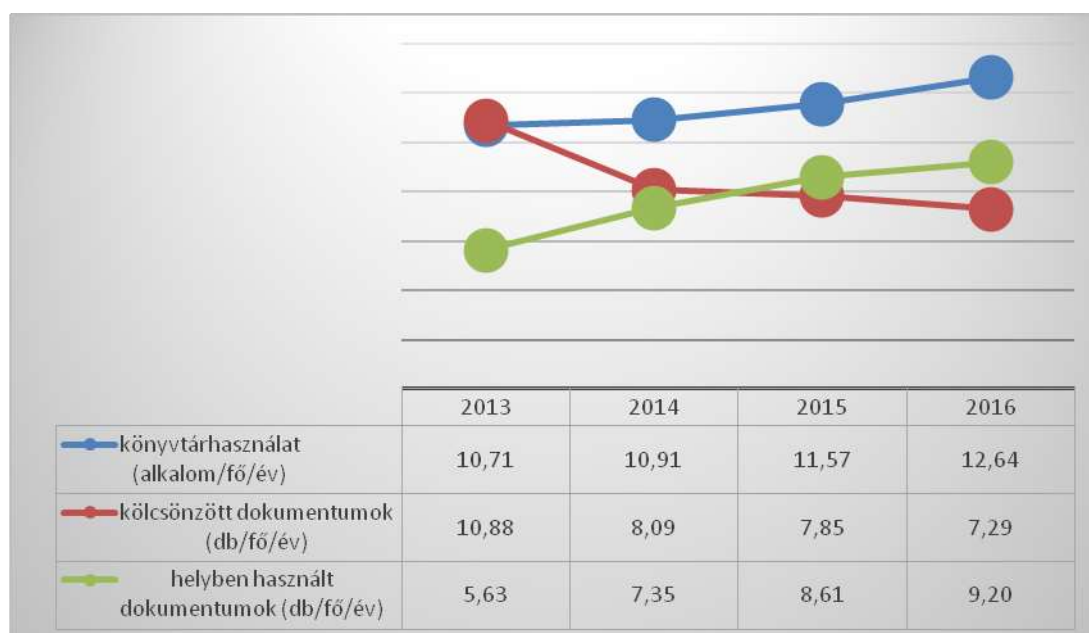
7.4. A kistéleplési könyvtári ellátás megszervezése

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (KSZR) az 5000 főnél kevesebb lakost számláló kistéleplések könyvtári ellátását fogja össze. Működtetése központi kiegészítő támogatás felhasználásával történik, szakmai kérdéseit a 9/2013. (V. 31.) EMMI rendelet szabályozza. Osztályokat átívelő munkacsoport szervezi a tevékenységet: olvasószolgálatos, informatikus, gyűjteményszervezők.

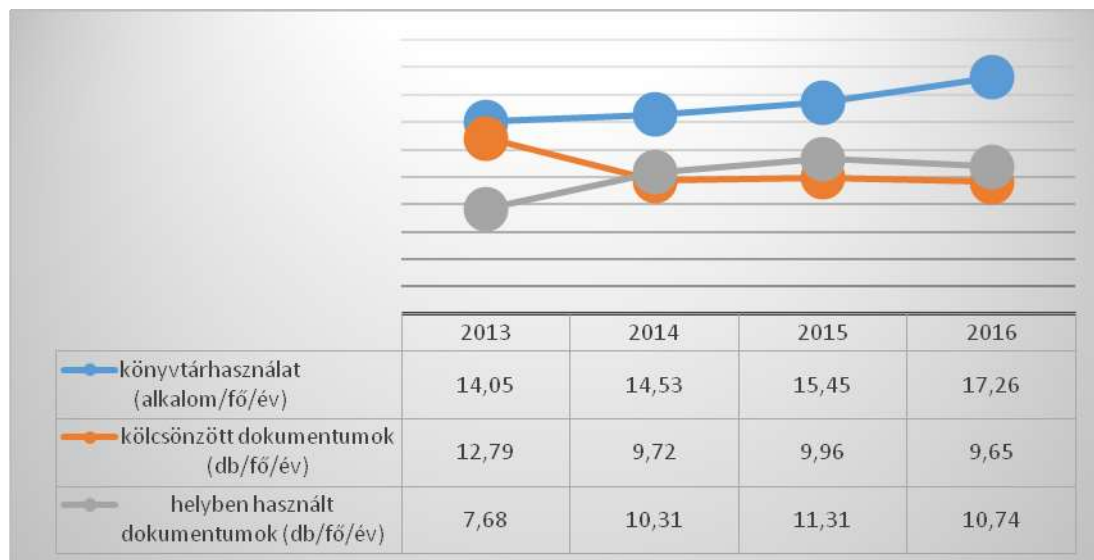
A kistéleplési könyvtári ellátásban 2016-ben 45 Könyvtár, Információs és Közösségi Hely elnevezésű könyvtári szolgáltató hely részesült, a korábbi 44 települési könyvtárhoz Kevermes könyvtára is csatlakozott. 45 településből 32 helyen közvetlenül a megyei könyvtár munkatársai végzik az ellátást, 13 településen a Mezőkovácsházi Városi Könyvtár közreműködésével látjuk el a szolgáltatást.

	Beiratkozott olvasók száma ÖSSZESEN (hó utolsó napján / fő)	Könyvtárhasználat ÖSSZESEN (felnőtt+gyermek)						Beiratkozott 14 év alatti olvasó	Könyvtárhasználat 14 éven aluliak		
		Személyes használat ÖSSZESEN	Összes használatból Internethasználat	Összes használatból Telefon, fax, e-mail	OPAC, honlap	Kölcsönzött dokumentumok száma	Helyben használt dokumentumok száma		Személyes használat	Kölcsönzött dokumentumok	Helyben használt dokumentumok
2014	11419	134617	29345	2973	1175	96847	92091	2765	40182	26862	28518
2015	8901	96084	36517	7529	6470	68630	66094	2802	39631	27783	30880
2016	9270	117133	42764	7833	8656	67581	85291	3119	53834	30096	33501

Az adatokból látható, hogy egyértelmű a növekedés az internethasználatban, a könyvtári OPAC használatában, a 14 éven aluliak beiratkozásában, a kölcsönzéseik és a helyben használatuk számában. Az adatgyűjtésben problémát okoz, hogy a gyakran változó, nem szakképzett könyvtárosok számára a könyvtárban használatos fogalmak definícióit gyakran kell ismertetni annak érdekében, hogy ne jussunk torz következtetésekre.

A megyei KSZR átlagot mutató könyvtárhasználat (felnőttek esetében) és a helyben használt dokumentumok számának növekedése ráirányítja a figyelmet arra a tényre, hogy a könyvtárak a hagyományos kölcsönzői feladatuk mellett egyre inkább közösségi szintérré válnak, kistelepülések esetén még hangsúlyosabb ez a tendencia. Az adatok másik fontos jelentése, hogy a kialakult könyvtárellátási rendszer állandó szolgáltatási jelenlétet eredményezett, állandó, és sok településen egész hétre kiterjedő nyitvatartási idővel, friss napilap- és folyóirat-kínálattal, internethasználati lehetőséggel, programokkal.

A 14 év alatti olvasók könyvtárhasználati szokása némileg eltér a felnőttektől. Korcsoportjuk még több könyvet kölcsönöz, mely tény valószínűleg iskolai tanulmányaikkal is magyarázható, érdekessége, hogy az internethasználat általánossá válása az ő esetükben nem jár olyan mérvű visszaeséssel a kölcsönzések számát tekintve, mint a felnőtt korosztály esetén.

7.4.1. Állománygyarapítás, KSZR

A KSZR állomány gyarapodása dokumentumtípusonként:

Állománygyarapítás 2016. KSZR	db	érték / Ft
Könyv	6 315	9 834 505
Időszaki kiadvány, évkönyv	9	72 636
Nem hagyományos dokumentum, hangoskönyv	335	1 014 655
Napilapok, hetilapok, havilapok	357	1 042 410
ÖSSZESEN:	7 016	11 964 206

A KSZR állomány gyarapodása a beszerzés forrása szerint:

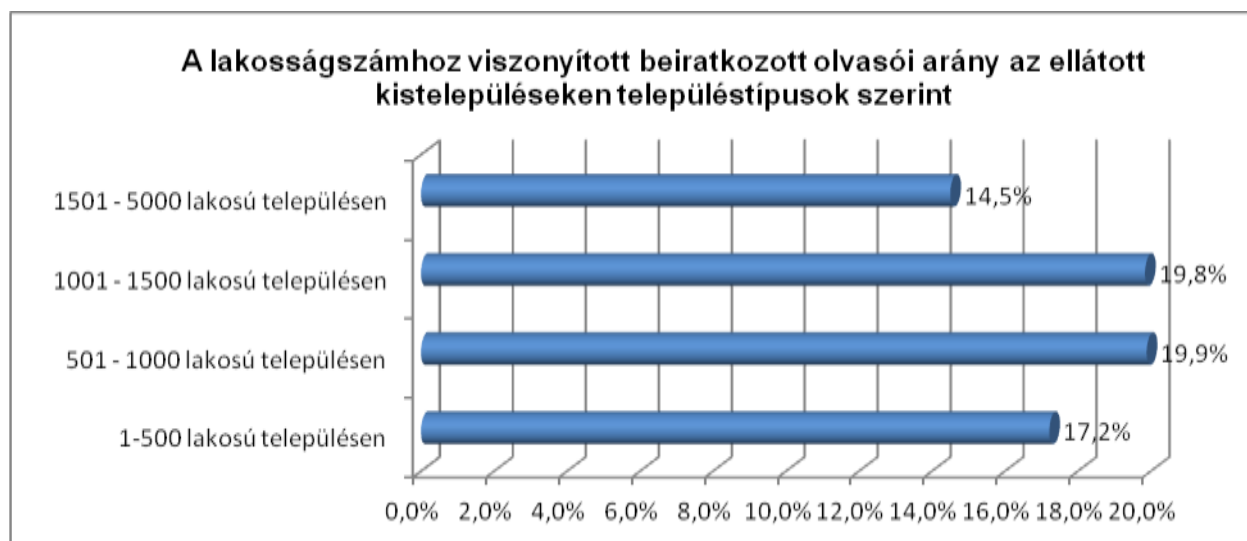
Állománygyarapítás 2016. év KSZR	db	érték / Ft
KSZR költségvetési keret	3 558	9 349 989
Ajándék	846	898 867
Egyéb forrás	1213	499 345
Átleltározás	1 042	174 595
ÖSSZESEN:	7 016	11 964 206

7.4.2. Az állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása

A könyvtári állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása, ennek keretében a beszerzett újdonságok nyilvántartásba vétele, elektronikus katalógusban való közzététele az interneten, állományellenőrzés elvégzése, szükség szerint kivonás az állományból.

Település	Lakónépessége	A településen helyben lévő dokumentumok száma (cseréletét nélkül)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok (becslés %-ban)	A szolgáltató helyek feltártsága elektronikus katalógusban (%)	Selejtezendő dokumentumok százalékos aránya (becslés %-ban)	Raktári jelzettel ellátott dokumentumok aránya	Vonalkóddal felszerelt dokumentumok aránya
ÖSSZ.:	54 958	285 134	50%	48%	14%	67%	25%
1-500 lakos	3 066	19 990	60%	58%	6%	52%	14%
501 - 1000 lakos	8 517	52 358	57%	60%	9%	85%	28%
1001 - 1500 lakos	14 155	78 617	50%	48%	20%	61%	23%
1501 - 5000 lakos	29 220	1 34 169	40%	32%	18%	70%	30%

A gyűjteményszervezéshez kapcsolódó tevékenységek településenként

Bélmegyer község könyvtári helyiségének felújítása után kialakítottuk az új raktári rendet, az állományt leválogattuk, a selejtezendő dokumentumokról elkészült a törlési jegyzék.

Biharugra község állományát leválogattuk, a nyilvántartások hiányossága miatt az állomány ellenőrzését nem tudtuk teljes körűen megvalósítani. A retrospektív feltárást az állomány egészére elvégeztük.

Bucsá község állományának feltárásra a tavalyi év során elkészült, 2016-ban a dokumentumok vonalkódosítása, egy újabb leválogatás vált szükségessé. A selejtezendő dokumentumok jegyzéke készül.

Csabacsüd községben a könyvtári helyiség felújítása után kialakítottuk az új raktári rendet. Az állomány nagy része elavult, elhasználódott volt, ezeket leválogattuk, a törléssel kapcsolatos dokumentáció készítése 2017-re áthúzódik. Az állomány retrospektív feltárását a letéti állományrészrel kezdtük, ami már teljes mértékben visszakereshető a Corvina rendszerben.

Csanádapáca, Csárdaszállás, Ecsefalva, Gerendás községek könyvtári állománya teljes mértékben feltárt, a dokumentumok vonalkóddal való ellátását a szolgáltató helyen dolgozó kolléga segítségével 2017-ben befejezzük.

Kertészsziget község könyvtári állományának feltárását a tavalyi év során kezdtük el. A hiányzó állomány-nyilvántartási dokumentációk miatt a leválogatott állományt teljes mértékben áteltároztuk. 2016 év elején befejeztük a leltározó, feltáró munkákat.

Kötegyán község állományában a teljes feltárás és a vonalkódozás is befejeződött.

Tarhos és Telekgerendás községekben az NKA nyertes pályázatának köszönhetően megújultak a könyvtári belső terek. Mindkét településen kialakítottuk az új raktári rendet, az elavult, megrongálódott könyveket kivontuk az állományból.

Bélmegyer, Kardos, Hunya, Tarhos községek könyvtári állományának feltárását a letéti állományok rögzítésével kezdtük, a további feltárás 2017-re tervezett feladat.

Az állományba vett dokumentumokat minden könyvtári szolgáltató helyre feldolgozva, a Corvina IKR-ben rögzítve, raktári jelzettel és vonalkóddal ellátva szállítottuk.

7.4.3. Információs szolgáltatás

2016-ban sor került a KSZR könyvtárak közös portáljának átalakítására, informatívabbá tételére, mely által több információ nyerhető a könyvtárak életéről, rendezvényeiről. A közös katalógus működése, mely bepillantást enged a megye más-más kistélepüléseinek könyvtári állományába, inspirálóan hat a vidéken dolgozó kollégák állományfejlesztési kéréseire is.

A könyvtári közös portál mellett az interaktivitás növelése és a kistélepülési olvasók összefogása érdekében a Békés megyei KSZR néven létrehozott Facebook-profil népszerűsítését tanfolyami keretek között is folytattuk.

2016-ban is elvittük az internet-korszak legújabb ismereteit az Internet Fiesta programsorozat keretein belül a kistélepülésekre, hogy ezúton is hozzájáruljunk világhálót használók ismereteinek bővüléséhez.

A szolgáltatási rendszerrel kapcsolatos információkat, kéréseket (eszközbeszerzés, rendezvényigény) változatlanul negyedéves gyakorisággal, elektronikus kérdőíveken gyűjtöttük be, de a rugalmas szolgáltatás érdekében ettől függetlenül is lehet jelezni a hirtelen felmerülő igényeket.

7.4.4. Közösségi szolgáltatások

2016-ban törekedtünk rendezvénykínálatunk változatosabbá tételére, szem előtt tartva a nagy ünnepekhez kötődő, hagyományos programok színvonalas megrendezése mellett a hétköznapi értékes időtöltésének szükségességét is, így számos ismeretterjesztő előadásra is sor került 2016-ban az iskolás- és idősebb korcsoport részére egyaránt.

2016-ban újabb 6 település (Dombegyház, Kevermes, Kunágota, Magyarbánhegyes, Tarhos, Telekgerendás) csatlakozott országos körű KönyvtárMozi hálózathoz, mely a kistélepülési könyvtárak új szolgáltatásaként a magyar filmkultúra értékeit hivatott bemutatni. Így a korábbi 4 (Bélmegyer, Bucsa, Pusztaföldvár, Sarkadkeresztúr) településsel együtt már a megye 10 kislélekszámú településén van lehetőség rendszerese filmvetítésre, a filmekhez kapcsolódó beszélgetések és előadások kapcsán közösségi együttlétre.

A legfiatalabb korosztály (0-2év) számára 3 településen (Lökösháza, Bélmegyer, Csanádapáca) ringató foglalkozást szerveztünk 4-4 alkalommal Litauskyné Püski Melinda irányításával.

Az erdélyi irodalom és gyermekirodalom értékeinek bemutatását célozta a kovásznai székhelyű Laborfalvi Róza Alapítvány támogatásával Zorkóczy Zenóbia önálló gyermekmúsora 20 településen (Csanádapáca, Pusztaföldvár, Kardoskút, Csárdaszállás, Hunya, Csabacsúd, Lőkősháza, Zsadány, Sarkadkeresztúr, Okány, Méhkerék, Kötegyán, Gerendás, Kétsoprony, Telekgerendás, Bucsa, Körösújfalú, Bélmegyer, Kamut, Tarhos).

Kiss Ildikó és Mecseki Éva gyermekkönyvtárosok „papírszínházi” előadásaikkal a geszti, a mezőgyáni, csanádapácai, gerendási, pusztaföldvári és csabacsúdi gyerekekhez vitték el Janikovszky Éva Bertalan és Barnabás című meséjét.

Az Ákom-Bákom Bábcsoport népmeséket feldolgozó, óvodásoknak és alsó tagozatos iskolásoknak szóló előadási Békéssámsonba, Csabacsúdra, Csanádapácára, Gerendásra, Kamutra, Kevermesre jutottak el, a Bibuci Színház Körösnagyharsányban lépett fel, Berta János Kaszaperen.

2016-ban Baracsi István gyermekeknek szóló zenés-verses foglalkozást tartott Bélmegyeren, Biharugrán, Kertészszigeten, Körösújfaluban, Sarkadkeresztúron, Okányban, Tarhoson, Tormási Attila Biharugrán és Örménykúton, Száraz Nagy Tamás Ecsegfalván, Bodrogi Rita Medgyesbodzáson és Végegyházán, Molnár Orsi Dombegyházán, Kaszaperen és Nagykamaráson,

Telegdi Ágnes meseíró, természetfotós kisiskolásoknak szóló előadásain természetismeret és mese ötvöződött Csanádapácán, Dombegyházán, Gerendáson, Kardoskúton, Kétsopronyban, Kevermesen, Kunágotán, Nagybánhegyesen, Pusztaföldváron.

Vig Balázs meseíróval találkoztak a gyerekek interaktív keretek között Sarkadkeresztúron, Méhkeréken és Békéssámsonban. Péter Erikát Méhkeréken várták újra a gyerekek. Hunya felnőtt olvasónak Fehér József író volt a vendége, Lőkősházán Barta Kálmán író és könyvkiadó tartott előadást munkásságáról.

Soós Emőke Lovas Gábor zenei kíséretével Kardoson, Kardoskúton, Kétsopronyban, Pusztaföldváron, Csanádapácán, Csabacsúdon mesélt „kicsiknek és nagyoknak”.

Több korosztálynak szóló előadást nyújtott megzenésített verseivel a Kávészünet együttes Bucsan, Lőkősházán, Kevermesen, a Rokodál együttes Gerendáson és Kertészszigeten.

A Vörösmartyról szóló rendkívüli irodalomórán nem csak általános iskolások vettek részt, hanem több településen nyugdíjas csoportok is társultak a rendezvényhez, melyet Tábor Lajos, színház- és drámatörténet tanár tartott Tomanek Gábor színművész közreműködésével (Csárdaszállás, Pusztaföldvár, Geszt, Okány, Gerendás, Kötegyán, Bucsa, Bucsa, Kaszaper, Körösújfalú, Medgyesbodzás, Bélmegyer, Kamut, Kunágota, Tarhos, Lőkősháza, Kétsoprony, Csabacsúd).

1956-os irodalmi megemlékezésre került sor Bélmegyeren, Hunyán, Békéssámsonban, Tarhoson a Békéscsabai Jókai Színház színművészeinek közreműködésével.

Terveinknek megfelelően 2016-ban a korábbi évekhez viszonyítva nagyobb számban szerveztünk ismeretterjesztő előadásokat.

A helyismereti érdeklődés felkeltése és a helyismereti műveltség szélesítése céljával Szelekovszky László Kastélyok és kúriák Békés megyében és Kunhalmok Békés megyében címmel tartott előadásokat (Bélmegyer, Csanádapáca, Csárdaszállás, Ecsegfalva, Geszt, Hunya, Kétsoprony, Kevermes, Kevermes, Pusztaföldvár, Zsadány).

Dr. Köteles Lajos művelődéstörténész magyar történelmi és kultúrtörténeti előadásokat tartott (Bucsa, Csárdaszállás, Geszt, Okány, Örménykút).

Göcző-Erős Emőke, pedagógiai szakpszichológus „Figyelj rám!” címmel az óvodáskor, és az iskoláskor kihívásairól tartott előadást szülőknek, pedagógusoknak 2 alkalommal Lőkösházán.

A húsvéti és karácsonyi ünnepkörhöz 2016-ban is csaknem 50 előadás és kézműves foglalkozás kapcsolódott színészek, zenei előadók és kézműves foglalkozásvezetők közreműködésével.

Kocsis Csaba Az én falum c. fotókiállítását 22 kistelepülés könyvtárában lehetett megtekinteni (Kertészsziget, Körösújfalú, Bucsa, Ecsegfalva, Bélmegyer, Kamut, Csárdaszállás, Csabacsúd, Örménykút, Hunya, Kétsoprony, Csabaszabadi, Csanádapáca, Gerendás, Békéssámson, Pusztaföldvár, Lőkösháza, Kevermes, Tarhos, Zsadány, Geszt, Telekgerendás).

7.4.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékkal élők számára

2016-ban tovább folytattuk a kistelepülési könyvtárak látássérült olvasói részére a hangoskönyv-kínálat bővítését, összesen 335 db-ot vásároltunk 1 014 655 Ft értékben.

7.4.6. Szakmai képzés, továbbképzés

Tapasztalataink szerint az internetes információs csatornák közül a hagyományos honlapok helyett a közösségi portálokon keresztül könnyebb elérni az olvasókat, így fontos a két lehetőség által nyújtott szinergikus hatásokra építeni, és fenntartani a kistelepüléseken is újonnan alakuló közösségek érdeklődését. A cél érdekében a települési könyvtárosok személyes települési kapcsolati hálózata is fontos szerephez jut. A Bélmegyeren tartott továbbképzésen „Könyvtári lehetőségek és stratégiák a facebookon” címmel Varga Róbert kommunikációs szakember vezetésével továbbképzést tartottunk a települések könyvtárosai számára.

- sikeres Facebook-oldalak,
- a Facebook-oldal beállításai, testre szabása,
- az arculat, amire figyelni kell, alapszabályok,
- posztok, mit és hogyan?

Továbbképzési téma volt továbbá a gyermekkönyvtári foglalkozások gyakorlata, Kiss Ildikó gyermekkönyvtáros vezetésével.

2016-ban 2 alkalommal összevont szakmai napot tartottunk, témáik:

- Könyvtár és a könyvtáros 2016-ban – Albertus László a Mezőkovácsházi Városi Könyvtár igazgatójának beszámolója a Minősített Könyvtár cím elnyeréséről.
- A megyei könyvtár oktatótermének bemutatása Kertész Zoltán, a BMK olvasószolgálati osztályvezetője által.
- A könyvtári e-book kölcsönzésről és terjesztésről Dr. Kerekes Pál, egyetemi docens (ELTE) tartott előadást.
- Tudnivalók az EBSCO-ról – Juhász Zoltán a Békés Megyei Könyvtár munkatársának előadása.
- Az „Év KSZR KÖNYVTÁROSA BÉKÉSBEN 2016”.

7.4.7. Eszközbeszerzés

A kistelepülések számítástechnikai gépparkjának folyamatos fejlesztéseként és kiegészítéseként 3 711 247 Ft értékben vásároltunk informatikai, irodatechnikai eszközöket. A kisiskolás korosztály számára 1 950 000 Ft értékben 15 településre (Bélmegyer, Csabacsúd, Csanádapáca, Gerendás, Geszt, Kamut, Kevermes, Lőkösháza, Méhkerék, Mezőgyán, Okány, Pusztaföldvár, Sarkadkeresztúr, Tarhos, Zsadány) vásároltunk Bookrkids applikációt és a használatát lehetővé tevő táblagépet, valamint a hozzá tartozó könyvtári bútort.

laptop	asztali számítógép	nyomtató	projektor	fényképezőgép	vetítő-vászon	lamináló	diavetítő
2	2	1	4	3	6	1	11

vonalkód-olvasó	pendrive	mikrofon	festékpátron	Tv	hangfal	külső adattároló	360°-os kamera	router
1	1	2	29	1	1	3	1	1

7.4.8. A megyei könyvtár által a kistéleplési megállapodásban vállalt további szolgáltatás

A Nemzeti Kulturális Alap 2016-ban is kiírta könyvtári szakmai eszközfejlesztési pályázatát, mely a könyvtári szolgáltatási terek berendezésének korszerűsítését teszi lehetővé a nyertes könyvtárak számára. 10 település számára nyújtottunk tanácsadást és készítettünk szakmai véleményt a beadott pályázatokhoz, és 4 település részesült pályázati támogatásban, az elnyert támogatás értéke: 9 069 630 Ft.

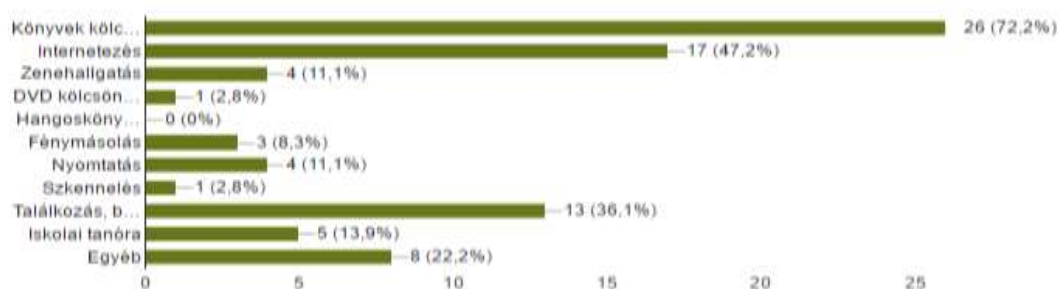
Lakosságszám	Település	NKA támogatás	KSZR támogatás
2650	Kunágota	2 671 391 Ft	-
1764	Csabacsúd	0 Ft	1 500 000 Ft
1418	Telekgerendás	2 337 295 Ft	30 000 Ft
374	Kertészsziget	2 007 149 Ft	-
773	Tarhos	2 053 795 Ft	-

A kistélepléseken végzett munkánk hatékonyságának növelése érdekében 43 településen végeztünk véleménykutatást a könyvtárlátogató és a potenciális könyvtárlátogató diákság körében, hogy megtudjuk, milyen könyvtárhasználati szokásai és elvárásai vannak az általános és középiskolai tanulóknak.

A felmérés elemzése folyamatban van. A téli szünetre való hivatkozással az előre megszabott határidőre kevés válasz érkezett még be, ezért az elemzést még nem végeztük el. A válaszadás határidejét meghosszabbítottuk 2017. január 20-ig. Az értékelés határideje: 2017. január 30.

Már a részletes feldolgozás következtetései előtt feltételezhető, hogy a hagyományos könyvtári szolgáltatások iránt mutatkozik nagyobb igény, ugyanakkor hasznos megvizsgálni, hogy mely célcsoportokra számítva érdemes a hangzó és képi dokumentumok körét bővíteni, illetve az elektronikus szolgáltatások iránti igény felkelthető-e?

Miért látogatod a könyvtárat? (36 válasz)

Mennyire tetszik...

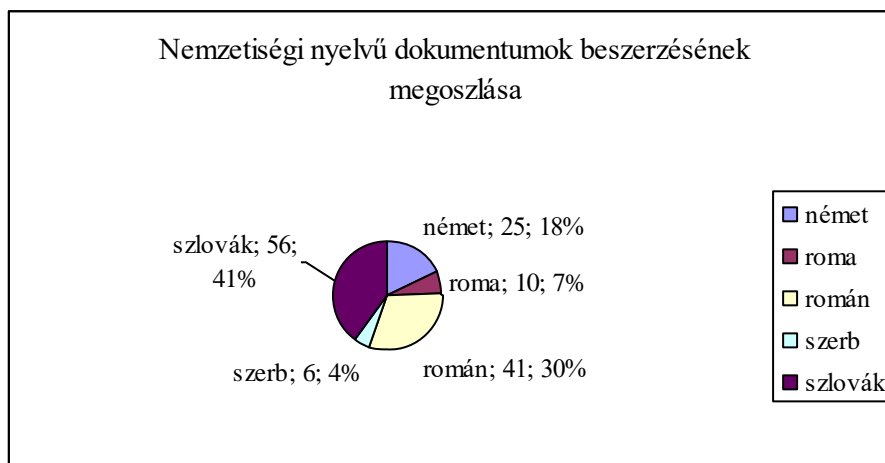

7.5. Nemzetiségi könyvtári ellátás

A nemzetiségi ellátás magában foglalja a dokumentum-ellátást és a nemzetiségi identitást segítő programok szervezését minden korosztály számára. Mindez 2016-ban az előző évek gyakorlatának megfelelően nyertes pályázatok segítségével valósulhatott meg.

Az idén központi forrásból összesen 420.000 Ft értékben rendeltünk az Országos Idegennyelvű Könyvtár (OIK) közreműködésével nemzetiségi (német, roma, román, szerb, szlovák) könyveket és CD-ket. A megrendelést a megye nemzetiségi könyvtáraiban történt igényfelmérés után összesítettük. A könyvtárak főleg a nyelv tanulásával, nyelvvizsgával, országismerettel, népszokásokkal, gasztronómiával kapcsolatos szakkönyveket, illetve gyermekkönyveket, népmeséket, versesköteteket igényeltek. Ez a pénzügyi keret összesen 138 db dokumentum beszerzését tette lehetővé.

német	roma	román	szerb	szlovák
25 db	10 db	41 db	6 db	56 db
107.396 Ft	18.505 Ft	93.400 Ft	23.820 Ft	173.815 Ft

A dokumentumokat feldolgozás után a következő települések könyvtáraiba juttattuk el:

Német: Elek, Gyula, Kétegyháza, Mezőberény,

Roma: Békéscsaba,

Román: Battonya, Elek, Gyula, Kétegyháza,

Szerb: Battonya,

Szlovák: Békéscsaba, Kondoros, Szarvas, Tótkomlós.

2016-ban román, szlovák és roma programokat terveztünk. Igyekeztünk a fiatalabb korosztályt is megszólítani, ezért több programot valósítottunk meg középiskolások és óvodások számára. Április 19-én Zombainé Szarka Mária: A kétegyházi románok hagyományai címmel tartott könyvbemutató előadást. A könyvtári honlapon román nyelvű könyvajánlót kínáltunk az érdeklődőknek. Novemberben a Roma kulturális napok programsorozatra a legifjabbakat vártuk bábelőadásra, nagy volt az érdeklődés.

A Békés Megyei Könyvtár Békési gyűjteményének nemzetiségi vonatkozásairól készült egy tanulmány, amelyben többek között megvizsgáltuk a gyűjtemény nyelvek szerinti megoszlását, a használat mértékét és a nemzetiségi tartalmak megjelenését.

Szlovák nemzetiségi programok

Békés megye soknemzetiségű megye, a szlovák nemzetiség aránya a legjelentősebb. Ennek megfelelően a dokumentumbeszerzés és programszervezés során is nagyobb figyelmet fordítottunk erre a területre.

Pályázatok

5 pályázaton 445 000 Ft-ot nyertünk, melynek felhasználása az alábbiak szerint történt.

Az Országos Szlovák Önkormányzat pályázati támogatása: 50.000 Ft.

A „Bystrozraká Barborka” szlovák rejtvényfüzet jutalomkönyveinek megvásárlására fordítottuk, 23 db Szlovákiából rendelt gyermekkönyv (mesekönyv, verseskönyv) megvásárlására volt elegendő.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Szlovák Önkormányzata 15.000 Ft-ot adott jutalomkönyvre. Kedvezményes áron 13 db könyv vásárlására került sor a rejtvényfüzet megoldói számára.

Emberi Erőforrás Támogatáskezelő Egyházi és Nemzetiségi Támogatások Igazgatósága: 140.000 Ft:

A támogatásból valósult meg a „Bystrozraká Barborka” rejtvényfüzet elkészítése, 500 példány nyomtatása és szerkesztési költsége, eljuttatása 24 településre 27 szlovák nyelvet oktató iskolába, mindösszesen 470 tanulónak.

A következő települések szlovák nyelvet oktató iskoláiba küldtük el a rejtvényfüzetet: Acsa-Csővár, Békéscsaba (3 iskola), Csabacsüd, Dunaegyháza, Egyházasdengeleg, Erdőkürt, Galgaguta, Galgagyörk, Kesztlőc, Kétsoprony, Kondoros, Nézsa, Nógrádsáp, Nőtincs, Piliscsév, Pilisszántó, Pilisszentkereszt, Pitvaros, Répáshuta, Sátoraljaújhely, Szarvas, Telekgerendás, Tótkomlós, Vanyarc.

A visszaküldött rejtvényfüzetek kitöltőit elért pontszámaik alapján könyvvel, oklevéllel és apróbb ajándékokkal (toll, naptár, könyvjelző, folyóiratok, színes ceruza) jutalmaztuk.

Rendezvények

Az Emberi Erőforrás Minisztériumhoz a „Családbarát ország az idősekért, a Nemzedékek Együttműködéséért” című projektre a Könyvtártámogató Alapítvány együttműködésével beadott pályázaton a még 2015-ben megítélt összeg teljes felhasználása 2016-ban történt meg. Ebből a támogatásból valósult meg nagy érdeklődés mellett a tótkomlói szlovák rendezvény márciusban. 40 fővel (nemzedékek együtt, minden korosztály képviseltette magát) utaztunk Békéscsabáról Tótkomlóra, ahol a Szlovák Önkormányzat épületében Juraj Dolnozemský író bemutatkozására/bemutatására került sor prezentáció formájában, amelyet az író életéről és munkásságáról készített a szlovák nemzetiségi ellátásért felelős kolléga. A rendezvényhez még 20 tótkomlói érdeklődő is csatlakozott.

A programon felnőttek és a békéscsabai szlovák iskola tanulói is szavaltak, Agod Alíz énekművész – az író unokája – pedig szlovák népdalokkal kápráztatta el a hallgatóságot. A programhoz a költő munkásságát, néprajzi gyűjteményét bemutató kiállítás kapcsolódott. A résztvevők szlovák ételekből kaptak ízelítőt: tótkomlói töltött káposzta és gőzönfőtt (kvasienska) volt ebédre. Ebéd után az evangélikus templom és a Tájház megtekintésére került sor.

2016. június 24. Szlovák nap

A hagyományossá vált könyvtári éjszaka témája Szlovákia volt, a program keretében bemutatkoztak a szlovák intézmények, szervezetek, önkormányzatok. Részt vett a rendezvényen Igor Furdik főkonzul is.

A bemutatkozó szervezetek, intézmények:

- 1: Békéscsaba Megyei Jogú Város Szlovák Önkormányzata – Molnárné Pribojszki Judit, képviselő,
2. A Magyarországi Szlovákok Kutatóintézete – Dr. Kovács Anna, igazgató
3. Szlovák Gimnázium és Általános Iskola – Pecsénya Edit, igazgató
4. Szlovák Kultúra Háza – Krajcsovics Hajnalka, igazgató
5. Csabai Szlovákok Szervezete – Lászik Mihály, elnök
6. Szlovák klub – Ancsin Pálné, a klub vezetője

Közreműködött az Aranypáva Díjas Orgován népdalkör Ocsovszki Ildikó vezetésével.

Békés megyei és szlovák népi motívumokat bemutató kiállítás nyílt a Rozmaring szakkör hímzéseiből Illés Károlyné népi iparművész, a népművészet mestere irányításával.

A Magyarországi Szlovákok Szövetsége Közhasznú Alapítvány 90.000 Ft-os támogatásával valósult meg decemberben a Szlovák irodalmi délután, író találkozó. Alexander Kormoš, Gregor Papuček és Rudolf Fraňo pilisi alkotókkal (írókkal, költőkkel) találkozhatott a közönség. A rendezvény moderátora Imrich Fuhl, költő, újságíró volt.

A program moderálását Lonovics Lászlóné prezentáció elkészítésével segítette, amelyen az írók életrajzai és a versek is olvashatók voltak.

A rendezvényen a békéscsabai Szlovák Gimnázium és Általános Iskola tanulói énekeltek Ocsovszki Ildikó vezetésével, verset olvastak: Fodor Ferencné, Somogyi Józsefné, a diákok és a szerzők.

A programhoz kapcsolódó kerekasztal beszélgetés további résztvevői békéscsabai és tótkomlói írók, költők voltak: Juraj Antal Dolnozemský, Kőszegi Barta Kálmán, Farkas Wellmann Éva, Péter Erika, Szilágyi András és Juraj Sinčok.

Kiállítással, nekrológokkal és versekkel emlékeztünk a nemrégiben elhunyt Ancsin Pálnéra, a szlovák klub vezetőjére és Zelenyánszki András íróra.

Kiállítást rendeztünk Imrich Fuhl fotóiból „Pilis alatt - ott a mi világunk” címmel.

Kiadvány

A Magyarországi Szlovákok Szövetsége Közhasznú Alapítvány 140.000 Ft-os támogatásából az „**Alföldi szlovák írók**” irodalmi antológia anyaggyűjtése valósulhatott meg. A kötetben 13 szlovák nyelvű és 11 szlovák gyökerű, magyarul publikáló író és költő írásai szerepelnek. A kézirat 80 %-a (begépelése), a közelmúltban elhunyt írók műveinek válogatása elkészült. A kötet lektorálásra és kiadásra vár.

A korábbi évek gyakorlata szerint elkészült a **Bystrozraká Barborka** című szlovák rejtvényfüzet. A szlovák nyelvű, játékos feladatokat tartalmazó kiadványt, a 11 oldalas rejtvényfüzetet 27, szlovák nyelvet oktató iskolába juttattuk el.

Gyermekfoglalkozások

Új szlovák gyermekkönyvekre épülő gyermekfoglalkozásokat tartott Lonovics Lászlóné a békéscsabai iskolásoknak. Kiemelt téma volt a tavaszi ünnepkör felolvasással, játékkal, ajándékkötetekkel, rajzolással, énekléssel, találós kérdések megoldásával és könyvajánlással. Lehetőség volt az új könyvek, versek, mesék megismerésére. Egy-egy csoportban 15-25 fő vett részt.

Dokumentumellátás

A Szlovák Kutatóintézettől 2 féle szlovák nyelvű dokumentumot kaptunk, a Szlovák Kultúra Házától a Čabjansky kalendár került a könyvtárba – mindkettőt továbbítottuk a megye 8 könyvtárába is. Kétféle szlovák nyelvű folyóirat jár a könyvtárba: L’udové noviny, Život, Dimenzie, ahogy a korábbi években is.

A dokumentumellátás a feldolgozó osztállyal szoros együttműködésben történik.

Irodalomkutatás volt szükséges az irodalmi délutánokon bemutatkozó írók munkásságának bemutatásához, a szlovák írók irodalmi antológiájában szereplő írók életrajzáinak megalkotásához.

Kiállítások

A tótkomlói programhoz kiállítás kapcsolódott a költő Juraj Antal Dolnozemský munkásságából, néprajzi gyűjteményéből.

A Rozmaring szakkör hímzéseiből nyílt kiállítás Illés Károlyné népi iparművész, a népművészet mestere irányításával.

Kiállítással, nekrológokkal és versekkel emlékeztünk meg a nemrégiben elhunyt Ancsin Pálnéről, a szlovák klub vezetőjéről és Zelenyánszki András írórról.

Kiállítást rendeztünk Imrich Fuhl fotóiból Pilis alatt - ott a mi világunk címmel.

Partnerség

A pályázati források mellett a programok megvalósítását a széleskörű együttműködés tette lehetővé (Szlovák Kultúra Háza, OIK, VUSM, nemzetiségi iskolák 27 településen, nemzetiségi tagkönyvtárak, OSZÖ, Békéscsaba Megyei Jogú Város Nemzetiségi Önkormányzatai, népdalkörök).

7.6. Statisztikai adatszolgáltatás

A könyvtári statisztika a könyvtári munkafolyamatokról, eseményekről, tranzakciókról ad pontos képet, elősegíti a felhasználóbarát, és hatékonyan működő szolgáltatási rendszer tervezését, kialakítását. A magyarországi könyvtárak 1998 óta szolgáltatnak statisztikai adatokat az éves tevékenységükről. A statisztikai adatgyűjtést több jogszabály rendeli el, az adatszolgáltatás minden könyvtár számára kötelező

Az elektronikus adatszolgáltatás a <http://kultstat.emmi.gov.hu> weboldalon történik, a kulturális statisztikai adatgyűjtő rendszerben. A könyvtárak önállóan töltik ki az elektronikus statisztikai adatlapot. Az ellátott települési szolgáltató helyek papíralapú jelentést küldenek, kitöltéséhez segítséget nyújtanak a BMK KSZR-ben résztvevő munkatársai.

Feladatok a statisztikai adatszolgáltatásban:

Békés megye települési-, főiskolai- és szakkönyvtárainak értesítése a Könyvtári Intézet részére történő éves statisztika adatszolgáltatásról.

A beküldött adatlapok regisztrálása, ellenőrzése, egyeztetése a könyvtárakkal, a hibák kijavítása. A visszaküldött adatok folyamatos bevitele a kulturális statisztikai rendszerbe.

A kulturális statisztikai összesítő adatok 2009-2015 között éves bontásban is megtalálhatók a <http://kultstat.emmi.gov.hu> weboldalon.

Adatszolgáltató könyvtárak száma Békés megyében

Adatszolgáltató könyvtárak	2016. évi adatszolgáltatásról
száma	96
ebből papíralapú jelentés	26

8.) Gazdálkodással kapcsolatos főbb adatok és értékelésük

8.1. Bevételi és kiadási előirányzatok alakulása:

	Pénzügyi adatok (ezer Ft-ra kerekítve)	2015. évi tény	2016. évi terv	2016. évi tény	eltérés %-ban 2015-höz képest
Bevétel	Az intézmény működési bevétele	7771	18182	38454	+394,84 %
	Ebből a könyvtár szolgáltatásaihoz köthető bevétel (nem fenntartótól származó bevételek)	5508	7500	5298	-3,81 %
	- ebből a késedelmi díjbevétel (forint)	844	850	836	- 0,95 %
	- ebből beiratkozási díjbevétel (forint)	2826	2500	2660	-5,87 %
	Támogatás, kiegészítés és átvett pénzeszköz	224325	183946	208474	-7,07 %
	- ebből fenntartói támogatás	22196	23196	39436	+77,67 %
	- ebből központi költségvetési támogatás	154776	155779	155779	+0,64 %
	- ebből kistélepülési kiegészítő (KSZR) támogatás	38676	39679	39679	+2,53 %
	- ebből pályázati támogatás	47353	5349	13259	-71,99 %
	- a Pályázati támogatásból EU-támogatás	35057	5349	5332	-84,79 %
	Egyéb bevétel összesen	46926	0	21369	-54,46 %
Bevétel összesen	279022	202128	268297	-3,84 %	
Kiadás	Személyi juttatás	104716	79893	104152	-0,53 %
	Munkaadókat terhelő összes járulék	26159	21630	27709	+5,92 %
	Dologi kiadás	100256	92242	125994	+25,67 %
	Egyéb kiadás	45431	8363	9208	-393,38 %
	Kiadás összesen	276562	202128	267063	-3,43 %

Bevételek alakulása

A 2015. év és a 2016. év működési bevételeinek nagymértékű emelkedését (+394,84 %) a könyvtár épület üzemeltetési feladatainak átvétele generálta és ehhez kapcsolódóan a bérleti és üzemeltetési díjak beszedése.

A fenntartói támogatás növekedését az épület és a fiókkönyvtárak karbantartási és üzemeltetési feladatainak lebonyolítása okozta (+77,67 %).

Az EU-s pályázatok nagymértékű különbségét (-84,79 %) a 2015-ben megvalósuló nyertes TIOP-1.2.1.A1-15/1-2015-0011 pályázat indokolja.

Kiadások alakulása

A személyi juttatásokat és a munkaadókat terhelő járulékokat tekintve a két évet összehasonlítva minimális eltérés látható, mert a foglalkoztatotti állomány bérösszetétele kismértékben változott. Az üzemeltetéssel kapcsolatos dologi többletkiadások a többletbevételekkel egyidejűleg emelkedést mutatnak, szintén az üzemeltetési feladatok átvétele miatt.

8.2. Létszám és bérgazdálkodás

2016-ban az engedélyezett létszám 32. A statisztikai állományi létszám 52 fő, az 50 évnél idősebb, határozatlan idejű foglalkoztatottak száma 10 fő, nem változott az előző évhez képest. A statisztikai létszámból 41 fő nő. A két fő részmunkaidős foglalkoztatott megváltozott munkaképességű, alkalmazásukkal járulékfizetési mentességet kapunk, ez pénzügyi szempontból kedvező. A 3 fő felső és középvezetésben alkalmazott könyvtárosból csak 1 férfi. Jellemző a nők arányának nagy száma, ami a munkaidő beosztását időnként jelentősen nehezíti.

A költségvetés személyi kiadásaiból is látszik, hogy az alkalmazottak bére alacsony, viszonylag nagy számban vannak, akik minimálbérért végeznek felelősségteljes munkát, gyakran kötelező feladataikon túl is.

A közfoglalkoztatottak (átlagban 15-23 fő hosszú és rövid idejű, 6 fő kulturális) és alkalmanként az önkéntesek munkája is hozzájárult ahhoz, hogy a nagyszámú program széles körben tudjon minőségi kulturális élményt nyújtani az érdeklődőknek, illetve a napi szolgáltatások zavartalansága biztosítva legyen.

2016-ban is hiány volt egyes tevékenységi területeken szakmai végzettségű alkalmazottakban (módszertan, területi ellátás, helyismeret, feldolgozás). Pályázatot hirdettünk, a nagyszámú jelentkező között csak egy megfelelő munkatársat találtunk. Év végére két kolléganő gyermekgondozási szabadságra ment, egy kolléganő pedig külföldi munka miatt ment el a könyvtárból.

A hiányzó munkatársak helyettesítését 2017. február végéig fogjuk megoldani, a kulturális közfoglalkoztatottak újabb periódusának indításával párhuzamosan – attól függően, hogy milyen kompetenciákkal rendelkező jelentkezőket találunk. A közfoglalkoztatásban résztvevők nagyobb része kiegészítő munkát végez (takarító, műszaki ügyintéző), a továbbiakban is ez várható.

A könyvtárosi státuszokat szabályosan meghirdetjük, a döntés előkészítésében bizottság vesz részt: igazgató, osztályvezetők, közalkalmazotti tanács képviselője, esélyegyenlőségi referens. Az interjú során feljegyzés készül. A döntésről e-mailben, telefonon értesítjük a jelentkezőket.

9.) Partnerség és önkéntesség

A megvalósult hazai és külföldi együttműködések, önkéntességi tevékenységek szöveges és számszaki bemutatása

A könyvtár rendezvényeit, tevékenységét a könyvtár már meglévő, együttműködő partnerei (kulturális intézmények, civil szervezetek, önkormányzat, Városi Nyugdíjas Egyesület, rendőrség, kormányhivatal, helyi oktatási intézmények, helyi média, vállalkozások) mellett új partnerek (Alföldvíz Zrt.) szponzorációs megjelenése is segítette.

A nemzetközi partnerkapcsolatok közül erősödött az Arad megyei könyvtárral évtizedek óta tartó kapcsolat. Szeptemberben részt vettünk a kétévenként megrendezésre kerülő aradi szimpóziumon. A konferencián a „Könyvtárak a digitális érában” szekcióban, kolléganőnk segítségével román nyelven tartottunk prezentációt a megyei könyvtár digitális tevékenységéről. Mindkét fél részéről megállapítást nyert a további együttműködés elmélyítése iránti igény (könyvtárlátogatások, közös szakmai programok, tapasztalatcserék).

Iskolai Közösségi Szolgálat

2013-tól a középiskolai tanulmányokat folytató diákok a Békés Megyei Könyvtárban, mint fogadóintézményben is teljesíthetik a kötelező ötven óra közösségi szolgálatot. A Nemzeti Köznevelési Törvény hatályos rendelkezése alapján a diákoknak érettségi előfeltétel a közösségi szolgálat elvégzésének igazolása.

Azokat a tanulókat tudjuk foglalkoztatni, akiknek iskolája a könyvtárunkkal együttműködési megállapodást kötött. A kapcsolatfelvételt könyvtárunkkal kezdeményezheti az iskola, a diák vagy a szülő is.

2016-ban az 50 órás közösségi szolgálat keretében részt vettek:

Andrássy Gyula Gimnázium és Kollégium diákja:	19 fő
BÉKSZI Trefort Ágoston Műszaki Tagiskola:	2 fő
Kemény Gábor Logisztikai és Közlekedési Szakközépiskola:	1 fő
Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Mezőberény:	2 fő
Szeberényi Gusztáv Adolf Evangélikus Gimnázium diákjai:	21 fő
Széchenyi István Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági Szakközépiskola:	4 fő
Szent-Györgyi Albert Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium:	3 fő
Vásárhelyi Pál Szakközépiskola és Kollégium:	4 fő
BÉKSZI Zwack József Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola:	3 fő
Premier Művészeti Szakközépiskola:	1 fő
Belvárosi Általános Iskola és Gimnázium:	2 fő

Összesen 63 tanuló 791 óra közösségi szolgálatot teljesített.

A diákok által végzett feladatok: dokumentumok (könyv, CD, DVD) rendezése a polcokon, könyvek karbantartása (leválogatás, ragasztás, rádiózás), részvétel a könyvtári rendezvényeken, fotózás, játékos foglalkozásokon és vetélkedőkön való részvétel, szórólapok másolása, vágása, terjesztése, felolvasás gyengénlátó olvasóknak, informatikai feladatok (képek letöltése, szerkesztése, digitalizált állományok ellenőrzése), fiókkönyvtárakban végzett közösségi munka.

Önkéntesség

A Lencsési Könyvtárban Frankó Mária regisztrált önkéntes heti rendszerességgel végzett helyismereti digitalizálást előkészítő feladatokat. A Könyvtári Éjszakához és a gyermeknaphoz angolt tanító pedagógus csatlakozott végzett önkéntes munkával.

10.) Mutatók

SZOLGÁLTATÁSI FELADATOK

Nyitva tartás (heti nyitvatartási idő, hétvégi nyitva tartás, változások)

Mutatók	2015. évi tény	2016. évi terv	2016. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Heti nyitvatartási órák száma (a könyvtár székhelyén) (óra) Fiók nélkül	42	42	42	0
Heti nyitvatartási órák száma a fiókkönyvtárakban (átlag: óra/fiók)	38	38	38	0
Hétfégi (szombat, vasárnap) nyitva tartás (óra)	5	5	5	0
16 óra utáni nyitva tartás (óra/hét)	18	18	18	0
<i>Nyári zárva tartási idő</i> Munkanapok száma: azaz Nyáron zárva tartási munkanapok száma	0	20	20	2000
Ebből nyitvatartási napok száma:	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
<i>Téli zárva tartási idő</i> Munkanapok száma:	0	0	0	0
Ebből nyitvatartási napok száma:	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Mutatók	2015. évi tény	2016. évi terv	2016. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Szolgáltatási feladatok – Könyvtárhasználat (KSZR nélkül)				
A tárgyévben a könyvtárat aktívan használók száma (fő regisztrált olvasó)	7 398	7 398	5 398	-27
A könyvtári látogatások száma összesen:	n.a.	n.a.	209 269	n.a.
ebből: <i>személyes:</i>	n.a.	n.a.	82 959	n.a.
<i>virtuális:</i>	n.a.	n.a.	126 310	n.a.
A könyvtár honlapja (teljes webhely) hány nyelven érhető el	2	2	3	
A könyvtári honlap tartalomfrissítéseinek gyakorisága (alkalom/hónap átlagosan)	8	8	10	
A könyvtári honlap tartalomfrissítésének száma összesen	416	470	468	13
A könyvtár által az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerben szolgáltatott (küldött) dokumentumok száma	614	614	705	15

A könyvtár által az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerben szolgáltatott (kapott) dokumentumok száma	166	166	118	
A könyvtárban használható adatbázisok száma	5	5	5	
A Web 2.0 interaktív könyvtári szolgáltatások száma (db)	5	5	6	20
A Web 2.0 interaktív könyvtári szolgáltatásokat igénybe vevő használók száma (fő)	232 062	250 000	561 191	124
A könyvtári OPAC használatának gyakorisága (használat/év) (kattintás az OPAC-ra)	24 385	25 000	26 832	10
Tárgyévben a könyvtár által nyílt hozzáférésű publikációként elérhetővé tett dokumentumok száma	6 735	6 800	4 453	
A kölcsönzések száma összesen és dokumentumtípusonként	138 945	139 000	132 804	
könyv	117 202	117 202	112 756	
hangfelvétel	5 536	5 591	5 711	
DVD	15 977	15 977	14 009	
egyéb (hangkazetta, kotta)	230	230	208	
e-book	0	0	120	
Irodalomkutatások, témafigyelések száma	610	624	598	
A megyei könyvtár által nyújtott, dokumentált szakmai (megyei, illetve országos szintű) tanácsadások száma	9	9	14	
Fogyatékossgal élők könyvtárhasználatát segítő IKT eszközök száma	13	13	13	
Fogyatékossgal élők számára akadálymentes szolgáltatások száma	2	2	2	
A könyvtár által szervezett olvasási kompetenciafejlesztést, szövegértés fejlesztését támogató nem formális képzések száma	39	40	9	
A könyvtár által szervezett olvasási kompetenciafejlesztést, szövegértés fejlesztését támogató nem formális képzéseken résztvevők száma	718	800	364	
A könyvtár által szervezett digitális kompetenciafejlesztési, információkeresési ismereteket nyújtó nem formális képzések száma	12	24	24	
A könyvtár által szervezett digitális kompetenciafejlesztési, információkeresési ismereteket nyújtó nem formális képzéseken résztvevők száma	1 250	3 000	697	

A könyvtár által szervezett engedélyezett képzések, továbbképzések száma	0	0	0	
A könyvtár által szervezett akkreditált képzéseken, továbbképzéseken résztvevők száma	0	0	0	
A könyvtár által szervezett könyvtárhasználati foglalkozások száma	98	100	86	
A könyvtár által szervezett könyvtárhasználati foglalkozásokon résztvevők száma	1 848	2 000	3 534	
A könyvtár által szervezett hátrányos helyzetűeket, romákat célzó, a társadalmi együttélést erősítő, diszkrimináció-ellenes, szemléletformáló, toleranciára nevelő és multikulturális programok száma	30	30	15	
A könyvtár által szervezett hátrányos helyzetűeket, romákat célzó, a társadalmi együttélést erősítő, diszkrimináció-ellenes, szemléletformáló, toleranciára nevelő és multikulturális programokon résztvevők száma	2 978	3 000	958	
A könyvtár által szervezett nemzetiségi közösségi identitást erősítő programok száma	19	20	14	
A könyvtár által szervezett nemzetiségi közösségi identitást erősítő programokon résztvevők száma	1 137	1 500	836	
A könyvtár által szervezett fogyatékossgal élők könyvtárhasználatát segítő képzések, programok száma	2	4	1	
A könyvtár által szervezett fogyatékossgal élők könyvtárhasználatát segítő képzéseken, programokon résztvevők száma	119	120	51	
A könyvtár által a nyugdíjas korosztály számára szervezett programokon, képzéseken résztvevők száma,	951	1 000	1 385	
A könyvtár által a nyugdíjas korosztály számára szervezett programok, képzések száma,	6	10	10	
A könyvtár oktatást, képzést, könyvtári tevékenységeket támogató kiadványainak száma	0	3	6	
Saját könyvtári hírlevél megjelenésének száma	22	22	20	

A könyvtár megjelenésének száma a médiában	118	100	162	
A használói elégedettség-mérések száma, ~~a válaszadó használók száma/alkalom (átlag)~~	340/5	350/5	7	
A használói elégedettség-mérések során a válaszadó használók száma/alkalom (átlag)	340/5	350/3	35	
A megyei könyvtár koordinációjával minősítésre készülő települési könyvtárak száma	4	4	4	
Az iskolai közösségi szolgálatot a könyvtárban teljesítők száma	70	70	63	
Az iskolai közösségi szolgálat fogadására a köznevelési intézményekkel kötött megállapodások száma	12	12	11	
A könyvtárban foglalkoztatott önkéntesek száma	3	3	2	
A könyvtárral írásos együttműködést kötő civil, határon túli, vállalkozói, stb. partnerek száma	1	3	25	
A megyei könyvtár olvasói hozzáférést biztosító számítógéppel való ellátottsága (számítógépek száma/a megyeszékhely lakosságának száma)	39/60334	39/60334	39/60334	
A megyei könyvtár által biztosított nemzetiségi dokumentumok száma	9 678	9 800	9 834	
A megyei könyvtár által a kistélepülési önkormányzattal kötött megállapodások számának aránya (a megyében lévő kistélepülések száma/megállapodást kötött települések száma)	52/45	52/45	52/45	
A megyei könyvtár által beszerzett művek iránti érdeklődés (gyarapodás/regisztrált olvasók száma)	n.a.	n.a.	1,6	
A megyei könyvtár által beszerzett művek iránti érdeklődés (a beszerzett dokumentumok kikölcsönzésének aránya, kölcsönzési átlag, adott dokumentum kikölcsönzésének száma) állomány/regisztrált olvasók száma	n.a.	n.a.	59,8	

Beszerzési források

Mutatók	2015. évi tény	2016. évi terv	2016. évi tény	Változás 2015-2016 (%)
Költségvetés	8 475 131	8 500 000	7 886 061	-7
Érdekeltségnövelő támogatás	506 209	300 000	315 496	-38
ODR támogatás dokumentumok beszerzésére	440 992	400 000	271 024	-39
Egyéb	3 035 602	100 000	12 334 656	306
Források összesen	12 457 934	9 300 000	20 807 237	67
Ajándék, kötelempéldány értéke	1 196 340	500 000	1 086 298	-9
Összesen	13 654 274	9 800 000	21 893 535	60

Gyűjteményfejlesztés

Mutatók	2015. évi tény	2016. évi terv	2016. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Gyarapításra fordított összeg (Ft)	13 654 274	14 000 000	11 616 581	-15
ebből folyóirat (Ft)	3 811 114	3 800 000	3 657 609	-4
ebből CD/DVD/elektronikus dokumentum (Ft)	2 362 654	2 000 000	2 683 319	14
A könyvtári állomány éves gyarapodása dokumentumtípusonként (db)				
könyv	5 852	5 850	7 535	29
zenei	651	650	784	20
időszaki	110	110	171	55
kartográfiai	26	30	5	-81
elektronikus	7	10	0	-100
festmény	1	0	0	-100
A gyűjteményből apasztott dokumentumok száma dokumentumtípusonként (db)				
könyv	2 475	1 000	351	-86
hangzó	23	10	2	-91
időszaki	15	10	0	-100
térkép	3	0	1	-67
CD ROM	8	0	1	-88
hangoskönyv	2	0	2	0
DVD	19	10	23	21
videokazetta	4	0	28	600
Kötelempéldányként kapott és nyilvántartásba vett dokumentumok száma (db)	97	120	130	34
Gyermekkönyvtárba/részlegbe bekerült dokumentumok száma (db)	730	700	1 245	71
Helytörténeti gyűjteménybe bekerült dokumentumok száma (db)	233	200	181	-22
Nemzetiségi gyűjteménybe bekerült	188	300	156	-17

dokumentumok száma (db)				
Zenei gyűjteménybe bekerült dokumentumok száma (db)	651	600	784	20
A megyei könyvtár esetében a tárgyévben beszerzett egy lakosra jutó könyvtári dokumentumok száma (dokumentumok száma/megye lakossága) <i>nem szerencsés ez a mutató, nagyon torz a megye lakosságához viszonyítani ezt az adatot</i>	0	0	0	n.a.

Gyűjteményfeltárás

Mutatók	2015. évi tény	2016. évi terv	2016. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Épített elektronikus katalógusokban/adatbázisokban rögzített rekordok száma	21 893	20 000	22 969	5
Magyarországi Közös Katalógusba (MOKKA) betöltött tételek száma	6 647	6 000	6 774	2
Országos gyűjtőkörű cikkadatbázisba betöltött rekordok száma	7 930	6 000	1 356	-83
Feldolgozás időtartama (egy dokumentum feldolgozásának átlagos időtartama órában kifejezve)	0,5	0,5	0,5	0
Beérkező új dokumentumok olvasók számára történő hozzáférhetővé válásának időtartama napokban kifejezve (átlagosan)	3	3	3	0
A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága (az elektronikus katalógusban feltárt dokumentumok száma a gyűjtemény egészének %-ában)	99	99	99	0

Tudományos kutatás

Mutatók	2015. évi tény	2016. évi terv	2016. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Kutatómunka éves időalapja (munkaóra/év)	200	300	300	50
Tudományos kutatások száma	2	3	3	50
A könyvtár összes publikációinak száma és ebből a könyvtár szakemberei által készített, nyomtatott vagy elektronikus formában megjelent publikációk száma	6	10	4	-33
Idegen nyelvű publikációk száma	0	1	1	100
Nemzetiségi nyelvű kiadványok, publikációk száma	1	3	0	-100
A könyvtár által kiadott kiadványok száma	4	6	1	-75
A könyvtár szakemberei által tartott előadások száma	9	12	12	33
A könyvtár szakemberei által elvégzett szakértői tevékenységek száma	9	9	9	0
A könyvtár által szervezett konferenciák száma	5	5	6	20
A könyvtár által szervezett konferenciákon résztvevők száma	245	260	320	31
A könyvtár szakembereinek konferencián való részvételének száma	63	40	15	-76
A képzésben, továbbképzésen részt vett dolgozók száma	3	3	5	67

Rendezvény, kiállítás

Mutatók	2015. évi tény	2016. évi terv	2016. évi tény	Változás %-ban az előző évhez képest
A könyvtárban a tárgyévben szervezett helyi, megyei és országos szintű közösségi programok, rendezvények száma összesen	309	200	299	-3
A könyvtárban a tárgyévben szervezett helyi, megyei és országos szintű közösségi programok, rendezvényeken résztvevők száma	22 085	15 000	16 156	-27
Tárgyévben szervezett konferenciák száma	5	5	2	-60
Tárgyévben szervezett konferenciákon résztvevők száma	245	260	110	-55
A könyvtárban szervezett időszak kiállítások száma	41	24	40	-2
A könyvtárban szervezett időszak kiállítások látogatóinak száma	5 378	50 000	2 648	-51
Tárgyévben a családok számára meghirdetett rendezvények száma	33	24	38	15
Tárgyévben a családok számára meghirdetett rendezvényeken résztvevők száma	4 984	4 000	2 642	-47

A megyei könyvtár esetében az általa ellátott kistelepüléseken szervezett rendezvények száma	1 724	1 700	1 348	-22
A megyei könyvtár esetében az általa ellátott kistelepüléseken szervezett rendezvényeken résztvevők száma	50 513	50 000	43 157	-15
Egyéb rendezvényeken résztvevők száma	4 320	4 000	1 021	-76

Állományvédelem

Mutatók	2015. évi tény	2016. évi terv	2016. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Állományvédelem				
Tárgyévben fertőtlenítés, kötés, javítás, restaurálás, savtalanítás vagy egyéb aktív állományvédelmi intézkedésben részesült dokumentumok száma	0	0	0	0
Muzeális dokumentumok száma	14 731	14 731	14 731	0
Restaurált muzeális dokumentumok száma	0	0	0	0
Az állományvédelmi célból digitalizált és a konvertált dokumentumok száma	2 785	100	2 732	-2
Biztonsági jellel ellátott dokumentumok száma	457	500	663	45
A könyvtári dokumentumok állagának védelmét szolgáló gépek száma	17	17	17	0

Békéscsaba, 2017. január 23.

.....
Rakonczás Szilvia
igazgató